

Loke casonan na 2026 ta revela tocante mercado di droga local

Pagina 4

- **Aruba por anticipa temperaturanan mas halto causa pa El Niño**

Pagina 2

- **UN ta adverti cu sancion ta stop ayudo na Cuba**

Pagina 11

- **Centenares di dokter Hulandes ta lagando Al scucha combersacion cu pashent**

Pagina 7

Di dos fase di construccion na hotel Secrets a reinicia debate tocante Baby Beach y San Nicolas

Pagina 3

Luigi Mangione ta confesa cu el a asesina Brian Thompson

Pagina 13

Ex-profesor di Cambridge den centro di scandal di plagio haya morto

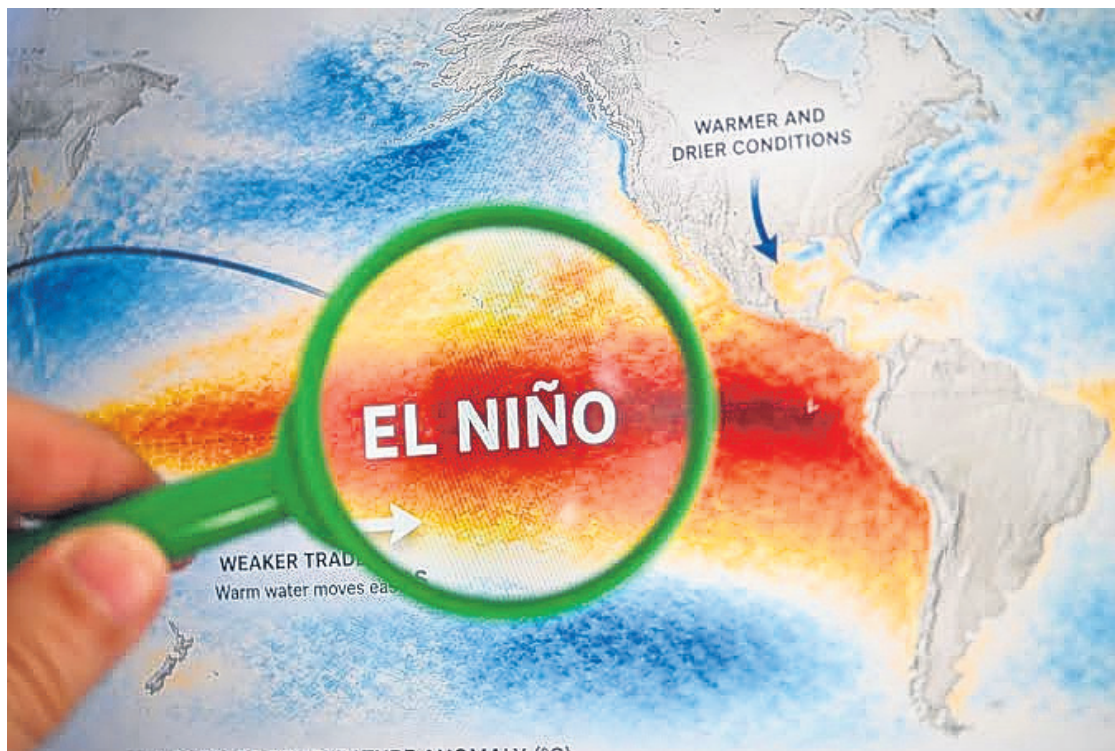
Pagina 24

Aruba por anticipa temperaturanan mas halto causa pa El Niño

Region di Caribe y en particularmente islanan mas pazuid manera Aruba, Boneiro y Corsou lo mira menos actividad di horcan y temperaturanan mas halto pa via di e desaroyo fuerte di e fenomeno climatico El Niño. Esey ta kico Caribbean Weather Center (CWC) a reporta diahuebs. Temporada di zomer na Aruba ya ta un periodo cu den e ultimo añanan a bira mas calor y e desaroyo nobo aki lo por pone mas presion riba salud y bienestar di pueblo.

Na juni 2026 National Oceanic and Atmospheric Administration (NOAA) a declara presencia di El Niño den region Pacifico. Desde e tempo ey e fenomeno climatico a bira mas fuerte, unda awor ta anticipa cu e lo desaroya pa un “Super El Niño”, cual nunca a yega di sucede desde cu a cuminsa registra movimiento di e fenomeno durante añanan 1950. CWC a reporta cu ya caba a clasifica e fenomeno como ‘hopi fuerte’ mirando cu temperaturanan di superficie di lama den Pacifico Oriente y Central a surpasa 2 grado Celsius. Un historico ‘Super el Niño’ ta encera temperatura di superficie di lama aun mas halto, cual ta anticipa pa tin consecucionan cu por ta notabel hasta den 2027.

Manera CWC ta splica, presencia di El Niño den e region Pacifico por resulta den actividadnan tropical den areanan unda superficie di lama ta mas cayente cu normal. E actividadnan aki lo trece biento fuerte riba Ocean Atlantico, mayormente den Caribe. Pasobra velocidad di biento ta mas halto, esaki lo stroba

e desaroyo di horcan den e region. Di e manera aki, ta anticipa menos actividad di horcan of yobida durante loke normalmente ta un temporada unda nos sa mira hopi precipitacion.

Aunke esaki ta un desaroyo positivo—specialmente considerando e desaster cu Horcan Melissa a laga na Jamaica y otro islanan den Caribe aña pasa, menos actividad tropical tambe tin un banda negativo. Manera CWC ta splica den su reportahe diahuebs, presion den e cuenca di Atlantico ta mas halto, cual ta haci e aire mas stabiel resultando den menos actividad. Pero pasobra aire ta mas stabiel, esaki lo resulta den aire seco y probablemente e presencia di mas stof di Sahara.

E combinacion di menos actividad tropical y aire seco lo trece cu ne segura y temperatura mas halto. Ta anticipa esaki tambe pa islanan ABC situa mas pazuid den region di Caribe.

Mas presion riba nos salud y bienestar

Den ultimo tempo e efectonan di calor extremo riba salud y bienestar di hende a bira mas notabel rond mundo. E aña aki mes, Europa a registra olanan di calor extremo den varios pais, unda temperaturanan a yega of a hasta surpasa 40 grado Celsius. E consecuencia di esaki tabata catastrofico. Den total a registra mas cu 26.000 morto den Europa durante temporada di zomer, unda na juni caba a mira un aumento di 10.000 morto causa pa olanan di calor prome cu temporada.

Pa Aruba, aumento den temperatura por crea mas riesgo pa salud publico, specialmente pa adultonan mayor, hende muher na estado, muchanan y personanan cu enfermedad cronico. Den e ultimo añanan caba por a nota casonan di turista y ciudadanonan di edad cu ta bira

malo of ta fayece na lama of tras di stuur. Aunke departamentonan di gobierno no a anuncia oficialmente cu e casonan aki por ta conecta na calor extremo, frecuencia di casonan asina ta señala un tendencia serio.

Na juni Directie Volksgezondheid (DVG) a tuma nota di e presencia di El Niño y su consecucionan pa region di Caribe, advertiendo cu temperatura halto por aumento riesgo di deshidratacion, desanimacion, cansancio di calor y otro complicacionnan di salud manera ‘heat stroke’ of empeoramento di enfermedadnan cardiovascular.

Aruba semper tabata un isla cu clima cayente, y hopi di nos por pensa cu nos a custuma cu calor caba. Sin embargo mester tene na cuenta cu cambio di clima a haci mundo en general mas cayente den e ultimo 20 añanan, y e clima cu nos a custuma na dje no ta mescos mas. Considerando e efectonan cu un ‘Super El Niño’ lo tin pa nos region, ta importante pa tuma mas atencion na bo salud y di otronan, specialmente bo sernan keru cu por ta na mas riesgo di e efectonan di calor extremo.

DVG ta conseha ciudadanonan pa bebe mas awa hasta si bo no tin sed. Calor extremo lo pone nos curpa soda mas cu normal—hasta si nos no ta ripar’e—pues percura pa bo tene bo curpa hidratada. Tambe ta consehabel pa bisti paña cla y di tela fini, y uza sunblock y reaplica durante dia. Ademas ta urgi pa keda atento na famia of bisiñanan vulnerabel.

Candela den mondi por bira mas frecuente

Otro riesgo cu nos por enfrente ta mas candela den mondi. Den e ultimo luna, paisnan Europeo manera Francia y Spaña a registra candela forestal enorme cu a resulta den mas di 32.000 evacuacion y 489,826 hectar di bos kima den paisnan di Union Europeo. Den parti Occidente, Canada tambe a sufrir di candela forestal cu a resulta den mas cu 20.000 hende evacua y nubia di huma enorme cu a move bay abao pa Merca. Aunke grado di mortalidad no tabata comparabel cu e cantidad di hende cu mester a bandona nan cas debi na e peligro di e candelanan, hopi hende a reporta problema di salud como consecuencia di e huma cu a tapa shelo den nan area di residencia.

Aruba no conoce candela grandi manera a mira ultimamente den otro paisnan, pero esey no ta significa cu e no ta posibel. Secura y menos yobida den e proximo lunanan por aumenta e peligro cu candela por plama y tuma areanan grandi di mondi seco y kisas por hasta afecta casnan den bisindario. Ademas di e peligro di candela, huma cu ta sali tambe por tin consecucionan serio pa salud y bienestar pa residentenan den areanan afecta.

Den e ultimo lunanan mes, varios caso di candela a surgi den noticia. Notabel di e casonan aki ta cu varios tabata involvi monton di sushi cu a pega na candela y cu a cuminsa menasa casnan den bisindario. Sushi benta den mondi ta un problema cu nos isla ta keda enfrente. Historicamente, reportahenan di sushi benta irresponsablemente a causa disgusto den comunidad, unda ciudadanonan ta critica mal holor y bista mahos. Pero sushi descarta den mondi tambe por aumenta peligro di candela, specialmente si ta benta cosnan hopi flamabel.

Pa e motibo aki, ta importante pa pueblo comparti responsabilidad di mantene Aruba limpi. Aunke e trabao mester bin principalmente for di gobierno, ciudadanonan tambe mester por tin responsabilidad pa cuida nan bario. Di e manera aki nos no ta solamente mantene nos cura limpi y bunita, pero ta contribui den mitiga plamamento di candela den areanan seco.

Di dos fase di construcccion na hotel Secrets a reinicia debate tocante Baby Beach y San Nicolas

Expansion di Secrets Baby Beach Aruba un biaha mas ta poniendo un di e desaroyonan mas controversial di turismo na Aruba den centro di debate publico, mientras construcccion ta avansa den e di dos fase cu ta bay agrega aproximadamente 300 camber extra na e resort cerca di Baby Beach.

Grupo Martinón a anuncia e di dos fase anteriormente e aña aki, y siman aki, ciudadanonan a nota e avance di e construcccion. E expansion ta spera di agrega 300 camber como tambe facilidatnan nobo, incluyendo un sala di convencion grandi. E edificionan existente di Secrets Baby Beach Aruba, cu tabatin su apertura oficial na juni 2025, actualmente ta opera 304 suite.

Pa Aruba, sinembargo, otro 300 camber di hotel na Baby Beach ta representa considerablemente mas cu expansion di un resort existente. E proyecto ta toca riba un debate cu a sigui Secrets casi desde su inicio: con hopi desaroyo di turismo mester tin na Sero Colorado y San Nicolas, ki beneficio economico e desaroyonan aki ta trece realmente pa e comunidad local, y con hopi di e caracter di Baby Beach nos ta dispuesto pa sacrifica den e proceso.

E escala di desaroyo no ta algo nobo. Bon Dia Aruba a reporta for di 2019 caba cu plan pa e proyecto tabata inclui desaroyo den diferente fase. Na 2021, informacion atribui na desaroyador Three Rivers tabata indica plan involucrando centenares di camber den diferente fase. E tempo aya, sostenedornan politico a presenta e proyecto como comienso di un era economico nobo pa San Nicolas, mientras opONENTENAN a cuestiona si desaroyo di e magnitud aki tabata apropiada pa e area.

E desacuerdonan aki eventualmente a yega corte.

Residentenan di Sero Colorado ripitidamente a reta decisionnan tocante permiso di construcccion di e proyecto. Entre nan preocupacion tabatin e tamaño y ubicacion di e edificionan, nan efecto riba e ambiente residencial y panorama di e area, preocupacion ambiental, y si e plan tabata cumpli cu rekisitonan aplicable di planificacion territorial. Na diferente etapa, permiso di construcccion of porcionnan di e proyecto a bira tema di proceduranan legal y restricción temporal.

Na september 2024, Bon Dia Aruba a reporta cu corte a determina cu construcccion por a continua. E residentenan a insisti cu e hotel ta demasiado grandi pa su ubicacion y lo tin impacto negativo riba e caracter di e area rond di dje.

E controversia nunca tabata exclusivamente legal. For di comienso, sostenedornan a caracteriza Secrets como un catalisa-

dor economico capaz di haci algo cu gobiernonan a lucha pa logra pa decadas: trece inversion priva significativa y empleo den hotel pa San Nicolas.

Na 2023, prome minister e tempo ey, Evelyn Wever-Croes a bisa cu gobiernu tabata kere cu e proyecto por trece beneficio substancial pa Aruba y particularmente San Nicolas, incluyendo empleo mas cerca di cas pa residentenan cu de lo contrario tabata transporta tur dia pa area di hotel den west.

San Nicolas Business Association tambe a bira un sostenedor, na dado momento organisando un campaña di firma "Say Yes to Secrets." Sostenedornan a argumenta cu huesped di hotel, empleado y negoshinan asocia por inyecta actividad economico nobo den un distrito cu pa años tabata negligencia despues di caida di economia di refinaria.

Ora Secrets a habri su oficina di empleo na San Nicolas na 2024, representantenan un biaha mas a enfatisa empleo, crecimiento economico y mehoracion den calidad di bida como beneficianan central di e proyecto.

Awo cu e hotel ta operando y su expansion ta na caminda, ta midi e promesanan aki cu loke residentenan ta mira den nan alrededor.

Un usuario riba rednan social, respondiendo na activista di San Nicolas, Hilario Doncker, a cuestiona con e hotel a mehora calidad di bida na San Nicolas, argumentando cu residentenan ainda tin dificultad cu costo halto di bida mientras Main Steet ta keto.

Otro usuario a lamenta loke a describi como e perdida di Baby Beach y Rodgers Beach como lugarnan unda antes residentenan por a disfruta di tranquilidad relativo, concluyendo cu Aruba a bira demasiado congestionado y tin demasiado hotel.

E comentarionan ta refleha un pregunta mas amplio rond di e desaroyo: crecimiento economico pa ken?

Doncker mes recientemente a ofrece un perspectiva diferente despues di bishita Baby Beach. El a argumenta cu no por atribui e cantidad grandi di bishitante na e beach solamente na Secrets. Hasta prome cu

apertura di e resort, el a bisa, hende buscando sombra bao pal'i druif of palapa hopi biaha mester a yega entre 6 pa 7or di mainta pasobra Baby Beach ya tabata altamente bishita pa turista kedando na otro partinan di e isla.

Durante su observacion reciente, Doncker a bisa cu el a mira cantidad di vehiculo di huur den area di parkeo, cual e ta considera evidencia cu hopi bishitante ta keda bin di hotel y acomodacion den otro partinan di e isla. Como cu Secrets ta cerca di Baby Beach, el a bisa, su huespednan generalmente lo tin tiki motibo pa bay cu auto eyan.

Turista cu kende el a papia a cita e awa superficial y relativamente keto di Baby Beach como un di e motibonan principal cu nan a bay mas leu a pesar di tin beach manera Eagle Beach, Palm Beach y Arashi mas cerca di nan acomodacion.

Doncker tambe a bisa cu el a tuma contacto cu un miembro di management di Secrets despues di mira comentarionan cu e hotel tabata efectivamente cera pa local. Segun e informacion cu el a ricibi, residentenan por pidi un tour gratis di e hotel, tin weekend stay disponible pa local, y ta ofrece day pass pa \$350.

Pregunta tocante acceso publico na Baby Beach a bin dilanti den pasado caba.

Na juni 2025, tiki despues di apertura di Secrets, Bon Dia Aruba a investiga keho di lectoran cu tabata kere cu bandera di e hotel riba Baby Beach tabata indica cu e parti ey di e beach tabata reserva pa huesped di Secrets. Empleadonan di e hotel a bisa Bon Dia Aruba e tempo aya cu esaki no tabata e caso y e beach ta keda publico. Nan a splica cu e bandera tabata sirbi como punto di encuentro unda huespednan por a obtene stoel y parasol prome cu hiba nan na beach.

Ambientalista Greg Peterson, sinembargo, a rechasa e argumento cu no hopi a cambia cu e hotel.

"E Baby Beach cu nos a lanta cune a bay perdi," Peterson a skirbi contestando Doncker. Su argumento no ta cu Secrets riba su mes diripiente a transforma e beach. Sino e ta describi un proceso gradual den cual turismo cada bes mas ta ocupa espacio y a cambia e experiencia di un area tradicionalmente importante pa residentenan local. "E saturacion di baby Beach cu turista no a pasa den un anochi. El a yega poco poco," Peterson a skirbi.

Cu centenares di camber adicional di hotel planea, y Aruba ricibiendo cantidad grandi di bishitante, Peterson ta kere cu e proceso aki ta bay accelera. E tambe a cuestiona cu ta asumi cu mas desaroyo na San Nicolas automaticamente ta traduci den prosperidad pa esnan cu ta biba den e area. Peterson a bisa cu el a adverti mas cu un decada atras tocante e consecucionan di busca desaroyo den parti oriental di e isla, principalmente door di bende

of desaroya tereno cu ta cada bes mas valioso.

"Cinco aña, tal bes dies aña for di awo," el a skirbi, Aruba lo mester puntra con hopi hende di San Nicolas realmente a bira rico como resultado di loke a desaroya cynan.

Activista Milton Ponson a lanta preocupacion mas serio ainda, criticando e procesonan legal y ambiental rond di e proyecto. Ponson a bisa cu documentonan usa durante proceduranan den corte tabata falsifica, a cuestiona con adecuado e evaluacion ambiental di e desaroyo tabata, y a expresa preocupacion geologico involucrando sinkhole bao di parti di e desaroyo, cu no a atende debidamente.

E acusacionnan aki mester ta distingui di hallazgonan estableci den corte. Sinembargo, preocupacion ambiental tocante e desaroyo ta existi pa años. Bon Dia Aruba a reporta na 2019 tocante controversia rond di informacion ambiental emiti en conexion cu e proyecto y tocante pregunta riba un rapport di impacto ambiental pa desaroyo den area di Sero Colorado.

E di dos fase di construcccion, pa e motibab aki, ta yega cargando años di tension no resolvi.

Sin duda, Secrets a trece inversion mayor di hotel na un parti di Aruba historicamente exclui for di e industria principal di turismo na Aruba. A crea empleo, a trece un marca internacional di luho na San Nicolas, y a aumenta actividad turistico.

Pero su expansion tambe ta forsa Aruba confronta un pregunta mas dificil.

No por midi desaroyo solamente pa e cantidad di camber construi, turista acomoda, of dollar inverti. E argumento original pa Secrets tabata cu desaroyo turistico na Baby Beach lo mehora San Nicolas. Agregando otro 300 camber awo, residentenan tin tur motibo pa cuestiona si e promesa aki ta birando visible den nan bida diario.

Na mes momento, Baby Beach ta presenta otro sorto di balor cu no or expresa den ocupacion di hotel of cifra di inversion. Pa generacionnan di Arubiano, e tabata un espacio recreativo publico, un panorama asocia cu famia, memoria y e caracter distintivo di p'ariba.

Ta p'esey e debate rond di Secrets a dura for di groundbreaking te apertura y awo den expansion.

E pregunta no ta si mester a construi un hotel na Baby Beach, e hotel t'ey. E pregunta awo ta con Baby Beach y San Nicolas ta bay muestra ora e desaroyo ta completo – y si e comunidad cu a ricibi asina hopi promesa lo por reconoce loke ta resta.

Di boto di droga te menor di edad:

Loke casonan na 2026 ta revela tocante mercado di droga local

Dos operacion di polis relaciona cu droga den tiki mas cu un siman un biaha mas a pone atencion riba e problema di narcotico na Aruba. Pero mira banda di otro casonan reporta na 2026, e incidentenan ta punta riba un situacion mas amplio: e mercado di droga na Aruba.

E casonan registra e aña aki ta varia di droga intercepta na lama y plantacion di marihuana descubri riba tera, te benta di droga den bario, arma di candela, cantidad grandi di placa cash y diferente tipo di narcotico.

E siman aki, otro elemento preocupante a aparece: menornan di edad.

Den un di e casonan mas reciente, Cuerpo Policial di Aruba (KPA) a aresta cinco homber despues di un persecucion na Oranjestad. Di e cinco, tres tabata menor di edad.

E incidente a cuminsa diaranson pa aproximadamente 6:19pm, ora central di polis a ricibi informacion tocante un vehiculo cerca di un negoshi na Caya Frère Bernardinus. Segun e informacion, un di e ocupantenan tabatin un arma di candela.

A desplega agentenan di polis na e area, unda nan a haya e vehiculo y a duna ordo pa e chauffeur stop. E chauffeur presuntamente a ignora e ordo, loke a resulta den un persecucion.

Eventualmente, polis a logra stop e vehiculo cerca di veld di River Plate. Den e auto tabatin cinco homber – tres menor y dos adulto. A listra e vehiculo y a haya droga, segun polis. A aresta tur cinco persona y a transporta nan na warda di polis pa presenta dilanti fiscal assistent.

Polis a confisca tanto e droga como e vehiculo, y subsecuentemente a busca e arma di candela cu presuntamente a tira for di e vehiculo cerca di e veld di River Plate. E caso a keda transferi na departamento di Recherche pa mas investiga-

cion.

E arestonan aki a yega apenas algun dia despues di otro investigacion significante tocante narcotico.

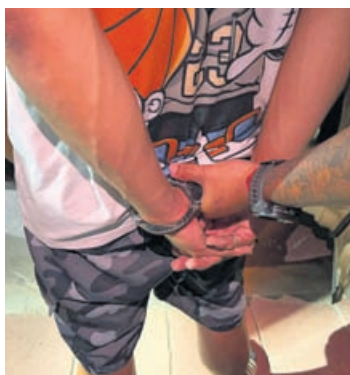
Dia 5 di augustus, Unit Narcotica trahando cu Unidad di Crimen Organisa (UGC), Wardacosta, Team di Aresto y Unidad K-9 a intercepta loke polis a describi como un cantidad grandi di marihuana y cocaina riba lama.

Despues e mesun anochi, autoridadnan a aresta un homber naci na Colombia identifica como E.R.G. y a haci un entrada hudicial na un propiedad na Sero Blanco. Tres indocumentado haya durante e operacion tambe a keda deteni y entrega na wardacosta. E investigacion a continua.

Dia 13 di augustus, Team di Aresto a detene otro homber, identifica como R.R.A.M. naci na Aruba, na un propiedad na Johan de Wittstraat. Eynan, Unit Narcotica a reporta otro descubrimiento significante: un gran cantidad di placa cash.

Polis no a descarta mas aresto.

Mira individualmente, e dos caso ta notable. Mira hunto cu otro operacionnan den e prome ocho luna di 2026, sinembargo, nan ta duna un bista di e variedad di actividad relaciona cu droga cu autoridadnan ta confrontando na Aruba.

Un aña di diferente operacion di droga

Na januari, polis a haci un inval na propiedadnan na Boliviasstraat y Caya Frère Henricus como parti di un investigacion cu a resulta den dos aresto y confiscamento di droga, arma di candela y municion.

Despues e mesun luna, autoridadnan a atende otro banda di e problema di droga: traficacion maritimo.

A aresta 7 homber Venezolano despues cu a intercepta un boto sospechoso di ta transporta droga pa Aruba. A confisca droga riba lama, mientras cu tambe a descubri pakinan adicional na costa nort oriental di Aruba.

Na februari, otro investigacion despues di interceptacion di droga riba boto a resulta den tres aresto y confiscamento di aproximadamente cuatro kilogram di hashish. Subsecuentemente a haci inval na Bubali y Sero Patrishi.

E mesun luna, polis a tene inval na un sitio na Kamay sospecha di bende droga. A aresta un persona, mientras polis a reporta di a confisca cantidad substancial di droga y placa.

E operacionnan a continua na maart y april.

Na maart, Unit Narcotica a haci un buskeda hudicial na Bernhardstraat en conexion cu sospecho di benta di droga. A aresta un homber di 66 aña naci na Aruba.

Despues a bin un serie di caso

involucrando cultivo local di marihuana. Comienso di april, polis a dismantela un plantacion di marihuana na Savaneta, arestando dos persona y confiscando 62 mata.

Dia 10 di april, Unit Narcotica a haci inval coordina na varios sitio, incluyendo Sero Blanco, Bernadestraat, Korvetstraat y Edison straat. A aresta cuatro persona. Polis a confisca 354 mata di marihuana, marihuana procesa y ekipo asocia cu cultivo.

Hunto cu e caso di Savaneta, e dos operacion ey so a resulta den al menos 416 mata di marihuana confisca den un periodo di tempo relativamente cortico.

Fin di april, otro operacion na Sero Biento a demostra otro dimension di e mercado. A aresta tres persona y autoridadnan a reporta di a haya marihuana, cocaina, XTC y tusi hunto cu un arma di candela y cantidad di cash.

E imagen emergiendo for di e casonan aki pues no ta limita na un droga, un metodo di distribucion of un tipo di sospechoso.

Loke estadistica oficial ta bisa

Tambe mester mira e casonan den marco di estadistica di Ministerio Publico (OM). Segun e rapport anual mas reciente di OM, a aresta 227 en conexion cu delito di droga aña pasa. Di nan 113 a ser hiba den custodia di polis, incluyendo 47 persona sospecha especificamente di bende narcotico. E cantidadnan confisca a keda substancial. Durante 2025, Unit Narcotica a reporta di a confisca y destrui mas di 74 kilogram di cocaina y aproximadamente 541 kilogram di marihuana. Autoridadnan tambe a confisca mas di 10 kilogram di hashish, 534 mata di marihuana, 1.151 simia di marihuana, 31 vape di marihuana, 88 sigaria di marihuana, mas di 452 gram di MDMA y 1.035 pildo di XTC. E unidad ademas a confisca siete arma di candela y 98 ronda di municion. Cash confisca a alcansa Afl. 71.557,90, US\$34.481 y €930.

E cifranan aki ta duna contexto importante pa loke ta sucediendo na 2026. Pero estadistica completo pa 2026 ainda no ta disponible, y e cantidad di aresto of droga confisca no ta coresponde necesariamente cu e prevalencia di uso of traficacion di droga. Un cargamento grandi, por ehempel,

por aumenta dramaticamente e cifranan sin demostra cu e cantidad di crimen relaciona cu droga a aumenta.

Loke e casonan si ta muestra ta e diversidad di e problema cu autoridadnan ta enfrenta.

Importacion, cultivo y benta local

Posicion geografico di Aruba ta haci traficacion maritimo di droga un problema duradero. E interceptacion na januari y confiscamento maritimo grandi dia 5 di augustus ta muestra cu e ruta aki ta keda relevante.

Pero e casonan riba tera ta conta otro storia.

Descubrimiento di centenares di mata di marihuana ta indica cultivo local. Operacionnan den areanan incluyendo Kamay y San Nicolas tabata enfoca riba sospecho di actividad local di benta di droga. Otro investigacion a resulta den combinacion di droga, arma y cash.

E operacion na Sero Biento tambe a demostra e diversidad di substancia potencialmente circulando localmente, cu polis reportando marihuana, cocaina, XTC y tusi den un solo investigacion.

Anteriormente, OM a enfatisa cu su politica di droga no ta dirigi exclusivamente riba traficacion internacional. Droga drentando Aruba por drenta mercado domestico, unda benta y casnan di droga ta crea molester y ta afecta calidad di bida den barionan.

Ta importante pa nota cu Aruba no ta djis un punto door di cual droga por pasa, tambe tin un mercado local cu polis y fiscal ta purbando di atende.

Y e aresto e siman aki, di tres menor di edad, ta lanta otro pregunta: con jong ta e hendenan birando involucra den e ambiente aki?

E comunicado di polis no ta establece ki rol e tres menor tabatin, ni si e droga descubri den e vehiculo tabata pertenece na un di e ocupantenan particular. E preguntanan aki ta keda parti di e investigacion. Pero e presencia di menor di edad merece atencion. Ora ta consider'e banda di otro casonan reporta e aña aki, e ta agrega otro dimension na un problema di droga cu ya ta inclui transporte internacional, cultivo domestico, benta riba caya, arma y fluho significante di cash.

Editor

Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V.
Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager

Mariette Engelhart-Boekhoudt

Redaccion

noticia@bondia.com

Pilar Flores (hefe di redaccion)
Angenette Figueroe (closer editor)

Leo Maduro
Dilma Arends
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Ehecutivo di Benta

Sulaika Croes
sulaika.croes@cspnv.com
Mark Gomes
mark.gomes@cspnv.com

Aviso y Arte

Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Departamento Digital

Juan Luis Pinto

Administracion
accounting@bondia.com

Martha Arteta de Ariza

Distribucion

Jenny Kelly

Coleccion

Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press

Luis Fernando Arenas (Hefe)
Pablo Libre

Press

Roland Schenker (Hefe)
Omar Ramirez
Francis Dirksz

Colaboracion

Agence France Press
Ret Karibense
Data Key

Afiliacion

Sociedad Interamerica
di Prensa (SIP)

DIRECCION

Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram: bondiaaruba

BON DIA ARUBA ta un corant
redacta y imprimi na Aruba y ta
obenibel di dialuna te cu diasabra.
Ningun contenido por wordo reproduci
sin permiso di editor.

Editorial

Cambio di ministro o... *Ley di Reino sin consenso...*

E suceso cu a capta mas atencion e siman aki ta e decision di Ministerio Publico pa termina e proceso hudicial contra e parlamentario, y exministro, encunto cierto incumplimento cu impuesto. Esaki ta importante pasobra e ta relaciona cu su candidatura pa ministro di Infraestructura, Energia y Telecomunicacion. Inmediatamente a surgi e discusion tocante su candidatura nobo pa e puesto, pero aparentemente e asunto ta hopi mas complica cu hende ta kere. E eventual candidato aki ta parlamentario, unda su posicion encunto e ley local di supervision, cu mester keda aproba proximamente, por resulta decisivo.

Pero laga nos cuminsa cu pone cierto aspecto di e asunto na nan lugar. E comentarionan cu por a scucha tocante e actual ministro como un mandatario 'interino' o 'temporal' cu por 'djis hala un banda', ta simplemente eroneo. Nos sistema legal no conoce ministro interino o temporal, tur ministro ta ministro cu tur facultad y responsabilidad di e cartera. Esey no ta kita cu por tin un acuerdo, bao man, cu e mandatario aki lo tuma su retiro pa duna oportunidad na e candidato, cu a topa cu tanto contratiempo. Esey ta posible pero nos no por tuma como punto di salida algo cu nos no por mira preto riba blanco. Y hasta si dentro di e partido tin consenso, o en todo caso un decision, pa renoba e candidatura cu a keda stanca, tin dos requisito esencial cu mester tuma lugar: 1) mester tin un puesto vacante; es decir e actual ministro mester ta dispuesto pa renuncia; 2) lo tin un 'voordracht' (propuesta) nobo, pa cual lo habri un screening nobo. Claro cu cierto aspecto no a cambia desde e anterior screening y esaki por facilita e proceso, pero lo ta un error pa pensa cu un aprobacion di candidatura den partido y gobierno na Aruba automaticamente lo significa aprobacion di e candidato den seno di gobierno na Den Haag. Nos a comenta extensamente riba e tema aki aña pasa na momento di e turbulencia entorno e imposibilidad di nombra e candidato aki. Si tin algun obstaculo eyan, nos lo no haya sa pasobra e fase ey ta uno discreto, di cual no ta divulga nada. Ta na e promer ministro, di Aruba, pa splica un candidato eventualmente pakico na Hulanda ta desapropa su candidatura. E candidato por opta pa bay publico cu loke a splica su persona, pero den cierto caso esey por ta e opcion menos recomendable, pasobra esey por cera porta definitivamente pa un futuro candidatura. Di un ministro ta spera, en general, cu e sa ki ora pa papia y sigur ki ora pa mantene silencio...

E bala ta obviamente riba cancha di e partido grandi den e coalicion, cu ta enfrentando otro tema di debate importante. Por ehemplo, e tema

mas candente, e ley di supervision financiero, cu probablemente lo haya aprobacion den parlamento Hulandes pa loke ta e ley di mayor importancia, esun di Reino. Sin embargo, e ley local acompañaante lo mester haya aprobacion den parlamento na Aruba, pa e ley di Reino por drenta na vigor. Sin un ley local vigente, e ley di Reino tambe ta keda stanca. Si surgi problema tocante e candidatura menciona, esaki por resulta den dificultad pa pasa e ley local di supervision?

Aunke no mester anticipa esaki, ta necesario tene cuenta cu un posible rechazo di e ley local den Staten, ya cu e ta laga nos den territorio desconoci. E asunto ta cu nunca antes nos tabatin un caso similar, unda vigencia di un ley di Reino ta depende di aprobacion di un ley local. Ta imposible cu e huristanan experto di gobierno Hulandes no a studia e posibilidad aki, por si acaso. Pero promer cu tur cos, e pregunta aki: e imposibilidad di un ley di Reino vigente ta implica cu no tin supervision? No, pasobra semper tin e ley actual di supervision, cu tin e mesun mecanismo di control di presupuesto, cu a keda traslada pa e ley di Reino, cu vista pa futuro. Pero ta logico cu tur aspecto nobo cu a surgi di e negociacion reciente y cu ta hinca den e dos leynan nobo, no ta inclui den e ley 'bieu'. Awor e pregunta, kico pa haci? Cu un voto negativo den Staten, Hulanda muy probablemente no lo bay negocia modifica e ley local, transmitiendo e contenido di e ley di Reino pa e ley local, cu e riesgo grandi cu esaki tambe ta termina den un debate. Nan mester por a siña nan les mientras tanto.

E otro opcion ta introduccion di un ley di Reino, cu cierto 'consenso'. Hecho ta cu lo tin un ley di Reino, presenta pa gobierno di Aruba y di Hulanda y cu aprobacion den parlamento Hulandes. Lo ta posible modifica e ley di Reino pa contene e partinan cu ainda ta destina pa e ley local, y despues por pasa pa eliminacion di e actual ley local? Si esey ta posible, por papia ainda di un ley di consenso? O na nivel di Reino por considera e ley di Reino, cu eventual adicon di e parti awor destina na e ley local nobo, como suficiente base pa continuacion di e supervision? Finalmente, y ta spera cu no ta yega na esaki, tin e opcion di introduci e ley, aproba den parlamento Hulandes, bao di un Decreto Real, pa garantiza bon gobernacion financiero.

Tur esaki por resulta un ehercicio teorico, si e partido grandi den e coalicion logra yega na un solucion interno satisfactorio. Pero e asunto di e candidatura ta keda incierto.

Comunicado di minister Geoffrey Wever:

Destaho publico pa desaroyo di edificio di ex-Esso Lagoen como boutique restaurant

Minister di Finanzas, Asunto Economico y Sector Primario mr. Geoffrey Wever ta anuncia destaho publico pa desaroyo di edificio di ex-Esso Lagoen como boutique restaurant.

Gobierno di Aruba ta sigui duna forma na su vision pa revitalisa centro di Oranjestad cu e anuncio di un proceso di destaho publico pa e desaroyo di edificio di ex-Esso Lagoen como un boutique restaurant. Durante un conferencia di prensa na e localidad, Minister di Finanzas, Asuntunan Economico y Sector Primario, mr. Geoffrey Wever, a enfatisa cu e proyecto ta forma parti di un vision integral pa fortalece centro di Oranjestad como un destino atractivo pa bishitantenan, empresarionan y inversionistanan.

“Nos kier un centro urbano unda historia y desaroyo ta bay man den man. Un ciudad unda nos ta conserva nos patrimonio

cultural cu orguyo, mientras cu nos ta crea espacio pa inversion, innovacion y actividad economico,” segun Minister Wever.

E propiedad, anteriormente conoci como e stacion di Esso Lagoen, ta representa un oportunidad importante pa duna un destino nobo na un sitio cu pa hopi aña a keda sin un funcion activo. Cu e destaho publico, Gobierno ta busca un partner strategico cu tin e experiencia, vision y compromiso pa transforma e localidad den un proyecto cu ta agrega balor na centro di Oranjestad y na economia di Aruba den forma di un boutique restaurant.

E iniciativa ta sigui otro proyecto di revitalisacion den centro di ciudad, manera e embeyecemento di Plaza Comercio na Columbusstraat y e restauracion di monumento historico Cas Veneranda. Gobierno ta busca pa duna luga-

nan cu anteriormente tabata subutilisa un proposito nobo, contribuyendo na un Oranjestad mas bibo, atractivo y economicamente fuerte.

Den e proceso di destaho, Gobierno lo enfoca riba varios criterio importante, incluyendo e integracion cu e desaroyonan existente den centro di Oranjestad, e calidad di e espacio urbano, e impacto economico y sostenibilidad. Entre otro, e principio di ‘Build with Nature’, lo ta un criterio importante durante e evaluacion. E principio tin como meta pa stimula un desaroyo cu ta logra un balans entre crecimiento economico y proteccion di medio ambiente.

Segun Minister Wever, un centro urbano activo ta crea oportunidad pa inversion. Diversifica aacion di nos economia y empleo pa empresarionan local, fortaleciendo e posicion di Oranjestad como e curason comercial di Aruba.

Gobierno di Aruba ta invita tur partidonan interesa cu cumpli cu e criterionan di participa den e proceso di destaho publico, cu lo wordo conduci conforme cu principio di transparencia, competencia husto y igualdad di oportunidad.

Comunicado di minister Arthur Dowers:

Prome fase di renobacion di Politie Opleidinginstituut Edgar Joaquin (Watty) Vos ta avansa satisfactoriamente

Gobierno di Aruba ta sigui inverti den fortalecimiento di e infraestructura di Husticia cu e avance di e prome fase di renobacion di Politie Opleidinginstituut Edgar Joaquin (Watty) Vos. E instituto ta desempeña un rol fundamental den formacion di futuro polisnan di Aruba.

Minister di Husticia, Arthur Dowers, a indica cu e prome fase di e proyecto ta casi completa, permitiendone cu e diferente actividadnan di formacion por sigui den un ambiente mas moderno y funcional. E renobacion ta forma parti di un plan mas amplio cu lo wordo checuta den diferente fase, incluyendo un expansion futuro di e facilidadnan.

Segun Minister Dowers, e condicion di e edificio ta refleha un periodo largo den cual diferente facilidadnan di Husticia no a haya e mantenimiento y inversion necesario. El a enfatisa cu e reto no ta limita solamente na e Politie Opleidinginstituut Edgar Joaquin (Watty) Vos, sino cu ta un realidad cu Gobierno ta enfrentando den diferente edificio bou di Ministerio di Husticia.

“Nos meta no ta solamente renoba un edificio, sino crea un ambiente digno y funcional

pa e profesionalnan cu diariamente ta prepara pa sirbi y proteha nos comunidad,” Minister Dowers a indica.

E minister a destaca cu, mes importante cu renobacion ta, implementa un plan di mantenimiento continuo tambe ta. Segun Dowers, solamente cu un bon maneho y mantenimiento preventivo ta posibel pa preserva inversionnan publico y evita cu edificionan bolbe deteriora cu e paso di tempo.

E renobacion di Politie Opleidinginstituut Edgar Joaquin (Watty) Vos ta representa un inversion den futuro di nos cuerpo policial, fortaleciendo e infraestructura necesario pa forma polisnan cu lo sigui garantisar seguridad y servicio di calidad pa Aruba.

Asina bon
Nos Papiamento ta...?

En busca di raiz indigena...

Den e edicion aki di nos column tocante nos Papiamento un di nos topiconan favorito: en busca di nos raiznan indigena. E biaha aki no solamente na Aruba, sino tambe na Corsou. Esaki merece un splicacion. Nos a bin topa riba internet cu un publicacion di drs. Gerard van Buurt, patrocinada pa University of Curaçao, den cual ta trata e presencia di gruponan di indigena Caquetio, te den siglo 18. Tambe e autor ta trata e presencia di palabra Caquetio den e Papiamentu di Corsou y den e Papiamento di Aruba. E publicacion yama: “Caquetio Indians on Curaçao during colonial times and Caquetio words in the Papiamentu language”.

Prome edicion ta di 2014. E publicacion ta skirbi na Ingles y ta obtenible (gratis) riba e website: caribbeanfootprint.com. Nos ta bay haci referencia en corto na e obra, evitando copia parti di esaki, pa respeta derecho di autor, enfocando mas tanto riba e contribucion na conocimiento encuanto palabra indigena, di origen Caquetio, cu ta parti di nos herencia na Aruba tambe, ya cu ta trata di e mesun pueblo, cu tabata na e islanan ABC y riba continente, entre otro na peninsula di Paraguana y parti di costa di Lago di Maracaibo. Loke ta interesante di e historia di Caquetio na Corsou ta e hecho cu, contrario na loke mayoria di nos a siña den pasado, e poblacion indigena di Corsou no a desaparece completamente cu e yegada di e Hulandesnan na 1634, y e salida di e administracion – limita – Spaño di e isla. A keda segun e autor varios bario o vecindario indigena, entre otro e ta menciona Rooi Catochi y Brievengat, y dos pueblo na Banda Abou. E presencia di indigena Caquetio ainda den siglo 1800 ta significa cu den e epoca di formacion di Papiamento na Corsou, por a conduci na presencia di palabra Caquetio tempran den e Papiamento di Corsou. E poblacion indigena den un comunidad mayoritariamente di descendencia Africano a conduci na nan desaparicion como grupo separa. E proceso aki, di asimilacion cu gruponan di exterior, na Aruba y Bonaire a tuma lugar den un proceso hopi mas gradual. Consecuencia di esaki tabata cu na Aruba a keda conserva hopi mas di e nombrenan indigena di lugar, mata y animal. Lamentablemente e idioma Caquetio no a sobrevivi como idioma bibo y ta existi solamente den algun lista di vocabulario limita na Venezuela.

Den e obra di van Buurt ta trata un serie di palabra di probable origen Caquetio. Nos atencion a bay riba algun cu ta sobresali pa nan presencia na ambos isla. Por ehemplo: ‘bushi’ cu nos conoce na Aruba como e number pa e cadushi den forma di un bola (especie di melocactus). Na Corsou e number ta existi como ‘bushito’ pero ta referi na otro tipo di cadushi ((Mammillaria mammillaris). E bushi mes na Corsou a haya e number ‘milon di seru’ pero en todo caso tin un indicacion cu e number ‘bushi’ tabata existi anteriormente na Corsou. E number ‘cadushi’ (Kadushi na Corsou y Bonaire) ta tambe di origen Caquetio. Tin un distincion entre e islanan: na Corsou loke na Aruba yama ‘cadushi’ yama ‘datu’ y ‘kadushi’ ta e number pa loke nos ta yama ‘breba’. Nos ta topa tambe cu e number (na Aruba) ‘waltaca’ cu na Corsou y Bonaire yama ‘totèki’ o ‘kaku’. E number totèki ta probablemente di origen indigena pero di continente, probablemente di ‘tuqueque’ o ‘tuteque’ na Colombia y Venezuela.

E number waltaca si probablemente ta di origen Caquetio. Den e obra menciona no ta haci distincion entre totèki (waltaca) y loke nos ta yama ‘pegapega’, cu ta un especie diferente. E waltaca ta e ‘anolis lineatus’ y e pegapega ta di e especie conoci como ‘gecko’, cu ta distingui pa su capacidad di pega na tur tipo di material, hasta glas. Pero e ‘lagadishi’ (probablemente di ‘lagartija’ (Spaño) o ‘lagartixa’ (Portugues), na Aruba ta otro especie atrobe (Cnemidophorus arubensis) endemico di Aruba. E macho adulto ta loke ta yama ‘cododo’ cu e famoso color blauw. Tambe di origen Caquetio ta nos ‘kwihí’ internacionalmente conoci como ‘mezquite’ (Prosopis juliflora). Na Venezuela e ta conoci como ‘cuji yaque’ y na Colombia como ‘trupillo’. Un mata emblematico di nos region, tanto na costa di Venezuela como region di La Guajira na Colombia.

Cuminsando cu 4 florin, bo por gana e suma grandi aki

Afl. 150.000,-

Obtenibel na cualkier rebendado di Lotto.

sorteo ta awe nochi 7:45 pm

HUNGA AWO

Centenares di dokter Hulandes ta lagando AI scucha combersacion cu pashent

(NLTimes) - Centenares di dokter di cas Hulandes ta usando inteligencia artificial (AI) pa scucha consulta y skirbi un rapport pa e pashent su file, NU.nl a reporta, basa riba investigacion di Nivel.

Nivel a acerca tur 4.500 dokter di cas na Holanda cu un encuesta tocante e uso di AI den reportahe. Mas di 800 a participa den e encuesta. 36% di nan a indica cu nan ta usa e herment di AI aki, un aumento di 14% compara cu e aña anterior. E cantidad exacto di practica usando e tumador di nota desconoci aki, pero tin por lo menos centenares.

E aumento grandi y repentino den dokter di cas cu ta usa AI a sorprende investigador di Nivel Lilian van Tuyl. "Dokter di cas hopi biaha tin duda tocante usa hermentnan digital. E ta conta un storia, sinembargo, cu nan ta mira oportunidad mas tanto den e procesonan administrativo," el a bisa e corant. AI ta menos popular entre dokternan di cas pa chatbot of plannan di tratamento personalisa.

Reinier van Linschoten, un docente di universidad na Erasmus MC, a investiga con bon reportahe di AI cu bos

realmente ta traha aña pasa. E y su coleganan a observa 535 consulta di dokter di cas cu of sin AI y a haya cu e tumador di nota di AI tin ambos bentaha y desbentaha.

E hecho cu bo no tin cu skirbi un rapport bo mes, pero si bo mester check e rapport y ahusta esaki unda ta necesario, a spaar dokter un averahe di 42.7 seconde pa cada consulta. "Esaki no ta nifica cu un pashent di dokter di cas por atende mas pashent en general. Sin embargo ta provee mas espacio, y menos peso cognitivo. Djis un tiki mas tempo pa pensa keto

pa un momento," el a conta NU.nl.

E herment di AI ta mas detaya cu e dokternan mes ora di graba e pashent su storia, e diagnosis, y e plan di accion, pero menos conciso ora di graba e examen fisico. "E sistema no ta perfecto, pero riba balans, e ta graba mas cu un dokter di cas. Sin embargo, semper bo mester keda critico di e resumen," Van Linschoten a bisa. No solamente pa motibo cu e informacion algun biaha no ta presente, pero tambe pa motibo cu AI por "halucina" y skirbi porkeria. "Aunke ainda

nos no a encontra cualkier halucinacion grandi of peligroso."

Digizo, un plataforma di conocimiento Hulandes riba cuida di salud digital, a aproba varios herment AI pa reportahe cu bos den consultorio di dokter di cas basa riba investigacion di literatura y combersacionnan cu dokter di cas y proveedornan. Segun Digizo, "e riesgonan di privacidad ta considera abao" pa motibo cu audio no ta warda y e reportahe ta warda solamente den e documento di e pashent despues di aprobacion di dokter. Esaki ta nifica

cu no ta rekeri consentimiento explicito di e pashent, segun Digizo.

Autoridad di proteccion di data Hulandes, AP, no por a duna comentario tocante esaki na NU.nl. "Tin varios diferente herment. Y exactamente cua leynan y regulacionnan ta aplica ta depende riba, entre otro, e situacion specifico," un vocero a bisa. En general, AI no mester debilita confidencialidad entre pashent y dokter, y e pashent mester claramente informa di adelanta tocante e uso di AI.

"En principio, un dokter no por provee data na tercer partido sin e pashent su consentimiento," vocero di AP a bisa. Esaki ta sucede si e proveedor di e herment di AI haya acceso na data medico. "Ademas, data di salud por ta procesa si tin un base legal valido pa haci esaki bao ley di privacidad di GDPR."

AP ta trahando riba guianan tocante uso di AI den oficianan di GP.

Health and Youth Care Inspectorate a bisa e corant cu e no a ricibi cualkier rapport tocante e incidentenan involucrando reportahe controla pa bos di AI den añanan reciente.

Medicamento pa presion di sanger por baha velocidad di malesa di cerebro incomun

(NLTimes) - E medicamento pa presion di sanger guanabenz por baha velocidad di of para e progreso di un malesa di cerebro hereditario incomun, segun investigacion di Emma Children's Hospital na Amsterdam UMC. E condicion primeramente ta contra muchanan di 1 pa 6 aña. E malesa ta extremadamente incomun, cu un calculacion di 1 den cada 100.000 mucha naci cu esaki na nivel mundial.

E ta surgi for di un defecto den e curpa su contesta na

factornan di stress manera keintura of virus. Den muchanan cu VWM, e respuesta na stress aki ta keda constantemente activo hasta sin un activacion. Pashentnan tipicamente ta progresa di tal manera cu nan mester un rolstoel, tin dificultad cu papia of rekeri un tubo pa por come.

Guanabenz aparentemente ta debilita e contesta na stress aki, segun e estudio. Durante investigacion, muchanan trata cu guanabenz a yega e punto di mester un rolstoel menos lihe of menos frecuente.

Ningun di e muchanan trata durante e periodo di e estudio a fayece, mientras cu 5 mucha den e grupo di comparacion si a fayece. MRI tambe a mostra cu e condicion a empeora mas poco poco den esnan cu a ricibi guanabenz.

Investigadornan a duna e medicamento na 33 mucha for di varios pais y a monitor nan pa 4 aña. Nan a compara e curso di e malesa di muchanan cu un grupo di 66 pashent anterior cu no a ricibi e medicamento.

E investigadornan a enfatisa

cu guanabenz no ta cura e malesa. E beneficio aparentemente ta desaparece si tratamiento stop.

E grupo di comparacion no

tabata un grupo di control na mesun momento, cual ta nifica cu e estudio tabatin falta di un set concurente di mucha cu no a ricibi e medicamento.

Conseho di Estado ta cuestiona trato special di impuesto riba vuelo pa Corsou y Caribe Hulandes

(Curacaochronicle) - **Conseho di Estado Hulandes a lanta preguntanan legal tocante decision di Hulanda pa duna Corsou, Aruba, Sint Maarten y Caribe Hulandes un trato preferencial bao di e nobo sistema proponi di impuesto riba vuelo.**

E asunto a surgi durante revision di e Flight Tax Differentiation Act, un proyecto di ley cu ta busca pa introduci tres tarifa diferente di impuesto riba vuelo, basa riba distancia, desde 2027.

Gobierno ta propone pa pone e partinan Caribeño di Reino Hulandes den e categoria mas abao di €29,40, a pesar di nan distancia for di Amsterdam. Otro islanan den Caribe cu ta

keda aproximadamente na e mesun distancia por cay den e tarifa mas halto di €70,86. Conseho di Estado a señala especificamente e diferenciacion grandi cu por surgi entre destinacionnan bisña den Caribe.

Bao di e propuesta, Sint Maarten lo cay den e categoria mas abao, mientras Martinique y Saint Barthelemy lo

cay den e categoria mas halto, aunke nan capitalnan ta keda casi na e mesun distancia for di Amsterdam.

Conseho di Estado a cuestiona si e trato diferente di teritorionan ultramarino a ser determina di forma obhetivo, y si e diferencianan resultante den trato di ciudadano di Union Europeo, ciudadano di European Economic Area

y aerolineanan por ser hustifica legalmente.

E Conseho a lanta tambe e posibilidad cu e trato favorable pa Caribe Hulandes por duna un bentaha na aerolineanan cu ta opera vuelo pa e islanan, loke eventualmente por trece reglanan Europeo tocante ayudo estatal den consideracion.

Gobierno Hulandes a rechasa e sugerencia cu e areglo ta representa discriminacion ilegal.

Segun Gabinete Hulandes, e excepcion pa Corsou y e otro islanan Caribeño di Reino ta basa riba consideracionnan obhetivo, incluyendo nan posicion constitucional y e consecucionan economico considerable cu un impuesto mas halto por tin pa e islanan.

Gobierno ta argumenta tambe cu e impuesto ta aplica mescos na tur aerolinea cu ta opera for di aeropuertonan Hulandes pa e destinacionnan concerni, sin importa nacionalidad, propiedad of modelo di negoshi.

P'esey, gobierno ta conclui cu e areglo no ta representa ayudo estatal prohibi.

Despues di e recomendacion di Conseho di Estado, gobierno a amplia e nota splicativo cu ta acompaña e proyecto di ley pa trata e preguntanan relaciona cu ley Europeo. E legislacion ainda mester pasa door di e proceso parlamentario Hulandes prome cu e tarifanan diferente por drenta na vigor.

Cooper y Digicel ta papia tocante fortalecimiento di infraestructura digital y conectividad regional di Corsou

(Curacaochronicle) - **Minister di Telecomunicacion Charles Cooper a tene combersacion cu representante di Digicel Business Group, Mark Shoebridge, durante conferencia CANTO 2026, cu enfoca riba futuro infraestructura digital di Corsou, conectividad regional y oportunidadnan pa mas inversion den sector di telecomunicacion.**

E reunion tabata parti di participacion di Cooper na CANTO, un di e encuentronan anual mas importante den Caribe riba telecomunicacion, tecnologia y desaroyo digital.

Durante e combersacion, Cooper y Shoebridge a trata desaroyo di infraestructura digital di Corsou y

importancia di fortalece conexionnan di e isla cu resto di Caribe y cu rednan internacional.

Cooper ta considera economia digital como un parti cada bes mas importante di futuro desaroyo economico di Corsou. Un miho conectividad internacional y regional por sostene sectornan manera servicio di data, companianan tecnologico y otro negoshinan cu ta depende di infraestructura di telecomunicacion confiable y cu capacidad halto.

Gobierno ta bisa cu cooperacion continuo cu proveedornan di telecomunicacion manera Digicel por yuda fortalece conectividad di Corsou y crea e infraestructura necesario pa sostene mas crecimiento di economia digital di e isla.

Corsou: Ladronnan a horta te 60 airco despues di drenta mangashina na Seru Loraweg via dak

(Curacaochronicle) - **Ladronnan a kibra drenta un mangashina na Seru Loraweg via dak y a horta decenas di airco cu tabata destina pa casnan cu actualmente ta bao construcion.**

Segun reportahenan, e ladronnan a subi riba dak di e edificio, a crea un apertura y despues a baha drenta e mangashina. A horta entre 40 y 60 airco split-unit. E unidadnan ya tabata bendi y tabata destina pa instalacion den un proyecto residencial di luho. Polis a ser yama despues cu e hortamento a ser descubri. Investigadornan forense y oficialnan encarga cu revision di camaranan di seguridad

tambe a yega na e sitio como parti di e investigacion.

Segun reportahenan, tin varios camara di seguridad den e area, y investigadornan ta spera di revisa e grabacionnan disponible pa busca informacion cu por yuda identifica e ladronnan of vehiculonan cu posiblemente tabata involvi.

E hortamento ta bin na un momento cu tin mas preocupacion tocante un serie di hortamento grandi na Corsou. Sinembargo, segun corant di mainta Extra, ainda ta demasiado tempran pa determina si e hortamento na Seru Loraweg tin conexion cu e otro hortamento grandi cu a ser reporta fin di siman pasa.

Polis ta investiga ken ta responsable y unda e airconan horta por a ser hiba. Nan a pidi pa cualkier persona cu

tin informacion tocante e airconan horta of e personanan involvi den e hortamento ta ser pidi pa contacta polis via e

líña anonimo 108 of number di emergencia 917.

Cuatro trahador di aeropuerto aresta bao sospecho di traficacion di droga door di Schiphol

(ANP/NLTimes) – Cuatro persona a keda aresta pa Marechaussee real di Hulanda e siman aki como parti di un investigacion extenso tocante traficacion di droga door di aeropuerto Schiphol. E investigacion ta enfoca riba empleadonan involucra den maneho di cargamento aereo na e aeropuerto.

E cuatro sospechoso ta homber di 34, 38, 46 y 48 aña di edad. A aresta nan na Zoetermeer, Utrecht, Wassenaar y Waddinxveen.

Mientras e declaracionnan inicial tabata cauteloso, un vocero di Marechaussee despues a confirma pa NOS cu tur cuatro sospechoso ta emplea activamente den sec-

tor di cargamento aereo na e aeropuerto. Investigadornan tambe a listra varios cas y bodega, confiscando placa cash y celular como parti di e investigacion.

E operacion tabata lidera específicamente pa e team CargoHarc Schiphol, un partnership elite especializada consistiendo di Mare-

chaussee, servicio di Aduana, y Servicio di Informacion y Investigacion Fiscal (FIOD).

E investigacion ta cay bao di un mandato nacional amplio enfoca riba crimen subversivo, investigando exactamente con sindicatonan criminal ta manipula y abusa proceduranan logistico legitimo di aeropuerto pa importa producto illicito. Pa motibo cu e investigacion ta andando, Marechaussee a nenga estrictamente di revela e peso exacto of tipo di droga intercepta, tampoco a revela ki compania especifico di transporte of rol e hombernan tabata desempeña.

Potret di ANP.

Minister y organisacion di protesta ta bisa agricultornan pa tene tractor for di autopista despues di accidente fatal

(NLTimes) – Minister di Asunto Interno, Pieter Heerma, responsable pa e derecho pa manifesta, a pidi agricultornan pa no protesta riba autopista despues di un accidente fatal riba A59 diabierna mainta. Dos hende a perde nan bida y cantidad di otro a resulta herida den un accidente di cadena den trafico pega ocasiona pa un protesta di agricultor na Den Bosch.

Organisadornan di e protesta a haci un solicitud similar. Heerma a yama e accidente “teribel” y a bisa cu e “driehoek” di municipalidad, polis y Ministerio Publico mester evalua “pa mira con por mehora cosnan den futuro.” El a insisti pa ANP cu “mancha un manifestacion adecuadamente” ta responsabilidad di e driehoek.

Mark van den Oever, lider di Forsa di Defensa di Agricultor, a urgi centenares di manifestante presente na Den Boch

pa bay cas riba camindanan chikito, RTL Nieuws a reporta, “pa asina otro accidente no sucede.”

E accidente a sucede tiki prome cu 9:30am riba e A59 cerca di Heesch. Hopi tractor tabata core riba e autopista na caminda pa Den Bosch pa e protesta. Segun ANWB, e accidente a sucede na e parti patras di trafico pega cu a forma pa motibo di e tractornan riba caminda. Polis ainda ta investigando e causa. Nada tabata conoci ainda tocante e victimanan of con hopi hende a resulta herida.

Tractor no ta permiti riba autopista pasobra nan ta core mucho slow. Pero e siman aki, OM y polis a bisa cu nan no lo stop tractor di subi autopista pa motibo di derecho di protesta. Un vocero di OM Oost-Brabant a bisa NOS cu esaki no tabata e acuerdo. “E derecho pa manifesta ta facilita, momento cu un tractor subi autopista, ta acorda dentro di e driehoek na ki momento y con nos ta bay interveni,” e vocero a bisa. “Un tractor riba auto-

pista nunca ta permiti y ta un hecho castigable.”

OM no a responde na pregunta di NOS tocante kico e acuerdo tabata y pakico a permiti tractor riba caminda. E agricultornan a bay Den Bosch pa protesta na edificio di gobierno provincial di Noord-Brabant contra e plan di e provincia pa revoca permiso di cinco criador di galiña. Gobierno provincial a bolbe di reces di berano pa discuti e asunto, cu ta parti di e politica pa reduci emision di nitrógeno.

Durante e reunion den e edificio, e politiconan a observa un minuut di silencio pa e victimanan di e accidente.

Potret di ANP.

Conforme regulacion ministerial a keda stipula prijsnan maximo di benta pa e siguiente productonan, entrante 15 augustus 2026			
Articulo/Marca	Contenido	Prijs maximo di benta na e detallista (Afl)	Prijs maximo di benta na e consumidor (Afl)
<u>a. Maismeel.</u> PHOEBE -cornmeal	Gelezen: 24/1 lbs.	46.49	2.37
	12/2 lbs.	41.05	4.19
	6/5 lbs.	42.62	8.71
<u>b. Koffie.</u> NESCAFE -clasico sachet	Gelezen: 24/50 gr.	74.73	3.82
	24/95 oz.	195.23	9.97
<u>c. Melkpoeder.</u> GOYA -dry milk	Gelezen: 12/26oz.	164.64	16.23
<u>d. Bloem.</u> PHOEBE -wheat flour	Gelezen: 24/1 lbs.	49.34	2.52
	12/24oz.	37.31	3.81
	6/5 lbs.	35.89	7.33
SANTA -all pupose flour	Gelezen: 12/2 lbs.	33.06	3.38
<u>e. Havermout.</u> PHOEBE -quick cooking oats	Gelezen: 24/14oz.	66.17	3.38
	8/42 oz.	61.90	9.48
Nota: Pa eventual kehonan, fabor tuma contacto telefonico na 5212423. Proximo publicacion lo tuma lugar dia 29 augustus 2026 Peticion pa aumento di prijs mester wordo entrega prome cu 22 augustus 2026 pa por wordo procesa.			

Bolivia ta presenta plan pa fortalece control fronteriso den “areanan critico” pa enfrenta avance di crimen organisa

(Infobae) - “No tin paz social duradero sin desaroyo productivo; un frontera sigur ta un frontera cu ta produci, exporta y progresa,” presidente di Bolivia a sostene durante presentacion di un programa cu lo integra unidadnan specialisa y tropa elite.

Gobierno di Bolivia a presenta diahuebs e ‘Plan Fronteras Seguras’, un strategia destina pa fortalece control den zonanan fronteriso identifica como “critico”, cu meta di frena avance di crimen organisa den e pais.

Lansamento a tuma lugar na Guayaramerin, un localidad den region Amazonico di Beni, na frontera cu Brasil, durante un acto encabezado pa presidente Rodrigo Paz, cu presencia di minister, autoridatnan local y representantenan di Brasil.

Segun e presidente, e programa ta contempla despliegue permanente di unidadnan specialisa y tropa elite di Polis Boliviano na puntonan

clave manera Guayaramerin, Cobija, capital di Pando, y San Ignacio y San Matias na Santa Cruz de la Siera.

E meta ta pa “desmantela crimen organisa transnacional.” Presidente a declara cu “no tin paz social duradero sin desaroyo productivo; un frontera sigur ta un frontera cu ta produci, exporta y progresa. Un pais sigur ta un pais cu ta atrae inversion, unda mundo tin confiansa pa inverti y unda Bolivianonan tin seguridad pa inverti den nan propio teritorio. Bolivia ta recupera su soberania teritorial.”

Minister di Gobierno, Marco Antonio Oviedo, a splica cu e plan ta busca pa “fortalece areanan critico”, no solamente na frontera cu Brasil, sino tambe den otro regionnan. Oviedo a indica cu e strategia tin como meta “debolbe soberania y control” di teritorio na Estado y cu e lo ser implementa riba termino cortico, mediano y largo.

E minister a specifica cu lo crea dos unidad elite di polis, un na Santa Cruz y otro na Beni, cu lo ricibi entre-

namento specialisa di instructornan stranhero.

“Nos Bolivianonan ta ciudadanonan di paz (...) Nos no tin problema ora ciudadano di paisnan ruman ta bin, pero ora e ciudadanonan aki ta pertenece na cartelnan criminal y ta bin pa sembra miedo y terror, nos ta tuma medidanan drastico, serio y consistente pa combati narcoterrorismo,” Oviedo a enfatisa.

Violencia na Santa Cruz

Anuncio di e plan a bin despues di un serie di incidentenan violento na Santa Cruz, incluyendo asesinato di cuatro ciudadano y un agente di inteligencia na San Matias.

Gobierno di Paz a adverti algun dia pasa cu Primeiro Comando da Capital (PCC) y Comando Vermelho (CV), e dos organisacionnan principal di narcotrafico di Brasil, ta disputa control di un via fronteriso Boliviano cu ta ser usa pa trafico di droga pa exterior.

Minister Marco Antonio Oviedo a haci e declaracionnan aki na Santa Cruz

despues di asisti na entiero di e agente di inteligencia cu a ser asesina pa personanan desconoci durante un redada cerca di frontera cu Brasil. E minister a sigura cu e Estado “no lo permiti cu e clan criminal poderoso ey, cu a ser clasifica (...) como narcoterrorista,” establece nan mes den teritorio Boliviano. Cu esaki e tabata referi na e clasificacion haci pa Merca na mei, ora PCC y CV a ser inclui como organisacionnan

terrorista.

Violencia den region oriental di Santa Cruz a sigui aumenta, mientras disputa entre gruponan criminal pa rutanan di narcotrafico cu ta pasa door di frontera Boliviano ta intensifica. Oviedo a enfatisa cu gobierno lo actua pa evita cu e structuranan criminal aki establece nan mes den e pais y pa garantisa seguridad den e zona.

Inflacion, devaluacion y frenamento petrolero ta crea un “mescla explosivo” den economia di Venezuela

(Infobae) - Economistanan ta adverti cu politica fluido di gobierno interino di Delcy Rodriguez ta pone presion riba aumento di prijsnan, mientras ta “kima” alrededor di \$9 biyon y ritmo di crecimiento economico ta keda mas abao cu loke tabata spera. Pa standardnan Venezolano, inflacion na mei tabata asina abao cu hasta encargado di negoshinan di Merca, John Barrett, a celebra desempeño di economia.

Sinembargo, dos luna despues, prijsnan a bolbe subi fuertemente. Banco Central di Venezuela (BCV) a registra na juli un inflacion di 19,9%, hibando inflacion interanual na 576%. “Un inflacion descontrola, cu ta muestra un trayectoria insostenible y fuera di control,” economista y ex-diputado di oposicion Jose Guera a adverti.

Guera ta rechasa argumento di gobierno interino di Delcy Rodriguez, cu ta culpa e dos

temblornan di 24 di juni pa e aumento nobo den costo di bida. E ta recorda cu e temblornan a afecta principalmente Caracas y estado La Guaira, cu a ser declara zonanan di desaster, pero no a afecta distribucion di producto y alimento den henter e pais.

Segun e economista, aumento di inflacion ta resultado

di e devaluacion grandi di moneda cu e regimen a aplica luna pasa, cu un aumento di casi 18% den tipo di cambio. Actualmente, e tarifa oficial ta na 771 bolivar pa un dolar, mientras cu prome cu juli e tabata na 633,36 bolivar pa dolar.

Guera ta señala cu BCV a “kima” aproximadamente \$9 biyon, ekivalente na casi 63%

di entrada petrolero, den un politica fluido cu te awor no a produci resultado positivo. E ta indica cu desaceleracion di actividad economico, cu un tasa di crecimiento mas abao cu loke tabata spera, combina cu inflacion y devaluacion, ta crea un “mescla explosivo” cu ta pone Venezolanonan den un situacion cada bes mas dificil.

Crecemento slow

Decano di Facultad di Ciencia Economico y Social di Universidad Metropolitana, Luis Oliveros, a expresa preocupacion tocante e cambio den produccion petrolero. “Na januari nos tabata na 924.000 bari pa dia, y na juli nos ta na 1,2 miyon bari pa dia. Esaki ta 276.000 bari adicional pa dia den apenas shete luna, un aumento di casi 30%. Sin duda, esaki ta bon noticia pa un economia cu tin mester di divisa y actividad,” e academico a observa. Sinembargo, Oliveros ta señala cu e frenamento den e ultimo dos luna ta obliga di baha expectativa.

Tocante desempeño general di economia, e profesor ta conclui cu mientras depreciacion di tipo di cambio sigui halto, presion riba prijsnan lo keda significativo. Esaki ta afecta poder di compra di ciudadanonan, costonan di companianan y capacidad di famianan y negoshinan pa plania nan finanzas y gastonan.

Presidente Mexicano ta critica Merca despues cu a revoca visa

(AFP) – Presidente Mexicano, Claudia Sheinbaum a critica Merca diabierna pa revoca e visa di politiconan incluyendo yiu homber di su predecesor, Andres Manuel Lopez Obrador.

Andres Manuel Lopez Beltran, kende te mei ultimo tabata un miembro senior di partido Morena, a publica un carta abierto na presidente Donald Trump diahuebs ata-

cando e revocacion di su visa. Sin referi na su caso specifico, Sheinbaum a bisa reporteronan cu rechaso recien di visa Mericano ta representa “un deseo directo pa inter-veni” na Mexico cu ta motiva politicamente.

Lopez Beltran ta acusa Secretario di Estado Mericano, Marco Rubio di duna ordo pa revocacion di su visa.

Un vocero di embahada

Mericano na Mexico a bisa AFP cu registro di visa ta confidencial, y cu “nos no por discuti e detayenan di casonan di visa individual.”

Merca a retene of rechasa visa pa varios politico Mexicano desde 2025, incluyendo alcalde y gobernador. Medionan local a reporta riba lasonan potencial entre e oficialnan en cuestion y gang di crimen organisa.

UN ta adverti cu sancion ta stop ayudo na Cuba

(AFP) – Oficial top di Nacionnan Uni na Cuba a adverti cu ayudo humanitario vital no ta yegando e isla pasobra companianan di shipping y financiero ta teme represalia di Merca, lagando para entrega di remedi pa cancer y ekipo pa tratamento di awa.

Francisco Pichon, coordinador residente di UN na Cuba, a bisa AFP diahuebs cu un clima di miedo tocante sancion Mericano riba compania di transporte, seguro y banco a resulta den un “cumplimento di mas” cu ta forsendo agencianan di ayudo pa desvia cargamento y pospone entrega destina pa hospital y scol.

“Nan a responde na e riesgo di sancion door di simplemente stop di duna e serviccionan ey,” el a bisa.

Desde januari, Merca a impone un blokeo virtual di combustible riba e isla comunista, empeorando blackout cu ta haci bida diario impo-

sible.

Washington tambe a menasa sancion riba companianan cu ta haci negoshi cu gobierno Cubano, profundizando escasez di producto basico. “No tin cuminda pa nos grandinan,” segun Jose Antonio Ortega, 68, un residente di La Habana, chauffeur di truck pensionado. “Mi pension no ta suficiente pa nada,” el a bisa. “Mi no tin nada pa come of bebe mainta.”

Apenas un tanker di combustible ta conoci di a yega Cuba

den ultimo siete luna – maske benta priva limita di tanki di combustible for di Merca a aumenta.

“Loke inicialmente a afecta e gruponan mas vulnerable awo ta afectando e poblacion hopi mas ampliamente,” Pichon a bisa.

Companionan ta cauteloso di cualkier cos cu por pone den riesgo acceso vital na sistema bancario Mericano of e economia mas grandi na mundo. Pichon a bisa cu un entrega reciente di remedi usa pa trata cancer di mucha no a logra

yega pa motibo cu no por a sigura transporte refrigera na tempo.

E tambe a punta riba kit pa salud reproductivo pa hende muhe cu a debilbe na proveedornan, y container cu remedi y material di scol cu a desvia en bes di manda na Cuba.

Datonan di gobierno Cubano ta muestra cu e crisis ta acelerando rapidamente.

Ta kere cu morto di baby a mas cu duplica, mientras tasa di sobrevivencia entre mucha cu cancer a baya di 85 pa 65

porciento.

Escasez di awa tambe ta empeorando. Segun UN, alrededor di 3,5 miyon persona ta enfrente interrupcion den suministro di awa potable, mientras como un miyon ta depende riba entrega cu truck pasobra sistemanan di pomp no tin suficiente combustible y coriente.

Pichon a bisa cu e crisis ta afecta no solo institucionnan Cubano, sino e propio esfuerzo di ayudo di UN, cu ta forsa pa depende riba suministro cada bes mas scars di combustible mediante canalnan priva.

Cu temporada di horcan den Caribe na caminda, oficialnan di UN ta particularmente preocupa tocante e vulnerabilidad di sistemanan di awa y limpieza y e potencial pa brote di malesa.

“Loke nos ta mirando ta cu riesgo humanitario ta traduciendo den impacto humanitario,” Pichon a bisa, advertiendo cu condicionnan a sigui deteriora den lunanan recien.

Venezuela ta libera muhe acusa di intento pa asesina Maduro

(AFP) – Autoridadnan Venezolano a libera un grupo nobo di prisionero politico diabierna, un NGO a bisa, incluyendo un muhe acusa di participa den un complot pa asesina ex-lider Nicolas Maduro cu un drone.

“Prisionero politico Emir- lendris Benitez y cinco otro muhe a keda den libertad,” Alfredo Romero, director di

grupo di derecho Foro Penal, a bisa riba X.

E movida ta yega un dia despues cu figura di oposicion, Dinorah Figuera a priminti di lucha pa liberacion di prisioneronan politico den combersacionnan formal cu e gobierno interino, cu tin meta pa reconcilia e nacion despues di caida di Maduro na man di forsanan Mericano na januari.

Cushinando cu Bon Dia

Galiña cu almendra, pruum y honing

Ingrediente:

- 12 pia di galiña sin weso, corta den dos
- 2 siboyo grandi corta na bloki chikito
- 2 telep di cinnamon
- 1 telep di turmeric
- 2 telep di black pepper
- 2 telep di salo
- 48 pruum corta den dos
- 1 cup di almendra den slice (toasted slivered almonds)
- 1 cup di honing
- Azeta di oleifi
- 2 telep di sesame seeds (toasted)

Preparacion

1. Mescla e cinnamon, turmeric, black pepper y salo hunto. Season e galiña cu e mix di especia.
2. Pone e azeta keinta den un weya di hero. Hasa e galiña den ronda te ora nan haya un color y pone nan un banda den un baki di hero of glas. No uza plastic pasobra e turmeric por mancha esaki.
3. Ora keda cla cu e galiña, hasa e siboyo den e mesun wea te ora nan bira doorzichtig.
4. Agrega e galiña den e weya y pone suficiente awa pa tapa e galiña. Laga e galiña cushina pa 30 minuut.
5. Ora e galiña ta cla, pone esaki den un baki suficiente grandi. Den e wea agrega e pruum, almendra y honing. Laga esaki cushina pa 5 minuut.
6. Basha e saus riba e galiña y sprinkle e sesame seed.

Casa di Kanye West riba lista di testigo den caso di ambiente laboral hostil

(TMZ) - Bianca Censori posiblemente lo tin testigua den corte den un caso den corte cu a entrega contra su casa, segun TMZ.

E casa di Kanye West ta un di e 22 testigo cu a bisa defensa di Ye cu lo yama pa testigua na e huicio binidero den october, pa trata un caso di ambiente laboral hostil entrega contra Kanye y Yeezy pa supuesto trato di Donda Academy su guardia di seguridad yama Benjamin Provo.

Kanye tambe ta nombra como un posible testigo, di mesun manera cu su hefe di trahador Milo Yiannopolous y varios otro.

Mientras Provo ta exigiendo defensa produci e testigonan aki, no tin garantia cu lo yama

nan pa testigua.

Provo ta demandando Ye y Yeezy pa supuesto discriminacion, ambiente laboral hostil, represalia, violacionnan di codigo di labor y otro acusacionnan, acusando cu Kanye y miembronan di su ekipo di maneho "a somete Provo y otro empleadonan di color scur na tratamiento menos faborabel cu nan coleganan di blanco."

Provo ta acusa cu el a ricibi un ultimatum cu sea e ta corta su cabey - cual e ta bisa ta den dreadlock pa motibonan religioso - of e lo haya un boet.

Tambe e ta bisa cu el a ricibi orden pa pleita cu Paparazzi mira ta saca potret cerca di e campus, y a un manager a priminti cu lo sak'e for di prison si aresta su persona.

Sostenedornan di Andrew & Tristan Tate ta rally pafo di prison na Miami exigiendo nan liberacion

(TMZ) - Andrew y Tristan tin un grupo di sostenedor den nan skina, cu manifestantenan subiando caya riba diahuebs pafo di prison na Miami unda e rumannan ta deteni y exigiendo nan liberacion.

Un grupo a reuni pafo di Federal Detention Center Miami, marchando den e area mientras nan ta wanta borchis sosteniendo influencer controversial y cu yamado pa libera nan.

E manifestante a presenta agita mientras nan tabata cana den calor di Florida, cu cantamento den sosten na rumannan mientras varios persona tabata mira y graba e manifestacion.

Manera nos a reporta, U.S Marshal's a aresta Andrew y Tristan pafo di un evento di boxeo den juli despues cu autoridadnan a checuta un orden di extradicion

di Reino Uni.

Fiscalnan Britanico a acusa e rumannan di violacion, agresion sexual, trafico humano y otro crimennan sexual cu a surgi for di conducta entre 210 y 2017.

En total, 21 cargo a keda autorisa den nan contra, 10 pa Andrew y 11 pa Tristan.

Nan abogado, Joseph McBride, anteriormente a bisa TMZ cu nan ta "100%" luchando contra extradicion, argumentando cu e rumannan homber no ta riesgo di vuelo y consistentemente aparentemente pa procesonan den nan caso di trafico humano na Rumania y un caso di difamacion na Florida.

E rumannan Tate den varios a rechasa tur acusacion, pero nan sostenedornan ta haciendo hopi zonido pafo mientras e rumannan ta keda deteni.

The Aruba Ports Authority N.V. is publicly tendering: **Construction of ISPS-Compliant Masonry Security Fence.**

According to the tender document: CAPEX PROJECT APA-PFAU-26-01

Short Project Description

The project consists of the following activities:

The project entails the phased demolition of the existing ISPS-compliant security wire fence and the construction of a new reinforced masonry ISPS-compliant security perimeter wall. The new wall will be located along the north side of the Customs Investigation Office, extending from the existing fence corner to the existing masonry security wall adjacent to the Terminal 1 Generator Area.

The Works shall include, but not be limited to, the following principal activities:

- Construction of a temporary ISPS-compliant security fence to maintain continuous site security throughout the execution of the Works.
- Phased demolition and removal of the existing ISPS-compliant security wire fence.
- Phased construction of the new reinforced masonry ISPS-compliant security perimeter wall, including all associated civil, structural, and finishing works required for a complete and operational installation.

The tender documents will be available from **August 17, 2026, up to August 20, 2026**, at the main office of the Aruba Ports Authority N.V. or via E-mail against a payment of **Afl. 250.00**.

The request for the tender document must include proof transfer in requesting email. Note that the cut-off time for receipt of request and proof of transfer is **August 20, 2026, at 4:30 pm local time**.

Bank Information:

Beneficiary: Aruba Ports Authority N.V.

CMB: 15267105 | **Aruba Bank:** 128710 | **RBC:** 7700000030549428

Description: TOR project nr. APA - PFAU - 26 - 01

For additional details of this tender, visit

<https://www.arubaports.com/main/construction-of-isps-complaint-masonry-security-fence/> or scan this QR code.

Luigi Mangione ta confesa cu el a asesina Brian Thompson

(TMZ) - Luigi Mangione a declara su mes culpable na acoso den su caso federal di asesinato di UnitedHealthcare su CEO Brian Thompson, un movida cu por apresura su huicio di asesinato na New York State.

Mangione a papia cu hues, bsando “despues di aña ta wanta dolor di un lomba kibra, mi a tira Mr. Thompson y el a muri. Mi tabata sa cu loke mi tabata haciendo ta ilegal.”

Su abogado, Karen Agnifilio, a bisa durante un conferencia di prensa cu “el a wanta añanan di dolor severo y debilitante, despues di un lomba kibra, mientras cu e tabata encontrnado problema pa nabega nos sistemanan di cuidio di salud y seguro di salud,” el a bisa agregando cu “e tabata kere cu e sistema a fay’e y destrui su bida.”

Agnifilio ta dunando un bista di kico e lo argumenta dilanti hues ora yega momento di dicta sentencia, cu Luigi tabata asina abruma cu dolor y rabia cu e no tabata completamente na tino ora cu el a los tiro cu a mata Brian Thompson.

Mangione a bisa cu el a monitor Thompson y siguie na un conferencia di UnitedHealthCare, unda el a impersona un inversionista pa haya mas informacion tocante ken lo ta presente. El a bisa cu el a un arma di candela cu el a print cu un 3D printer y a monta un silenciador.

Mangione a declara su mes culpable na acoso cu a resulta den morto y acoso via e uso di facilidadnan interestatal cu a resulta den morto.

Thompson su famia tabata

na corte pa mira e cambio dramático. Despues, e famia a bisa cu nan ta contento pa mira Mangione para responsable pa e acto “hororoso,” agregando, “awo nos ta anticipa corte pa garantisa cu e sentencia ta refleha con severo e crimen aki ta.”

E acuerdo di culpabilidad den corte federal Manhattan lo trece un final repentino na e caso cu tabata den direccion di huicio na januari, y net un luna prome cu e ta den schedule pa para huicio den corte di New York State bao cargo di asesinato y otro cargo.

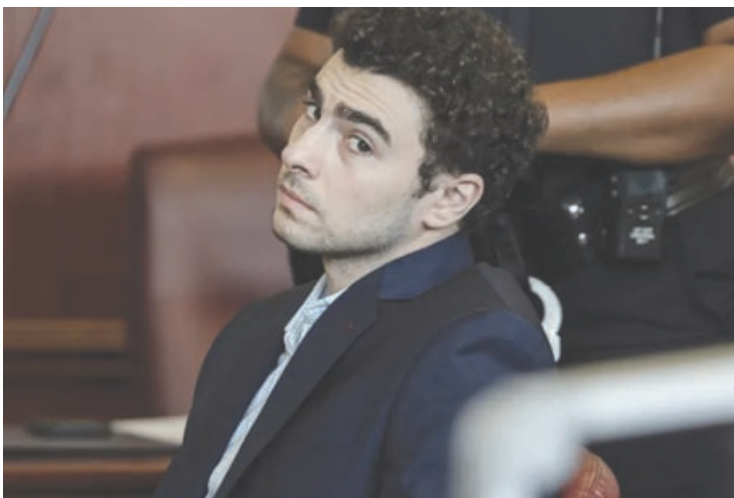
E acuerdo di culpabilidad aki ta bini despues di fuente cu conocimiento directo a bisa TMZ cu Mangione su abogado tabata den negociacionnan serio cu fiscalnan federal tocante un acuerdo cu ta invo-

lucra un posible declaracion di culpabilidad.

Esaki lo permiti Mangione su abogadonan presenta factornan cu ta mitiga - incluyendo su sentimentonan tocante cuidio di salud y codicia, y con supuestamente nan a afecta su estado mental - cu speranza di yega na un sentencia mas faborabel cu cadena perpetua.

E hues a bisa cu no tin acuerdo, nificando cu Luigi no a yega un acuerdo cu gobierno prome cu e audiencia. Na luga di esey, el a declara su mes culpabel na 2 cargo den su contra, y ta esencialmente pone su mes den man di hues, cu speranza cu e lo ricibi menos cu e cadena perpetua.

De hecho, hues a reconoce cu Luigi a ricibi un carta di

gobierno cu ta declara e guianan di sentencia den e rango general di 24 pa 30 aña. Hues tin hopi discrecion den sentencia. Hues a bisa Mangione lo cumpli por lo menos 85% di su sentencia. Si e ricibi un sentencia di 24 aña, esaki lo nifica cu Mangione lo cumpli un tiki mas cu 20 aña por lo menos.

Prome cu Mangione haya su

sentencia, e hues lo ricibi un rapport prome cu e sentencia tocante tur cos di Luigi. Tambe lo tin un audiencia unda defensa por presenta evidencia di Mangione su estado mental na momento cu e asesinato a sucede. E hues federal, Margaret Garnett, un ex abogado di New York, ta bon respeta y considera fuerte.

Deloitte.

Recruitment & Selection

On behalf of **Aruba Ports Authority N.V.**, **Deloitte** is looking for candidates for the position of **Board Secretary**.

For more information, scan the QR-code, call us at +297-593-0006, or send an e-mail to hrrm@deloitte.cw

© 2026 Deloitte Dutch Caribbean

Ajax ta yega na acuerdo verbal pa bende Mika Godts na PSG pa €55 milyon

(NLTimes) - Ajax yega un acuerdo verbal cu Paris Saint-Germain a bende futbolista di 21 año Mika Godts pa un paquete total cu ta bal €55 milyon.

E logro a keda reporta prome pa reportero Fabrizio Romano riba X, senalando cu e transferencia di perfil halto ta awo den e etapa cu e lo sigui padilanti.

PSG y Ajax a yega acuerdo tocante e paquete di €55 milyon. Esaki ta representa un regreso increibel den nan inversion pa Ajax, ken originalmente a firma Godts for di KRC Genk pa solamente 1 milyon euro 3 año pasa. E transferencia actualmente ta un acuerdo verbal. Emplead-

onan di e club ta activamente preparando y intercambiando e documentacion formal pa finalisa e acuerdo. Negociacionnan ta andando desde fin di juli. Ajax an-

teriormente a rechasa un proposicion di apertura di mas di €40 milyon y un mejoracion consecuente di €45 milyon ademas di otro bonusnan.

E gigantenan di Amsterdam inicialmente a existi €60 milyon. Na final nan a compromete na 55 milyon euro despues di PSG su victoria exitoso den Super Copa Europeo contra Aston Villa, utilizando e fondonan pa reinverti den futbolistanan fresco pa manager Michel, ken a bisa diahuebs cu su ekipo no ta cla pa e temporada sin Godts.

Mika Godts a duna su aprobacion completo na e proyecto di PSG simannan atras despues di tin dialogo estructural directo cu PSG su conserchero di deporte Luis Campos. Terminonan personal ta completamente aregla.

Godts lo biaha bay Paris "pronto" pa ricibi su evaluacion medico y firma su contract oficial. Ya caba el a retira for di e weganan binidero pa Ajax.

Godts ta saliendo for di un campaña masivo den Eredivisie unda el a logra 17 gol y 12 asistencia. Manager di PSG Luis Enrique explicitamente a duna prioridad na Godts pa su versatilidad riba veld.

Na 55 milyon euro, Godts ta fortalece su posicion como un di e salidanan mas caro den historia di Ajax, sinta net patras di Antony, Frenkie de Jong, Matthijs de Ligt y Lisandro Martinez.

Ciclista Britanico Finlay Tarling ta fayece despues di accident durante Tour of Portugal

(AFP) - Ciclista Britanico Finlay Tarling, di 19 año, a fayece diabierna den un accident durante e di 8 etapa di Tour of Portugal, organisacion di e careda y polis a informa.

Tarling, un ciclista di NSN Development Team, a fayece despues di un "accidente serio" durante e etapa entre Melgaço y Fafe, segun e organisacion a bisa.

E ceremonia na podium tabata cancela "como un señal di respet y lamento," nan a agrega.

Un vocero di Portugal su GNR, Tiago Machado, a bisa cu a sucede un accidente en-

tre un vehiculo y un ciclista den direccion di e peloton patras.

"Nos no sa ainda e circunstancianan exacto den cual el a sucede. Nos lo investiga," agregando cu tin un "presencia fuerte di polis" den henter e etapa.

Noticiero Portugues RTP, cual ta televisando e careda, a reporta cu Tarling tabata involucra den un accidente frontal cu un vehiculo den direccion opuesto y no conecta na e evento.

E etapa a keda suspendi cu alrededor di 20 kilometer restante, el a agrega.

Jose Marques, ken ta responsable pa seguridad di etapa na Tour of Portugal, a bisa cu el a purba corigir borchinan prome cu e etapa pa duna e "atletanan proteccion maximo."

"Sinembargo tin cos cu nos no por controla, manera trafico. E trafico ta controla pa forsanan di seguridad te na cierto punto," el a bisa RTP.

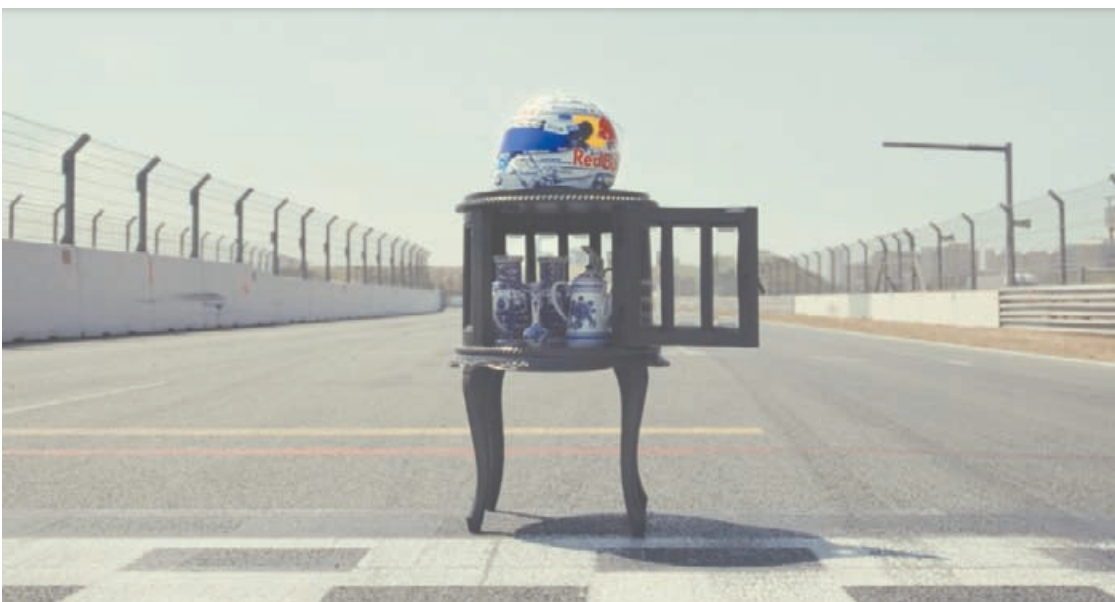
"Nos lo sa mas despues, pero en todo caso, algo a bay fout pa esaki sucede."

Max Verstappen ta revela helm di Delft Blue pa final di Grand Prix Hulandes

(NLTimes) - Max Verstappen lo debut otro helm special na Grand Prix Hulandes di otro siman, generando inspiracion for di e estilo tradicional Dutch Delft Blue.

E arte iconico a origina den siglo 17, ora cu fabricantenan Hulandes a cuminsa produci un alternativa mas cheap na porcelana Chines valioso.

Red Bull a mostra e helm riba rednan social, revelando un diseño blanco cu detaye blauw scur y Verstappen su sponsor. E campeón mundial di 4 año a usa varios diseño inspira pa Hulanda den caredanan anterior na Zandvoort, incluyendo helm cu e colornan di bandera nacional y un

leon prominente.

E Grand Prix Hulandes lo tuma lugá pa di 6 biaha y e

tempo final actual. Verstappen a tuma 3 victoria na cas, mientras cu Lando Norris a gana na 2024 y Oscar Piastri a

tuma e victoria na 2025.

Ora cu Verstappen a revela e helm riba su cuentanan

riba rednan social, el a cuenta explicitamente describi esaki: "Pa mi ultimo careda. Dankjewel Zandvoort."

A pesar di su posicion dominante historico, Verstappen ta drenta su careda final na cas no como e faborito. Mercedes AMG Petronas a drenta e Grand Prix 2026 como e faborito pa gana.

Mercedes ta sinta confortablemente riba e Constructor's Championship cu 379 punto y 8 victoria total di e 11 ronda completa prome cu vakantie di zomer. Scuderia Ferrari ta den di dos lugá cu 307 punto, sigui pa McLaren (220) y Red Bull Racing (177).

Cantidad di jellyfish den awanan Hulandes ta aumenta mientras especie exotico ta yega riba barconan

(NLTimes) - **Hulanda ta mirando mas jellyfish den su awanan, impulsa principalmente pa especienan exotico cu ta yega riba barco, experto ecologico Marino Lodewijk van Walraven di Rijkswaterstaat a bisa Trouw.**

Jellyfish no tin bon monitor rond di Europa, pues ta dificil pa sa si e cantidad a aumenta en general den awanan Europeo e zomer aki, van Walraven a bisa. Data reuni pa Anemoon Foundation for di buceadornan di deporte, sin

embargo, ta muestra un aumento na Hulanda. Alrededor di 10% di jellyfish haya aki awo ta especie exotico; e otro 90% ta nativo, incluyendo Moon Jellyfish.

Entre esnan cu a bin nobo tin e Asian Moon Jellyfish, cual normalmente ta biba na costanan Hapones. Su rasgo nan fisico ta haci cu no por distingui esaki for di e moon Jellyfish nativo. E ta presenta cu mas frecuencia na Zeeland, incluyendo Veerse Meer y Grevelingenmeer.

E jellyfish American Cmb des, biahando for di Merca tambe a yega awanan Hulan- su East Coast y Wadden Sea.

E no ta stroba esnan cu bay baña den lama. E por ser haya na Zeeland y aparentemente regularmente ta causa incomodidad na e landadornan. Aunke e ta e tamaño di un moneda di 1 euro, e ta haci hopi dolor ora e ta pica.

Van Walraven a bisa cu e no lo yama e situacion un “plaga di jellyfish.” Jellyfish ta forma un parti importante di e ecosistema. Nan ta cuminda pa pisca y turtuga di lama y ta yuda mantene poblacionnan den balans.

Singapur ta criminalisa generacion di imagennan di abuso usando AI

(AFP) - **Autoridadnan di Singapur ta prepara pa aplica legislacion cu ta drenta na vigor dialuna, protegiendo ciudadanonan for di abuso sexual online incluyendo pa medio di prohibi e uso di inteligencia artificial pa crea imagennan explicito sin consentimiento.**

Leynan tambe lo permiti autoridadnan pa persigui sospechosonan cu ta sospecha di manipula menornan di edad den exterior y despues abusa di nan sexualmente, si sea e sospechoso of victima a biahia prome cu a comete e crimen.

E cambio ta inclui “un crimen nobo di produci ima-

gennan intimo, incluyendo material genera cu AI, sin consentimiento,” Singapur su departamento di Interior a bisa diabierna.

E sospechosonan ta enfrenta un sentencia den prison di te hasta 2 aña, un boet of ambos.

Si e material en cuestion ta

ilustra un mucha di menos di 14 aña, e “ofensa ta castigabel cu prison obligatorio di te hasta 2 aña, y esun cu a comete e crimen tambe mester paga un boet,” e departamento a bisa den un declaracion.

Esnan declara culpabel di grooming menornan di edad den exterior y comete ofensanan sexual awo lo enfrenta castigo mas estricto incluyendo un sentencia den prison di te hasta 7 aña si e victima tin menos di 14 aña.

Singapur su minister di Interior Sim Ann a bisa parlamento aña pasa cu e legislacion tin meta di “ambos reduci e obstaculonan na aplicacion y re-

duci e suministro di e tipo di materialnan aki genera pa AI, cual ta contribui na un ciclo vicioso di abuso.

Singapur te ainda ta permiti loke nan ta yama ‘caning’ hudicial, cual ta e castigo di keda dal e persona cu un palo, pa cierto crimen sexual serio manera violacion y mishimento grave.

Sinembargo, legislacion revisa cu tambe ta drenta na vigor dialuna lo kita e castigo fisico obliga pa crimennan incluyendo contenido pirata, intento di hortamento y carga un arma ilegal, y awo lo ta aplica cu “discrecion.”

Tiendanan online chikito ta luchando cu reglanan nobo di EU rond di paketenan

(NLTimes) - **Bendedornan chikito online na Hulanda y otro paisnan na Europa ta enfrentando obstaculo nobo bao EU su Packaging and Packaging Waste Regulation, of PPWR, cual tin meta di haci pakete mas sostenibel rond di e bloc. Doñonan di tiendanan Hulandes ta bisa cu reglanan ta crea gasto extra y documentacion cu ta haci manda pakete na clientenan den otro paisnan di EU dificil.**

Yamie-lee Bijster, ken ta opera un tienda di cuminda pa mascota na Hulanda, a bisa cu el a stop di manda pakete exterior repentinamente pa motibo di e regulacion. “E fronteranan dentro di Europa ta cerando atrobe,” el a skirbi den un carta RTL Z. El

a cuestiona ken te ainda tin acceso na e mercado Europeo interno: “E multinacional cu entre otro abogado y empleado den henter Europa? Of tambe e fabricante independiente, especialista, negoshi

familiar y webshop chikito?”

PPWR ta manda miles di pakete na 23 di e 27 pakete di EU, incluyendo algun cu ta ricibi solamente algun pakete pa aña. Pa esnan cu destino di

volumen abao, e registracion y gasto di cumplimento por yega centenares di euro, cual el a bisa rarabes ta genera ganashi pa sea e tienda of e consumidor.

Jeroem Maasdam, ken ta opera un webshop, a describi un problema similar. “Mi no ta manda algo pa Suecia cu hopi frecuencia. E ora mi lo mester registra aya pa un solo cliente. Mi no por pone nan cubri e gasto tampoco, paso e ora mi mester bisa un hende comprando algo pa 50 euro cu ademas di e 20 euro den gasto di manda e pakete, otro 200 euro di registracion ta agrega,” el a bisa NRC.

Verzijl y Bijster a haci yamado pa reglanan mas simpel pa negoshinan mas chikito. “Esnan cu ta manda solamente

algun centenares di pakete pa aña na un pais no mester tin e mesun administracion cu un multinacional cu miyones di cargamento,” Verzijl a skirbi. Bijster a propone un solo sistema Europeo pa e administracion, similar na esun existente di areglo di VAT cu ta laga negociantenan maneha obligacionnan den varios estado miembro for di un solo luga.

Ambos a enfatisa cu nan ta sostene metanan di sostenibilidad. “Mi yamado na e Comision Europeo ta simpel: garantisa cu negociantenan chikito no ta victima di bon meta ambiental. Sostenibilidad y mercado Europeo fuerte por bay man den man si e reglanan ta proporcional, accesibel y posibel,” Verzijl a bisa.

Hackernan ta haci atake grandi riba computernan di belasting na Francia

(AFP) - Hackernan a horta informacion tocante entrada financiero di shen miles di persona y compania for di sistemanan di computer di belasting y registro di propiedad na Francia, autoridadnan a admiti diabierna.

E General Direction of Public Finance (DGFIP) a bisa cu tabatin dos ciberatake separa riba su sistema di computer, un na juni y otro na juli. Un grupo di hacker ya a reclama anteriormente responsabilidad pa e atakenan.

DGFIP a informa cu den e prome atake na juni, informacion di por lo

menos 678.000 cuenta personal y profesional a ser horta. Entre e datonan tabatin nomber, dato di entrada fiscal di referencia y tarifanan di belasting paga. Autoridadnan a bisa cu e segundo robo na juli a afecta informacion di aproximadamente 200.000 cuenta di registro di propiedad.

E grupo yama "ZeroBytes", cu anteriormente a reclama responsabilidad pa e atakenan, a bisa cu e tin informacion di alrededor di 250.000 cuenta di registro di propiedad, relaciona cu aproximadamente dos miyon persona cu ta doño di tereno of propiedad.

ZeroBytes a reclama e robo riba un

foro den dark web. E grupo ya a ser relaciona anteriormente cu ciberatakenan contra sistemanan di gobierno Frances. E cibercriminalnan a bisa cu nan a logra haya acceso na un VPN usa pa funcionarionan di belasting. Segun expertonan, Francia ta un di e paisnan cu mas frecuente ta blanco pa cibercriminalnan.

Na april, agencia ANTS, cu ta encarga cu solicitudnan pa documento di identidad, a ser afecta pa un atake masivo cu a compromete dato di casi 12 miyon persona y profesional. Na februari, Ministerio di Finansa a informa cu un leak grandi den su sistema di computer a resulta den e hortamento

di di informacion relaciona cu 1,2 miyon cuenta bancario.

PayPal ta den combersacion cu Stripe y firma di ekidad priva tocante posible benta

(AFP) - Despues di rechasa un oferta anterior, gigante di pago digital PayPal ta considera un trato nobo pa bende e compania na un grupo di inversionistanan cu ta inclui e empresa financiero priva Stripe, segun un rapport di Wall Street Journal publica diabierna.

Na juli, Stripe y firma di ekidad priva Advent International a haci un oferta conhunto pa cumpra PayPal pa \$60,50 pa accion, loke lo a duna e compania un balor di aproximadamente \$53 biyon, segun reportahenan di medio.

E cifra ey ta aproximadamente 85% mas abao cu e balor maximo di mercado cu

PayPal tabatin na 2021, ora e compania a yega cerca di \$360 biyon. Mas tempran e aña aki, PayPal a publica un pronostico di ganashi pa 2026 cu a decepciona mercado.

PayPal a lucha pa competi cu otro proveedornan di pago, incluyendo Apple Pay y Google Pay.

Segun Wall Street Journal, e partidonan a keda negocia despues cu e trato anterior no a sigui dilanti, y un acuerdo nobo por materialisa "den e simannan binidero".

Ainda no ta cla con hopi un trato nobo por bal pa PayPal, pero accionnan di e compania a subi despues di e noticia y a cera cu un aumento di casi

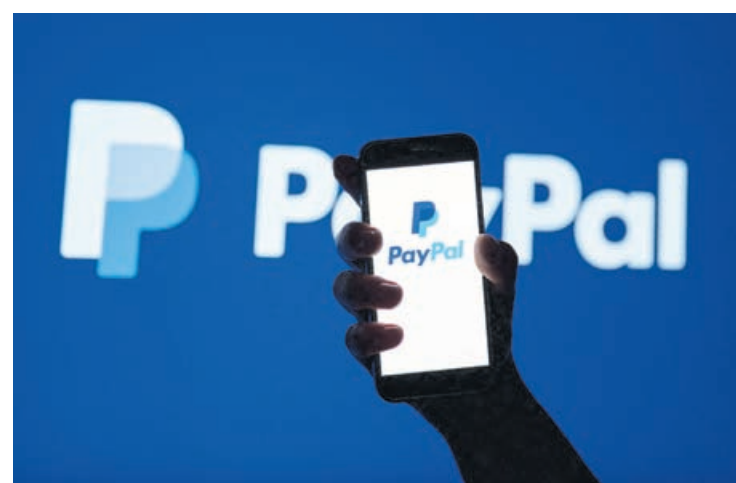
1,8%.

PayPal a nenga di duna comentario.

Rumannan Patrick y John Collison a funda Stripe na 2010 pa facilita pagonan online pa empresanan.

Stripe ainda ta un compania priva, pero ta ser considera un candidato fuerte pa eventualmente drenta bolsa. Segun Forge Global, un compania cu ta sigui prijsnan di accion di empresanan priva, Stripe tin un balor di mercado di cerca di \$185 biyon.

PayPal a ser co-funda na 1998 pa inversionista biyonario Peter Thiel, y Elon Musk a bira un socio tempran despues cu e compania a fusiona cu su startup X.com.

PayPal tabata un di e pioneronan pa permiti hende manda placa directamente na otro via pago online, un sistema conoci como peer-to-peer payments.

E prome ehecutivonan di

PayPal despues a bira conoci den Silicon Valley como e "PayPal mafia", un grupo di ex-miembro cu despues a funda of lidera companianan manera Tesla, SpaceX, LinkedIn, YouTube y Palantir.

Peru ta prepara pa calor y yobida fuerte causa pa El Niño

(AFP)—Peru a declara estado di emergencia diahuebs den un tercera parti di su municipionan, mientras gobiernu ta adverti cu calor intenso y yobida relaciona cu El Niño por causa cu hende no tin suficiente cuminda.

E fenomeno climatico El Niño ta calenta temperatura di superficie di lama den parti central y oriental di Oceano Pacifico ecuatorial, causando cambionan mundial den biontonan, presion atmosferico y patronchinan di yobida, y contribuyendo na temperaturanan global mas halto.

Na Peru, gobiernu ta preparando pa temperaturanan mas halto y mas yobida cu normal.

Estado di emergencia lo ta na vigor den 607 di e 1.800 municipionan di Peru pa proteha seguridad alimentario, Consejo di Ministernan a

informa den un comunicado. Mayoria di e areanan aki ta situa den seronan Andes of den region di Amazonia.

E declaracion ta nifica cu autoridadnan local mester coordina cu gobiernu pa tuma medidanan pa reduci "e riesgo sumamente halto cu ta

existi pa hende, agricultura y criamento di bestia".

Presidente Keiko Fujimori, kende tin 15 dia na poder, a anuncia dialuna e creacion di un comision special encarga cu atende e proximo emergencia climatico.

Na 2023, fenomeno El Niño a causa inundacionnan y bishitamentonan di tera cu a cobra bida di 99 persona.

Mas di 9,3 miyon persona na Peru, cu ta mas cu un cuarto parti di e poblacion, ta enfrenta un riesgo halto di inundacion y deslisamento di tera como consecuencia di El Niño, segun agencia nacional pa evaluacion di desasternan Cenepred.

Comunicado di KPA:

Polisnan di Aruba y Corsou ta termina curso di seguridad di bom cu exito

Cuerpo Policial Aruba (KPA) y Cuerpo Policial Corsou (KPC) a participa na e curso intensivo di Team Leider Explosieven (TEV). Un total di cinco agente policial a forma parti di e training aki: tres di Aruba y dos di Corsou.

E curso aki tabata consisti di diferente modulo structural. Entre otro, e participantenan a siña con pa analisa un 'bom-melding' corecto pa asina de-

termina categoricamente si ta trata di un menasa real of no. Tambe a duna instruccion riba con pa dirigi, guia y informa e agentenan cu ta fungi como bomverkenners (explorado di bom) riba e tereno aki.

E training structural aki a wordo organisa y duna pa e specialistanan di Defensa Hulandes. Despues di algun siman sumamente intensivo, tur e agentenan policial di

KPA y KPC a logra pasa nan examen final cu exito. Cuerpo Policial Aruba ta sigui inverti den e profesionalismo di su personal. E vision di Alcomisario Ramon Arnhem ta keda enfoca riba inversion continuo den e agentenan policial, facilitando cursonan di halto nivel pa asina garantiza un Cuerpo Policial debidamente entrena y prepara riba tur materia y tur nivel.

Taxi a dal tras di auto riba rotonde Nelson O. Oduber

Diaranson anochi a drenta informe di un accidente riba rotonde Nelson O. Oduber, mesora a dirigi patruya na e sitio.

Na yegada a bin constata cu aki un taxi SUV a dal tras di un auto cu tabata bayendo band'i direccion Bushiri. Afortunadamente ningun persona a resulta herida y a trata di un accidente chikito unda e vehiculonan a touch tras di otro riba e rotonde.

Cacho a morde hoben di 16 aña na Laurens Costerstraat

Diamars atardi a drenta informe di cu un cacho a morde un hoben na Laurens Costerstraat, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un hoben di 16 aña cu a ser mordi pa un cacho. Na yegada di e ambulance nan a atende e mucha na e sitio mes.

Comunicado di KPA:

Seminario brinda na tur subfiscal ariba diferente tema di husticia

Den luna di juni a tuma lugar un seminario pa tur e subfiscalnan di Aruba. E seminario a dura un dia completo y tabata uno hopi intensivo yena cu informacion.

Diferente orador principal entre otro Huez- Comisario Sra. Mr. U.I.D. Luydens, Abogado- General Sra. Mr. C.A. Kardol, fiscal di husticia Sra. Mr. A. Schotman, Sra. A. Flemming di AAA y Sra. drs.

Mr. M.A. van Loon a trece informacionnan valioso dilanti.

Durante e seminario a papia riba temanan manera listramento (doorzoekend), aresto (aanhouding), confisca (inbeslagneming), hurisprudencia y mucho mas. E coleganan presente a haci hopi pregunta y na final a gradici cada orador invita pa e informacion util cu nan a comparti den e seminario.

Ban uni pa venera y celebra nos Dushi Niño Hesus

Nos, Aruba y henter mundo mester di hopi oracion, pa paz. A la vez nos lo combina nos nobena cu apertura di aña escolar nobo. Ta p'esey nos kier a invita henter nos comunidad, grandi y chikito, tur fielman pa ban uni pa resa

pa un y tur en especial pa nos muchanan y nos hobennan.

Nobena, sigui pa Santo Sacrificio di Misa, lo tuma lugar tur dia den Misa Inmaculada Concepcion na Santa Cruz.
Diadomingo: 16 di augustus 2026 pa 5.45 di atardi

Dialuna: 17 di augustus 2026 pa 6.15 di atardi
Diamars: 18 di augustus 2026 pa 6.15 di atardi
Diaranson: 19 di augustus 2026 pa 6.15 di atardi
Diahuebs: 20 di augustus 2026 pa 6.15 di atardi

Diabierna: 21 di augustus 2026 pa 6.15 di atardi
Diasabra: 22 di augustus 2026 pa 6.15 di atardi
Diadomingo: 23 di augustus 2026 pa 7.15 di mainta
Dialuna: 24 di augustus 2026 pa 6.15 di atardi

Diamars 25 di augustus 2026 nos lo celebra Fiesta di Niño Hesus di Praga y nos lo haci esaki cu oracion den Misa cu lo cuminsa pa 6.15 di atardi sigui pa un Santo Sacrificio di Misa pa 7.00.

Accidente cu hende herida dilanti Morning Supermarket na Paradera

Diabierna mainta a drenta informe di un accidente cu hende herida dilanti Morning Supermarket na Paradera, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya na e sitio a bin compronde cu aki ta trata di un accidente unda e chauffeur di un vehiculo suv no a regula su velocidad ni a mantene distancia y a bay dal tras di un otro suv. Debi na e impacto un chauffeur lo a resulta herida pero despues a cancel'e.

Accidente pa falta di preferencia atrobe riba T-weg na Piedra Plat

Diabierna atardi a drenta informe di un accidente na e "T-weg" banda di Weng Kee na Piedra Plat, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente pa falta di preferencia. Afortunadamente ningun hende a resulta herida.

Chauffeur no a regula su velocidad ni a mantene distancia ora di bay subi T-weg na Paradera

Diabierna atardi a drenta informe di un accidente na Paradera, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata

di un accidente unda cu un chauffeur no a regula su velocidad ni a mantene distancia a bay dal tras di e suv su dilanti na momento di bay subi e T-weg. Afortunadamente ningun hende a resulta herida.

Wiel di trailer cu boto a kibra durante coremento na Santa Cruz

Diabierna atardi a drenta informe di un incidente na Santa Cruz, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un incidente unda e wiel di un trailer a kibra y a pega e trafico riba caminda. Polis a

logra guia e trafico pa evita stagnacion net riba diabierna.

FIND US ON
facebook
@bondianoticia

ALSO AVAILABLE ON
X Instagram TikTok

Gobierno Taliban ta marca cinco año na poder na Afganistan

(AFP)—Gobierno Taliban ta marca diasabra cinco año na poder na Afganistan, cu autoridadnan resaltando e “libertad” y seguridad di nan pais, mientras criticonan ta denuncia restriccionnan cada bes mas severo den tur aspecto di bida diario.

Banderanan blanco briyante di Emirato Islamico di Afganistan a ser instala e siman aki den henter capital Kabul, unda muralnan nobo ta declara: “Independencia ta un señal di dignidad, orguyo y identidad”.

Autoridadnan lo organisa un partido di cricket y otro eventonan deportivo, cual mucha muher y hende muher ta prohibi di asisti, mientras cu simpatisantenan di Taliban ta ser spera pa reuni exactamente cinco año despues cu insurgentenan Taliban a dreña e ciudad.

Nan a tuma control di e capital sin resistencia despues di un ofensiva rapido cu a pasa door di Afganistan, dero-tando forsanan di gobierno despues di e retiro caotico di tropanan lidera pa Merca.

Algun di e vehiculonan cu forsanan stranhero a laga atras

tabata na exhibicion e siman aki, incluyendo un Humvee yen di marca di pia den stof y decora cu luznan chikito.

Banda di bendedornan di bandera, estudiante universitario Pirooz Mirzaie a bisa cu gobierno a trece seguridad, proyectonan di infraestructura y “hopi oportunidad pa emprendedornan”.

“E reto mas grandi pa hobenan ta cu no tin hopi trabou,” e hoben di 20 año a bisa AFP.

Vocero principal di gobierno, Zabihullah Mujahid, a bisa mas prome den luna cu autoridadnan ta poniendo e “fundacionnan di economia” y cu ta necesario pa tin pasenshi.

Producto Interno Bruto (GDP) pa habitante ta bahando, pa motibo cu mas di seis milyon Afgano a yega for di paisnan bisiña Iran y Pakistan den tres año, mientras Banco Mundial a calcula cu crecemento real ta yegando 4,8 por ciento.

‘Restriccionnan sofocante’

Aunke funcionarionan Taliban a establece relacion cu varios pais, incluyendo algun na Europa, te ainda solamente Rusia ta reconoce nan gobierno oficialmente.

Relacion cu pais bisiña Pakistan a deteriora drasticamente y e dos paisnan a bay den guerra cu otro e año aki, empeorando e crisis humanitario na Afganistan na un momento cu e poblacion ya

tabata fuertemente afecta pa reduccion di ayudo internacional.

Algun pais a opta pa limita nan relacion cu autoridadnan Taliban te ora tin cambio na Afganistan, unda hende ta sufri “daño real”, segun Nacionnan Uni.

Fiona Frazer, director di derecho humano di mision di Nacionnan Uni na Afganistan (UNAMA), a bisa AFP cu e poblacion a pasa door di “consolidacion di restriccionnan sofocante cu ta interferi cu casi tur aspecto di nan bida diario y nan derecho humano”.

Hende muher a keda particularmente afecta. Nan ta prohibi di bay lugarnan publico, incluyendo parke, y di ehecuta mayoria di trabounan, mientras cu educacion pa mucha muher di mas cu 12 año ta prohibi.

Un hende muher di 23 año a bisa cu e ta sinti un “sensacion profundo di sofocacion”, papiando cu AFP bou condicion di anonimidad pa motibo di seguridad. “E cinco añanan aki tabata asina pisa cu mi ta sinti manera un hende muher di 500 año, un hende cu no por muri.”

Hende muher Belga acusa na Francia pa atake frustra contra banco Mericano

(AFP)—Un hende muher Belga di 23 año a ser acusa na Francia diabierna pa supuestamente forma parti di un intento di atake cu bom dia 28 di maart contra un sucursal di Bank of America na Paris, cu segun autoridadnan por tin conexon cu un grupo pro-Iran.

E atake, cu a keda frustra ora polis a detene y aresta cuatro persona cu tabata cla pa activa un artefacto explosivo pafo di e edificio di e banco Mericano, a tuma lugar un luna despues cu atakenan di Merca y Israel contra Iran a provoca e guerra actual den Medio Oriente.

Fiscalia antiterorista di Francia (PNAT) a bisa e tempo ey cu e incidente por tabata relaciona cu un grupo Islamista poco conoci cu posibel conexonnan cu Iran, Harakat Ashab al-Yamin al-Islamiya (HAYI), aunke no a establece ningun conexon firme.

E muher, entrega pa autoridadnan Belga como resultado di un orden Europeo di aresto, ta un di seis persona acusa den relacion cu e atake frustra. Cinco di nan ta deteni pendiente di otro procedementonan legal, PNAT a bisa AFP diabierna.

El a ser acusa di asociacion cu “criminalnan terrorista” cu intencion di activa explosivonan of artefactonan di

candela cu por causa morto, y tambe di posesion y transporte di substancianan explosivo “den relacion cu un operacion terrorista”, segun PNAT.

Fiscalia a agrega cu dia 31 di juli otro hende muher Belga tambe a ser acusa y poni den detencion preventivo den e mesun caso. E intento di atake a causa preocupacion entre otro ban-

conan Mericano cu oficina na Paris. Citigroup y Goldman Sachs a informa nan empleadonan cu nan por traha for di cas, mientras polis Frances a aumenta seguridad rond di nan edificacionan.

Abogado di e hende muher Belga cu a keda encarcela diabierna a bisa AFP cu su cliente ta inocente.

Segun abogado Werner-Ed-

ouard de Saeger van Nattenhaesdonck, el a “keda involucra den un actividad den cual e no tabatin ningun responsabilidad y awor e ta den un prison sobrecarga”. El a agrega cu nan lo apela e decision.

PNAT a bisa na momento di e atake frustra cu aparentemente por tabatin adolescentenan recluta pa coloca e artefacto explosivo pafo di e sucursal di Bank of America, a cambio di un pago di entre 500 y 1.000 euro (\$580 te \$1.160).

Un siman prome, polis a bisa cu nan a ser informa tocante un video di propaganda di HAYI riba red social cu tabata enfoca riba e edificio di Bank of America.

Grupo HAYI a reclama responsabilidad pa atakenan contra comunidatnan Hudiu na Gran Bretaña, Belgica y Hulanda.

Cas Di Cultura
Vondellaan 2
Tel: 582-1010

F A D A
Campanastraat 5
Tel: 583-2999
Tel: 583-9610

F A V I
Primavera 233
Tel: 582-5051
Tel: 582-5222

F E P O
Engelandstraat 15
Tel: 583-1016
Tel: 583-6607

**Fundacion Contra
Violencia Relacional**
Tel: 583-5400

**Fundacion Autismo
Aruba**
Irenestraat 21 Aruba
Tel: 588-1179

**Fundacion Pa Nos
Muchanan**
Cumana 2
Tel: 583-4247

**Fundacion Tel Pa
Hubentud**
Wilhelminastraat 19
Tel: 588-6138

**Koningin Wilhelmina
Fonds**
Spinozastraat 9
Tel: 582-0412

Mary Joan Foundation
Sabana Blanco 8
Tel: 588-9999

Rode Kruis Aruba
Pedro Gallegostraat 14
Tel: 582-2219
Fax: 588-3376

Famia Planea (SBVO)
Ave. Milio J Croes 17 B
Tel: 588-9591
www.famiaplanea.org
famiaplanea@hotmail.com

Fundacion Guia Mi
George Madurostraat 34
Tel: 582-0088

Y M C A
Calbasstraat 1
Tel: 582-3072

AL-ANON group
Sabana Liber #8, Noord
(close to the hotels)
Tel: 736-2952 or
593-7081

Dokter na warda

Oranjestad | **San Nicolas**
Hospital | **Imsan**
7:00 pm / 10:00 pm | 24 ora

Botica na warda

Oranjestad: Oduber
Tel.582 1680
San Nicolas: Aloe
Tel.584 4606

Emergencia

Polis Oranjestad 100
Polis San Nicolas 104
Polis Santa Cruz 105
Polis Noord 107
Tip Line 11141
Brandweer 115
Ambulans 911
Hospital 527-4000
Imsan 524-8833
Warda Costa 913
Seguridad Nacional 11911
Cruz Cora 582-2219

Botica

Aloe 584-4606
4 Centro Medico 584-5794
Central 585-1965
Dakota 588-7364
Del Pueblo 582-1253
Eagle 587-9011
Kibrahacha 583-4908
Maria 585-8145
Di Servicio Noord 586-4606
Oduber 582-1780
Paradera 588-6638
San Lucas 584-5119
Santa Anna 586-8181
Santa Cruz 585-8028
Sero Preto 584-4833
Trupial 583-8560

Utilidad

Setar 117
Web 525-4600
Elmar 523-7147

Funeraria

Aurora 588-6699
Royal Funeral H. 586-4444
Ad Patres 584-2299
Olive Tree 584-8888

TAXI

**Aruba Transfer Tour &
Taxi C. A.**
Tel: 582 2116 /582 2010

Taxi Adres Services (24h)
Tel. 587 5900

A1 Taxi Services Aruba
Tel: 587-8850
Tel: 280-2828
Whatsapp: 592-7024

Cadena Alexander Lottery
ta presenta resultado di
weganan di suerte

RESULTADO SORTEO DI 15 AUGUSTUS 2026**MERDIA**

CATQCHI 5802
7370
6090
MULTI-X FP
1XFF 7893
BIG 4 6761
MULTI-X X2
LUCKY 3 746
MULTI-X FP

ZODIAC 9681 **CAPRICORNIO**

ANOCHI

DIARIO
7641
3164
1621
FLAMINGO
2745
6142
0374
CATQCHI 9692
4172
3638
MULTI-X FP
1XFF 7114
LUCKY 3 095
MULTI-X X2
KORSOU
3250
1676
3171
SUPER4
9386
BIG 4 0022
MULTI-X X5
ZODIAC 6697
LEO
LOTTO - DIA
03-04-07-11-17
PROXIMO JACKPOT
AFL. 50.000,-

Joker Letter

LOTTO 5 - - -
PROXIMO JACKPOT AFL. 150.000,-

MEGABALL
10-22-26-30 12

PROXIMO JACKPOT MEGA PLUS AFL.550.000,-
AFL.800.000,-

Pronostico di tempo**Tempo:**

Awe tardi y awe nochi:
parcialmente nubla y
generalmente seco
Den marduga y mañan:
parcialmente nubla cu chance pa
algun awasero breve.

Temperatura maximo
34 grado celsius
Temperatura minimo
28 grado celsius
Indice di calor (heat index) den y
rond di oranan di merdia: 35 pa
40 grado celsius
Uv index: 12

Bahada di solo : 7:01 pm
Subida di solo : 6:28 am

Biento:

Moderate te basta fuerte for di
direccion oost;
Forsa 4 te 5 (20 te 39 km/ora, 11
te 21 nudo).
Den dia fuerte te posiblemente
duro den rafaga;
Forsa 6 te 7 (40 te 61 km/ora, 22
te 33 nudo)

**Situacion general di tempo
pa proximo 24 ora:**

Extension di e area di presion
halto riba Atlantico lo sostiene un
biento modera te basta fuerte cu
lo yega fuerte te posiblemente
duro den rafaga. Un ola tropical
ta drentando parti oost di
Caribe y lo bay trece humedad
den region durante e periodo
di pronostico aki. A pesar cu
mayoria di weer lo bay pasa
noord di region local, por spera
algun awasero breve durante di
marduga pa mainta di diasabra.
Den caso cu awasero ta fuerte y
wordo acompaña pa lamper cu
strena por spera molester di awa
na e partinan di custumber. Mas
aleu, un concentracion modera te
halto di stof di Sahara lo drenta
region y lo stroba visibilidad
y trece aire di menos calidad.
Personanan cu ta sensible pa
cambionan den e calidad di aire
mester sigui monitor e situacion
y tuma e precaucionan necesario.

**Condicionnan maritimo/
estado di lama:**

Na partinan protegi di costa:
Keto cu olanan rond di 1 pia.
Na partinan zuid protegi: tranquil,
1 te 2 pia.
Na partinan zuid no protegi:
modera cu olanan alrededor di 2
te 3 pia.
Na partinan oost te noordwest di
costa: Modera te poco bruto cu
olanen alrededor di 4 pa 8 pia.

Aviso/ alerta:

Un aviso pa botonan chikito
ta na vigor pa partinan oost te
noordwest di costa.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

*Mira con Dios a salba mi,
Tur mi confiansa ta den djE,
Mi n'tin miedo:
Señor Dios ta mi forsa, mi
refugio.
E mes t''Esun cu a salba mi.
Isaias 12:2*

Bernabela Helena Werleman

Miho conoci como "Nena of Omi"
**7 di juli 1943 - †10 di augustus 2026*

Su mayornan:

†Juan (Johan) Werleman y †Bernavela Werleman-Geerman

Tata di su yiu: †Nicolas (Nico) Visser

Na number di su:

Yiu: Jean Pierre Visser

Nieta: Jeanthely Visser

Rumannan:

†Theresa (Chichi) Werleman y famia
†Johana (Nana) y †Jacintho (Chinto) Werleman-Werleman y famia
†Loreta (Aura) Werleman
†Francisca (Lissy) Werleman
Barbara (Tida) Werleman
Graciela (Baby) Werleman y famia
Antonio (Tommy) y Jenny Werleman-Van Dam y famia na Hulanda
Teofilo (Tilo) Werleman
†Freddy Werleman
Leopolda (Francis) Werleman y famia

Sobrinonan:

Karel Burgos y famia
Louise Burgos na Hulanda
Alfred (Freddy) Burgos y famia na Bonaire
Agnes Burgos na Hulanda
Francisca Burgos y famia na Hulanda
Jacinto (Tico) Werleman na Hulanda
Mildred Werleman y famia
Joan Werleman y James LaPlante na U.S.A.
Jeroen y Christiane Werleman-Geurtz y famia na Hulanda
Liesbeth y Marc Werleman- Van der Weel y famia na Hulanda
Marieke Werleman y famia na Hulanda
Fabian y Sharine Werleman-Hart y famia

Sobre sobrinonan:

Carlos Burgos y famia na Hulanda
Conrad Burgos y famia na Hulanda
Amber Burgos na Hulanda
Camilo Suarez na Hulanda
Nelsi van Cleef na Hulanda
Maika van Cleef na Hulanda
Luna Werleman na Hulanda
Jara Werleman na Hulanda
Isa Werleman na Hulanda
Nana Werleman na Hulanda
Mias Werleman na Hulanda
Fabienne Werleman
Ariella Werleman

Demas primo y primanan y conocirnan.

Famianan: Werleman, Geerman, Burgos, van Dam, Visser, van Cleef, van der Weel, Hart, Geurtz, Suarez, Dirksz y demas famia.

Condolencia lo tuma lugar diasabra 15 di augustus 2026, for di 7 or pa 9 or di anochi na Aurora Funeral Home.

Acto di entiero lo tuma lugar dialuna 17 di augustus 2026 na Misa Inmaculada Concepcion na Sta Cruz for di 2 or pa 4 or di atardi. Nos defunto lo ta reposa for di 2 or di atardi na Misa Inmaculada Concepcion. Response lo cuminsa pa 3:30 p.m. Despues di ceremonia lo sali pa Santana Catolico Sta. Maria na Sta. Cruz.

Nos disculpa si den nos tristeza nos por a lubida algun famia of conocir.

Despues di entiero nos no ta ricibi bishita di condolencia na cas.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

*Laga tur loke ta spera mi ta bunita
Laga tur locual cu mi encontra na
caminda ta bunita
Laga tur locual cu mi laga atras keda
bunita y
Laga esakinan termina den tur
buniteza.
Cado Wever.*

nos ta anuncia fayecimento di:

Hubert A. Rozenberg

Mihor conoci como: "Ibi, Buda"
**16-12-1961 †09-08-2026*

Na number di su:

Mama: †Rika Rozenberg

Tata: †Lorenzo Tromp

Yiunan:

Zulaika Rozenberg
Ismary Rozenberg y Gerardo Martinez

Su señora: Juli Quintero

Nietonan stima:

Zyon Jansen y Gilisjah Kock
Isrión Rozenberg
Julian Quintero

Rumannan:

Sonia Rozenberg
Richard y Michelle Rozenberg-Fournier

Omo y tantanan

Mane ruman:

†Beatrice y †Dominico Perez
Junior y Anneke Rozenberg (na Hulanda)
†Nelson Rozenberg
Donald y Alida Chirino y famia

Subrino(a) nan:

Ingomar Tromp y yuinan Ingoniell / Ingellien Tromp
Gwendy Tromp y Gianmar 'Boldi' Alders y yuinan Mariëndy / Gilliëndy Alders
Dustin Rozenberg y Vanessa y yuinan Dustin Jr. / Dexter (na Merca)
Austin Rozenberg (na Merca)

Primo(a) nan mane ruman:

Glenda Rozenberg y yuinan Gerald / Jason / Milendy Donato
Astrid y Julio Geerman-Perez
Raymond y Giovanna Perez-Bautista y yuinan Joally Donato y Caroline Perez
Alson y Merryl Rozenberg-Luidens y yuinan Richnell Rozenberg y Ruzischka Tromp
Lisa Rozenberg y yui (na Hulanda)

Ex-Swa stima: Adolf Tromp

Bon bisiaña nan mane famia: Deca Feliciana y Hurby Palfit

Un gradicimento na su dokter di cas y amigo Dr. Gerrit Croes, su fysiotherapeut Jerome y Jo di Kankerfonds

Swa y cuña nan na Colombia

Demas famia nan: Rozenberg, Tromp, Quintero, Jansen, Martinez, Fournier, Noltin, Donato, Perez, Geerman, Bautista, Paesch, Loepstok, Franken, Lampe, Lacle, Kock, Werleman, Erasmus, Martis

Su ex-colega nan di Scarmush, Tamarijn Hotel, Tattoo Party Boat, Radisson, Hilton y FTA.

Su compañero nan di futbol San Luis, RCA, Caiquetio y Nacional

Nos disculpa si den nos tristeza nos por a lubida algún ser keri

Ta invita tur famia, amiga (o) nan, bisiaña y conocirnan pa asisti na e **acto di condolencia y despedida** cu lo tuma lugar, dialuna 17 augustus 2026 na Aurora Funeral Home di 1or- 4or di atardi. Cremacion lo tuma lugar den seno familiar.

Nos ta lamenta cu después di despedida nos no ta ricibi visita di condolencia na cas.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Cu hopi tristeza, pero tambe cu un gratitud profundo pa tur loke e a nifica pa nos.
Nos ta anuncia e fayecimento di nos kerido, esposo, tata, welo, suegro, ruman, swa, omo y amigo

Eduardo Johannes Ellis sr.

Ridder in de Orde van Oranje-Nassau
**13 April 1941 - †7 Augustus, 2026*

Mama: †Simona (Tona) Ellis-de Cuba

Tata: †Joseph (Chris) A. Ellis

Su esposa:

Lena Jacoba Ellis-van Welzen

Yiunan:

Eduardo Johannes Ellis jr. & Miriam Arlene Ellis-Schipper, Anna Carlota (Annelot) Ellis
Antoinne Hendrik Ellis
Jacobus (Jaap) Delfino Ellis & Nathalia Ellis-Tsoj

Nietonan:

Arthur Eduardo Antoine & Masja Sjadé Bowers-Wever
Charlotte Roganne & Frank Anthony Kelly-Ellis
Brigitte Aimée Ellis
Renètre Chantal Ellis & Thomas Willem Brinck
Edward (Erick) Hendrick Ferdinand Ellis
Johannes Maxim Hendrik (Max) Ellis
Marit Jacoba Leonora Ellis
Emma Kayra Mary-Lou Ellis
Benjamin Ellis
Daniel Ellis

Rumannan:

†Joseph (Jo) Delfino Ellis (def.) & Selvia Ellis- Luminier

Cuña, Swa & Subrinanan:

†Anneke Landesbergen – van Welzen(def)
Margreet De Kort -van Welzen
†Rene van Welzen (def)
†Jaap van Welzen (def)
Jo-Anne Ellis-Arango-Ellis
Marilyn Ellis
Nathaly Harms-Ellis

Demas famia: de Kort, Landesbergen, Mast, Grippeling, Booi, de Cuba, Schipper-Wever, Dorosj, Wever, Kelly-Garcia, Brinck-de Vries,

Amistadnan di Cas:

Casper & Sandra Hese, Liesbeth de Jong, Riet Odijk

Cuidadornan:

Melvis Cordero& Tatiana Osorio

Un aprecio grandi na:

Dr. Martis, Dr. Casper Lacle, Dr. Nienke Smit, Personal di Trinity, Melissa y Kimberly, Fleur di Roots, Judit, Esneider Ruiz, Arisnel Agamez, Wilbert, Sieldrick y Oscar.

Tambe na henter personal di e Spoedeisende Hulp y Cardio Lounge di Horacio Oduber Hospital.
Un profundo gradicimento na henter personal di Papiamento Restaurant
Nos disculpa si den nos tristeza nos por a lubida algún ser keri

Acto di despedida:

diasabra, 15 di augustus 2026, Aurora Funeral Home, Cumana 76, Watty Vos Blvd.
Condolencia 13:00 - 15:30, response 15:30-16:00.
Despues lo sali pa Santana Central Sabana basora

Enbes di flor, Eduardo lo aprecia un donacion den su number na Fundashon Hospice Atardi.

Lo tin un box special desponibel na funeraria.

Aurora

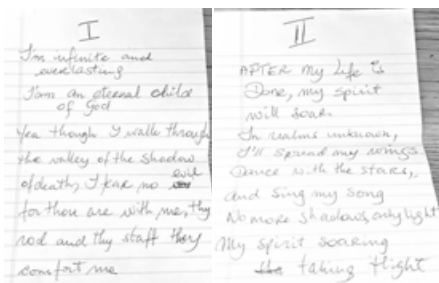
Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Psalm 23 "The Lord is my Shepherd, I shall not want"

It is with great sadness we announce the passing of our beloved father, opa, brother, uncle, friend and ex colleague:

"To give the best I can
To my ownself be honest and true"

Sullivan Hendrick Sutherland
"Poeny"

*07-07-1952 - †05-08-2026

On behalf of his:

Parents:

†Chester and †Exma Sutherland-Werleman

Loving son: Sullimar Sutherland and family

Mother of his son: Iraida Alleyne and family

Beloved grandkids: Sugion, Sugir and Sugimar

Loving siblings:

Cynthia and Patrick Paris-Sutherland

†Rita Sutherland

†Arcadio "Cado" Sutherland

June Sutherland

Marvin Sutherland and Miriam Sturkenboom

Nancy and Nelson Maduro-Sutherland

†Sherry Sutherland

Nieces and nephews: David and family, Jason and Rushmi, Joshua, Samandy & Tijn and family, Kyra & Mustafa and family, Ivanon & Rachelle and family, Tiga & Armin and family, Jurio and Mishally, Soraida.

Aunt, uncle, cousins, friends, neighbors, ex-colleagues and all that knew him.

A special thanks to Dr. Melisa Wever & assistant Josie, Hospice Atardi, The Shack and the Breakfast Club for their care and attention.

Families Sutherland, Paris, Maduro, Luchtenberg, Lacrum, Dania, Werleman, Rietwijk, †Maureen Tardjopawiro, Alleyne, the rest of the family, caring neighbours and friends.

You are invited to join us for **condolences and the funeral service** that will take place on the 18th of August 2026 from 2 pm to 4 pm at Pray Funeral Home. After the service our beloved Sullivan will be laid to rest in the Catholic Cemetery at Zeewijk.

While we deeply appreciate your love and support we cannot accept visitors at home after the funeral.

Instead of flowers a donation box for Hospice Atardi will be available at the funeral home.

Please accept our apologies if, in our bereavement, we have overlooked anyone.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

"Lagrima y flornan por seca, su
recuerdonan y tur loke e la haci y significa
pa nos, lo keda graba pa semper den nos
mente y curason. Cerca Dios mi alma ta
na paz, ta di Dj'E mi salbashon ta bin."
(Salmo 62:1)

Cu dolor inmenso den nos curason, pero conforme cu voluntad di Dios, nos ta anuncia fayecimiento di nos kerida mama, wela, bisawela, ruman, tanta y amiga stima:

Lucia Maria Hernandez

*5 december 1957 – †5 augustus 2026

Cariñosamente yama: Oma Lucia y Tanchi Lucia

Mayornan: †Leonardo y †Emilia Hernandez-Erasmus

Na number di su:

Yiunan:

Lunella Croes y Quandee Cocks y Famia

Marianella y Ghrizanti Tromp-Croes y Famia

Richnuar Croes

Nieto y nietanan:

Alyanne Nedd

Brandon Nedd y Drewshalin Giel

Chante Nedd

Dysean Ignacio

Laëny Cocks

Ghenniley Tromp y Davyck Franken

Bisanieto: Giondré Franken

Pareha: Carlos Willems y Famia

Suegro: Raymundo Willems y Famia

Rumannan:

†Stefanita Hernandez

†Catharina Marchena - Hernandez y Famia

Olivia y Celestino (Tinchy) Semeleer-Hernandez y Famia

Diego y Anita Hernandez-Figaroa y Famia

Josy Hernandez

Margarita (Margo) y †Raymundo (Reichi) Vrolijk-Hernandez y Famia

Eusebio (Victor) Hernandez y Famia

Philomena (Mena) y †Hein (Medardo) Vrolijk-Hernandez y Famia

Bruno (Mario) Hernandez

Roberto Hernandez y Famia

Roland (Nando) y Miriam Hernandez-Vrolijk y Famia

Evelyn (Ina) y Richard St. Jago-Hernandez y Famia

Subrino y subrinanan:

Alexia Semeleer y famia; Jane Figaroa-Semeleer y famia; Harold Semeleer y famia; Garrick Marchena y famia; Marouschka Marchena y famia; Osvald (Junior) Marchena y famia; Natalie Hernandez y famia; Natascha Giel-Hernandez y famia; Eugene Hernandez y famia; Anouschka Hernandez y famia; Verouschka Vrolijk y famia; Dubraschko Vrolijk y famia; Nancy Peterson y famia; Ferdino Hernandez y famia; Ashley Hernandez; Jordan Hernandez; Kevin Hernandez, Sabrinah Hernandez; Ranzino Vrolijk y famia; Neomar Vrolijk y famia; Kathleen Jansen-Vrolijk y famia; Mireya Hernandez y famia; Marlon Hernandez y famia; Esufan Hernandez y famia; Ivirgna Hernandez y famia, Angela Croes-Hernandez y famia; Susanne van Nes-St. Jago y famia; Burton St. Jago y famia

Tanta y omonan na bida: Agatha Pieters y Famia, Petra Giel-Erasmus y Famia, Tarcisio Erasmus y Famia, Antonio Erasmus y Famia

Madrina: †Julia Mauricio y Famia

Consuegroman: Gabriel y Greta Tromp-Tromp

Ex-casa y tata di su yiunan: Nelson Croes y Famia

Amistadesnan manera famia: Carlos, Jacobo, Azucena, Vivian, Alfred, Raymond, Carlos, Giovanni, Rudy Willems y nan respectivo Famia. Mary, Zulaika, Welita, Helen, Vera, Judith, Esthel, Marisol, Stella, Dulce, Jennifer, Jendrick, Austin Esprit y pareha, famia Nicolaas y demas amistadesnan y fiel parokianonan di Kapel Santa Famia.

Demas famia: Hernandez, Erasmus, Croes, Tromp, Nedd, Cocks, Ignacio, Franken, Willems, Semeleer, Marchena, Figaroa, Vrolijk, St. Jago, Mauricio.

Nos ta pidi disculpa si den nos tristeza nos por a lubida un of otro miembro di famia.

Famia ta pidi encaresidamente si por bisti colornan suave y cla.

Famia ta invita tur primonan, amigonan, bisiñanan y conocirnan pa asisti na e **acto di entierro** cual ta tuma lugar dialuna 17 augustus 2026 pa 4or di atardi saliendo for di Kapel Santa Famia na Pos Chiquito pa Santana Catholico na Noord. E restonan mortal di nos ser stima lo ta reposa for di 2or di atardi den Kapel Santa Famia na Pos Chiquito

Nos ta lamenta cu despues di entierro nos no por ricibi bishita di condolencia na cas.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

"Señor ta mi wardador, mi n'tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta pone mi sosega.
E ta hiba mi na awa trankil,
Pa mi bolbe haya forsa".
Salmo: 23

Cu inmenso dolor na nos curazon, pero conforme cu boluntad di Dios, nos ta anuncia fayecimiento di nos ser stima:

Vda. Sra. Mercedes de Lange - Maduro

Cariñosamente yama "Cela"

*09-01-1937 - †10-08-2026

Na number di su:

Defunto esposo: †Hubert de Lange

Yiu di crianza: Gilbertson Croes

Rumannan:

†Joseph Maduro y famia

Harry & Simone Maduro y famia

†Rafi Maduro y famia

Sobrino y sobrinanan:

Juni Maduro y famia

Joel Maduro y famia

Fanny Maduro y famia

Roxanna Maduro y famia

Jasmine Maduro y famia

Junior Maduro y famia

Mercie Maduro y famia

Sobre sobrinonan keri:

Rafael Flanders y famia

Ronaldo Arrindel y famia

Prima keri: Ina Reyes y famia

Bisiña keri: Mirta & Vale Cuba y famia

Swa y cuñanan, primo y primanan, amigo y amiganan y demas famia, bisiña y conocirnan: Maduro, de Lange, Croes, Flanders, Arrindel, Reyes, Williams, Kock, Tromp, Buunen, Geerman, Loe-a-Chan, Wouters, Cuba

Nos disculpa si den momento di tristesa nos por a lubida di menciona algun familiar of amistad.

Nos ta invita pa **acto di condolencia y despedida**, cual lo tuma lugar na Pray Funeral Home na San Nicolaa, diasabra 15 di augustus 2026 for di 7or pa 9or di anochi. Cremacion lo tuma lugar despues den seno familiar.

Nos ta lamenta cu despues di entierro nos no lo por ricibi bishita di condolencia na cas.

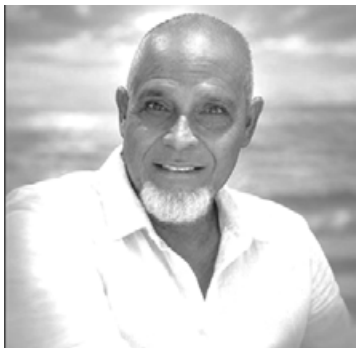
Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

"Drenta su portanan cu gradicimento,
drenta su tempel cu cantica di alabansa,
glorific'e, bendiciona su Number".
Salmo 100:4

Nos ta anuncia fayecimento di:

Arlo Ignacio Franken
*12-07-1967 – †08-08-2026

Su esposa stima: Julie Franken-Thodé

Yiunan: Arlette y Angelo

Mayornan:
†Diana y †Ignacio Franken

Rumannan:
Iilia y † Monty Lopez-Franken
Melva Peterson y familia
Sheila Franken y familia
Jacqueline Franken y familia
† Mildred Nuñez y familia

Subrino(a)nan:
Dyonne y Sabrina Lopez-Kuczinski
Olgiënne Lopez y Jeanpierre Cruz
Jilianne Lopez

Sobre subrinonan:
Dyamara, Ray-Jean y Dy-Mond
Tanta y Omonan:
† Luisa y † Eddy Toppenberg y familia
† Olga Franken y familia
† Angelica y † Ben Trappenberg y familia
† Hipolito Franken y familia
† Francisco Franken y familia
Margo y † Dick Maduro-Franken y familia
Annie y † Chemy Kock-Franken y familia
Martin y Detta Franken-Quandus y familia
Salvador y Martina Franken-Bikker
† Sixto Franken y familia
† Rey Franken y familia
† Susana Mackay-Franken y familia
Ina Mercelina y familia
Beka Martina-Mercelina y familia
† Aura Monart-Mercelina
Theo Mercelina

Suegra y suegro:
Margot y Eddie Thodé-Quant

Swa y cuña:
Suzie Thodé y familia
Winchie Thodé y familia

Primo y primanan, bisña y amistadnan.

Acto di entiero lo tuma lugar diasabra 15 di augustus
2026 na Misa Santa Anna di 1:00 pa 4:00 di atardi y
después lo sali bai pa santana católico na Noord

Na lugar di krans, lo tin un buzón disponibel pa
donacion pa Nine Lives Aruba Foundation.

Nos lamenta cu nos no por ricibi bishita di
condolencia na cas.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

"Yena cu bo amor, mi ta crusa e brug cu paz den mi curason,
riba caminda pa E LUZ."

Sra. Imy J. C. Heinze – Lasten
Mihor conoci como "Amy"
*24-11-1953 - †08-08-2026

Na number di su:
Esposo: Stanley Heinze

Yiunan:
Taino Heinze y Ghislaine Winterdaal
Satya Heinze y Luandho Deluvia

Yiunan di curason:
Earlfried Clemencia y familia
Monica de Kort-Lasten y Yeisid de Kort y yuinan

Nietanan:
Elyza Semeleer
Alyze Semeleer
Yeisibel de Kort
Yeixivienne de Kort

Rumannan:
† Meagles Lasten
† Humphrey Lasten y familia
Alvin Lasten y familia
Etley Lasten y Alda Rasmijn y familia
Ingrid Lasten y familia

Swa y cuñanan:
Claudia Boldewijn-Heinze y August Boldewijn
Benny y Marie Heinze
Kenneth Heinze
Eric y Raquel Heinze
Severita Heinze
Severinus y Hilda Heinze
Mildred Heinze y Jeffrey Falconie

Sobrino y sobrinanan:
Alvin Junior y Silvana Lasten y familia
Earney y Cristina Lasten y familia
Meagles Lasten y Martin van de Kraats y familia
Karina Lasten y familia
Althon y Nena Lasten y familia
Marjorie Figaroa y familia
Patrick y Simone Lasten y familia
Pheadra Lasten y familia
Percey y Iris Lasten y familia
Rafael Lasten
Inorca Rudolph
Ryan y Andrea Rudolph y familia
Leanne Chalas y familia

Prima y primo stima:
Chela Hato
Henry Acosta
Jarmin Acosta
y demas primo y primanan.

Demas familia:
Lasten, Heinze, Deluvia, Winterdaal, Rudolph, Rasmijn,
Boekhoudt, Van Grieken, Hato, Bijlhout, Figaroa, Calatayud,
Da Silva, Semeleer, Yarzagaray, van de Kraats, Gaitan
Colmenares, Marin, Boldewijn, Geerman, Croes, de Kort.

Demas familia y amistadnan na Aruba, Bonaire, Curaçao y
Hulanda. Nos ta pidi disculpa si den nos tristeza nos por a
lubida un of otro miembro di familia. Pa honra y celebra Amy su
bida bunita, nos ta aprecia si bo bisti den colornan suave y cla.

Condolencia lo tuma lugar na Aurora Funeral Home,
diabierna 14 di august 2026, di 7or p 9or di anochi.

Despedida lo tuma lugar na misa Sta. Filomena na Paradera,
diasabra 15 di augustus 2026, di 9or pa 11or di mainta.
Cremacion lo tuma lugar despues den seno familiar.

Nos ta lamenta cu despues di cremacion nos no por ricibi
bishita di condolencia na cas.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Laga tur loke ta spera mi ta
bunita

Laga tur locual cu mi encon-
tra na caminda ta bunita

Laga tur locual cu mi laga
atras keda bunita y

Laga esakinan termina den tur buniteza.
Cado Wever.

nos ta anuncia fayecimento di

Catharina T. Croes
Cariñosamente conoci como: "Mami, Oma,
Peechi, Chichi"
*14-01-1938 †12-08-2026

Acto di entiero lo tuma lugar diaranson 19 di
augustus 2026 na Aurora Funeral Home di 2:00
pa 4:00 di atardi y despues lo sali bay pa santana
catolico na Paradera.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Nos ta anuncia
fayecimento di:

Myriam Castañeda
mihor conoci como: "Nana"
*11-09-2026 †13-08-2026

Acto di despedida lo wordo anuncia despues.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

"Dios ta amor... y amor ta Dios,
maske mi no ta na e mundo aki,
tur dia lo mi ta banda di boso
Curazon, mi por stens di loke
Señor ta hasi"
Salmo 33

Sr. Armando J. Alders
Mihor conoci como
"Mando"
*05-11-1935 - †13-08-2026

Cu dolor na nos curason, nos ta
participa fayecimento di:

Acto di entiero lo wordo
anuncia despues

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Mira con Dios a salba mi,
Tur mi confiansa ta den
djE, Mi n' tin miedo:
Señor Dios ta mi forsa, mi
refugio. E mes t'Esun cu a
salba mi.
Isaías 12:2

Cu dolor na nos curason, nos ta participa
fayecimento inespera di nos ser stima:

Sra. Judith E. Wernet
Cariñosamente yama "Mama Udy"
*18-05-1968 - †06-08-2026

Acto di entiero lo wordo anuncia despues

Ex-profesor di Cambridge den centro di scandal di plagio haya morto

(AFP)—Academico Jason Arday, kende a retira for di Universidad di Cambridge siman pasa durante un scandal grandi di plagio cu tambe a inclui acusacionnan di racismo, a ser haya morto diabierna, e prestigioso institucion Britanico a confirma.

Arday, di 41 aña, a ser haya sin bida diabierna atardi den un residencia na zuid di Londres, segun Metropolitan Police Service di e capital, cu no a confirma identidad di e persona cu a ser haya morto.

E scandal a cuminsa despues cu algun academico y reportahenan den media a acusa Arday, kende na 2023 a bira e profesor color scur mas jong di Cambridge, di a plagia algun parti di su tesis doctoral.

Corantnan y comentaristanan Britanico di banda derecha a uza e acusacionnan pa argumenta cu Arday a beneficia inhumadamente di politicanan di diversidad, igualdad y inclusion (DEI).

Dia 5 di augustus, Arday a

anuncia cu e ta retira tanto for di su puesto como profesor na universidad como di su posicion como miembro di Jesus College, poco despues cu ambos institucion a anuncia investigacionnan tocante e acusacionnan.

Den un carta publica online, Arday a bisa cu e ta retira tabata “e unico manera” pa pone fin na un “periodo dificil”, pero a insisti cu su decision no mester ser “interpreta como aceptacion di e versionnan cu a circula rond di mi”.

Acusacionnan den corant
E comunicado di polis a bisa cu oficialnan a ser yama pa London Ambulance Service “despues di un reportahe cu a haya un homber sin bida den un cas” den bario Battersea na Londres.

“Lamentablemente, a declara un homber di 41 aña morto na e sitio,” e comunicado a agrega, indicando cu ya a informa su famianan mas cercano. “Na e momento aki, su morto ta ser trata como inespera, pero no tin indicacion cu ta trata di algo sospechoso.

“Oficialnan di Central South Command Unit di Met ta investigando e caso. Un expediente lo ser prepara pa e hues di instruccion.”

Secretario di Educacion Lucy Powell a bisa cu e ta “profundamente consterna y tristo” pa e noticia. El a pidi pa hende reseta privacidad di su famia “durante e periodo sumamente dificil aki” y pa “corda cu tin personanan real cu sernan stima involucra”.

E controversia rond di Arday a crece despues cu Nathan Cofnas, un academico Mericano cu ta defini su mes como “realista racial” y kende su afiliacion di investigacion cu Cambridge a termina na 2024 entre acusacionnan di racismo, a publica acusacionnan contra dje na juli.

Entre e acusacionnan tabatin cu varios seccion di tesis doctoral di Arday a ser copia for di otro trabounan. Corantnan The Times y The Telegraph a publica varios articulonnan investigativo tocante e trabou academico y bida personal di Arday.

Algun di su declaracionnan tocante su bida personal tambe a ser cuestiona, incluyendo cu un biaha el a core 30 marathon den 35 dia y a recauda miyones pa organisacionnan benefico.

‘Motiva pa racismo’

Den un entrevista cu The Times mas prome den luna, Arday a admiti cu el a comete “erornan” academico, pero a bisa cu nan ta present’e inhumadamente “como un mentiroso y un fraude academico”.

El a alega tambe cu e “campana pa kita mi for di mi posicion” tabata “motiva pa racismo”.

E controversia rond di Arday aparentemente a dividi comunidad di Cambridge y e mundo academico mas amplio. Un grupo di academiconan di universidad a manda un carta

siman pasa na Prentice criticando e nombramento di Arday y pidiendo pa e nombra un organismo independiente pa investiga kico a pasa.

Otro academiconan a firma cartanan conhunto den apoyo di Arday.

Diaranson, Prentice a califica e supuesto conducta inapropia di Arday como “un excepcion” y a priminti un investigacion profundo y transparente. Na mesun momento, el a insisti cu e caso no mester ser uza “pa pone otro academiconan di minoria etnico bou sospecha”.

E psicologo Mericano a priminti cu e investigacion lo examina e “circunstancianan” rond di e nombramento di Arday y su periodo den e puesto, y cu tambe lo inclui academiconan “pafo di Cambridge”.

Autobiografia di Arday, ‘Great and Unfortunate Things’, a ser publica na Merca un dia prome, adelanta di su publicacion programa na Gran Bretaña mas despues den luna. E buki tambe a bira suheto pa critica.

Amy Lasten

November 24, 1953 - August 8, 2026

Recuerdonan di bo amor y sabiduria lo biba pa semper den nos curason.

Cu hopi tristesa nos a ricibi e noticia di fayecimento di Amy Lasten

Cu e partida di Amy, Aruba a perde un hende sumamente special: un persona cu ta conecta hende cu otro, un boluntario inspirador y un hende cu a dedica un gran parti di su bida na desaroyo di nos comunidad.

Pa CEDE ARUBA, Amy tabata di un balor inmenso. Na 1988 el’a drenta den e directiva di CEDE ARUBA y durante mas cu 20 aña el a dedica su mes cu hopi amor, compromiso y pasenshi na e organizacion. Prome, como secretaria y despues, for di aña 2000, como presidente di e directiva. Bou di su liderasgo, CEDE ARUBA a pasa pa momentonan importante di crecemento, profesionalisacion y renobacion strategico. E organizacion cu CEDE ARUBA ta awe, ta carga tambe un parti grandi di su vision y legado.

Pero mas cu e posicionnan cu el’a ocupa, nos lo corda Amy pa e persona cu e tabata. E Semper a kere sinceramente den e forsa di hende y den e balor di iniciativanan comunitario. Amy por a uni hende, scucha cu atencion, duna confiansa y inspira otro pa tuma responsabilidad pa nan comunidad. Humilde ora cu por, firme ora cu mester y semper motiva pa un profundo amor pa Aruba y su pueblo. Pa Amy, trabou boluntario no tabata un hobby; e tabata un manera di biba y di contribui na un miho sociedad.

Aunke Amy no ta fisicamente huntu cu nos mas, su balornan, su amor y su vision lo sigui biba den CEDE ARUBA. Su fe den colaboracion, su confiansa den hende y su compromiso pa sirbi e comunidad lo sigui inspira nos trabou tur dia. Den e manera cu nos ta traha hunto, apoya boluntarionan y sigui fortalece nos bario nan, nos lo sigui sinti su presencia. Di e manera aki, un parti di Amy lo sigui biba den tur loke CEDE ARUBA ta haci.

Nos ta inmensamente gradici pa tur loke Amy a significa pa CEDE ARUBA y pa Aruba. Nos ta desea su casa Stanley, yiunan, nietonan, demas famia, amigonan y tur hende cu tabata stim’e hopi forsa y consuelo den e momentonan dificil aki.

Descansa na paz, Amy. Danki pa bo amor, bo compromiso y e legado extraordinario cu bo a laga atras. Bo luz lo sigui ilumina e caminda pa hopi generacionnan cu ta bin despues di nos.

Video van volwassene die met baby in autostoeltje op e-scooter rijdt zorgt voor verontwaardiging

Pagina 7

Arubanen in Colombia vertellen over angstige momenten tijdens aardbeving

Pagina 3

Benzine stijgt met 25 cent en komt bijna op Afl. 3 per liter

Pagina 5

Editor

Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V.
Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager

Mariette Engelhart-Boekhoudt

Redactie

noticia@bondia.com

Pilar Flores (Hoofdredacteur)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Dilma Arends
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Sales

Sulaika Croes
sulaika.croes@cspnv.com
Mark Gomes
mark.gomes@cspnv.com

**Advertenties/
Kunstontwerp**

Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Digitaal

Juan Luis Pinto

**Administratie
accounting@bondia.com**

Martha Arteta de Ariza

Distributie

Jenny Kelly

incasso

Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press

Luis Fernando Arenas (Hoofd)
Pablo Libre

Press

Roland Schenker (Hoofd)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Samenwerking

Associated Press
Ret Karibense
Data Key

Aansluiting

Sociedad Interamerica
di Prensa (SIP)

Directie

Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram: bondiaaruba

ARUBA VANDAAG is een krant geschreven en gedrukt op Aruba en is verkrijgbaar op zaterdag. Geen enkele inhoud mag worden gereproduceerd zonder toestemming van de uitgever.

Augustus is aangebroken, de luchtgrens is heropend, maar er zijn nog steeds geen vluchten naar Venezuela

De gemeenschap vraagt om duidelijkheid

De heropening van de luchtverbinding tussen Aruba en Venezuela heeft bij veel mensen hoop gewekt, met name binnen de Venezolaanse gemeenschap op Aruba en bij families die banden hebben met beide landen. Ondanks de officiële aankondiging en de genoemde datum voor de heropening zijn er echter nog steeds geen directe commerciële vluchten beschikbaar. Ook is er nog geen concrete informatie verstrekt over wanneer deze vluchten zullen beginnen.

De regering van Aruba heeft aangegeven dat de heropening van de luchtverbinding met Venezuela gefaseerd zou plaatsvinden. De bedoeling was om te beginnen met commerciële vluchten, gevolgd door niet-commerciële vluchten.

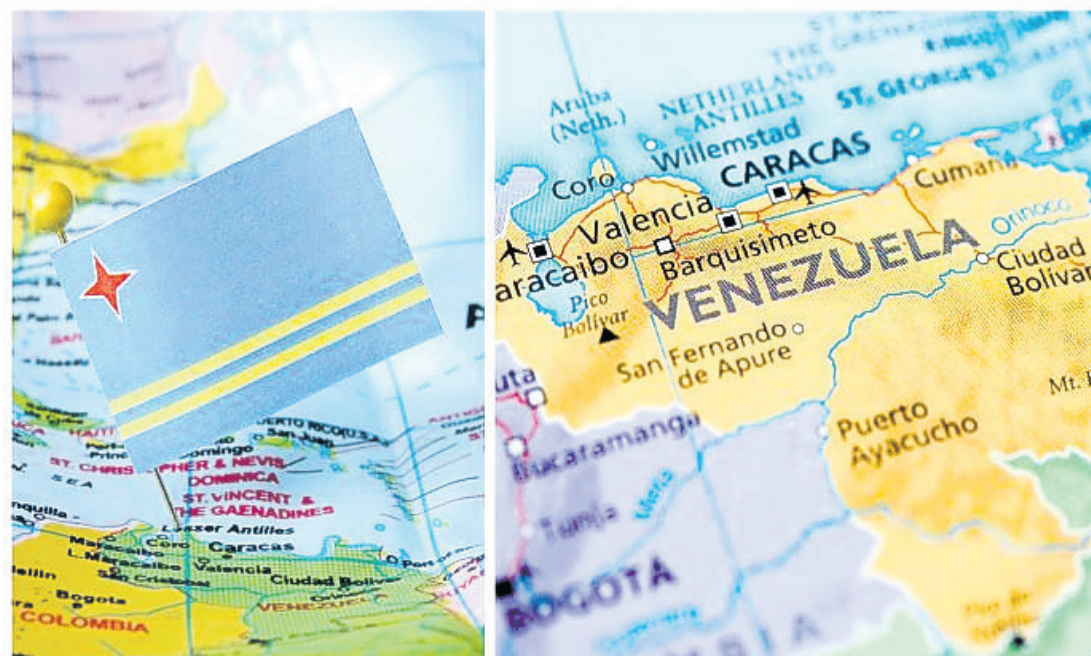
De aankondiging werd positief ontvangen, nadat het directe luchtverkeer tussen Aruba en Venezuela jarenlang was opgeschort. Voor veel mensen, vooral Venezolanen die op Aruba wonen, wekte dit de verwachting dat het eindelijk weer mogelijk zou worden om rechtstreeks tussen de twee landen te reizen.

Maar tot op heden is de werkelijkheid anders.

Ondanks de aangekondigde heropening en het gefaseerde proces is er geen directe commerciële vlucht aangekondigd die het publiek tussen Aruba en Venezuela kan boeken. Er is ook geen openbare dienstregeling, geen concrete datum voor de eerste vlucht, geen informatie over de frequentie en evenmin definitieve informatie over welke luchtvaartmaatschappij de verbinding zal uitvoeren.

De meest recente informatie van de regering gaf aan dat het proces zou beginnen met commerciële luchtvaart, maar sinds die aankondiging is er geen aanvullende informatie verstrekt die duidelijkheid geeft over de praktische uitvoering ervan.

Voor de gemeenschap is het verschil tussen het officieel heropenen van de luchtgrens

en het daadwerkelijk beschikbaar zijn van een vlucht belangrijk. Zolang er geen luchtvaartmaatschappij tickets aanbiedt, geen bevestigde dienstregeling is en er geen startdatum bekend is, betekent de heropening nog geen praktische verandering voor mensen die willen reizen.

En juist daar begint de aanvankelijke hoop plaats te maken voor teleurstelling.

Voor veel Venezolanen op Aruba is een rechtstreekse vlucht niet simpelweg een extra reisgemak. Er zijn families die van elkaar gescheiden zijn, mensen die ouders, kinderen of andere dierbaren in Venezuela hebben en momenteel alternatieve routes moeten zoeken om daar te komen. Een reis die voorheen relatief kort kon zijn, kan nu meerdere overstappen, hogere kosten en aanzienlijk meer reistijd met zich meebrengen.

Daarom had de aankondiging van de heropening een grote emotionele betekenis. Mensen begonnen opnieuw te denken aan de mogelijkheid om familie te bezoeken, persoonlijke zaken te regelen of simpelweg weer een directere verbinding met hun land te hebben.

Maar zonder aanvullende informatie blijven de verwachtingen die zijn gewekt in de lucht hangen.

Het is begrijpelijk dat het heropenen van een internationale route coördinatie vereist. Luchtvaartmaatschappijen hebben vergunningen

nodig, luchtvaartautoriteiten moeten verschillende procedures afronden en ook operationele, immigratie- en veiligheidskwesties moeten worden geregeld. Daarnaast kunnen de omstandigheden in Venezuela rechtstreeks van invloed zijn op het proces.

Het gebrek aan informatie zorgt echter voor onzekerheid.

Als de eerste fase uit commerciële vluchten bestaat, rijst nu de vraag: hoe ver staat die fase? Zijn er luchtvaartmaatschappijen die al een vergunning hebben aangevraagd? Is er een voorlopige datum? Worden er routes onderhandeld? Of zijn er omstandigheden die voor vertraging hebben gezorgd?

Op dit moment heeft het publiek geen concrete antwoorden op deze vragen.

Het is ook belangrijk om te verduidelijken dat de heropening van de luchtgrens niet automatisch betekent dat de immigratievereisten komen te vervallen. Een persoon die naar Aruba reist, moet nog steeds voldoen aan de geldende toelatingsvoorwaarden. De heropening maakt het alleen mogelijk om de directe luchtverbinding te herstellen zodra commerciële vluchten daadwerkelijk van start gaan.

De relatie tussen Aruba en Venezuela kent diepe historische, commerciële en familiale banden. Daarom krijgt iedere ontwikkeling rond de grens tussen beide landen vanzelfsprek-

end veel aandacht. Na jaren zonder directe vluchten was de aankondiging van de heropening een belangrijk moment en voor veel mensen een teken dat er een nieuwe periode aan zat te komen.

Maar een aankondiging alleen is niet voldoende voor iemand die een ticket wil kopen en wil reizen.

Nu 1 augustus al is verstreken, is de behoefte aan duidelijke communicatie nog groter geworden. Als het proces vertraging heeft opgelopen, moet het publiek dat weten. Als er onderhandelingen gaande zijn, kan dat eveneens worden meegedeeld. En als er nog steeds geen datum is voor de start van de commerciële vluchten, kan duidelijkheid daarover voorkomen dat verwachtingen blijven groeien zonder concrete basis.

De regering kondigde de heropening van de luchtgrens aan en legde uit dat het proces in verschillende fasen zou verlopen, waarbij commerciële vluchten de eerste stap zouden vormen. Zolang deze vluchten echter nog niet beschikbaar zijn en er geen aanvullende informatie is verstrekt over de voortgang van het proces, blijft de onzekerheid bestaan. Voor de vele mensen die de aankondiging met enthousiasme en hoop hebben ontvangen, is de verwachting nu eenvoudigweg duidelijkheid: Waar staat het proces momenteel? Wat moet er nog gebeuren? En wanneer wordt de eerste commerciële vlucht tussen Aruba en Venezuela werkelijkheid?

Arubanen in Colombia vertellen over angstige momenten tijdens aardbeving

Een aardbeving in Colombia heeft momenten van angst en onzekerheid veroorzaakt onder verschillende Arubanen die momenteel in het land verblijven, onder wie patiënten en begeleiders die in Colombia zijn voor medische behandelingen. Arubaanse inwoners vertellen over hun ervaringen met evacuaties, gebouwen die heen en weer bewogen en mensen die in paniek probeerden een veilige plek te vinden.

Zowel de regering van Aruba als AZV houdt de situatie en de Arubanen die momenteel in Colombia verblijven nauwlettend in de gaten. Terwijl de autoriteiten proberen vast te stellen hoeveel Arubanen zich in het land bevinden en waar zij verblijven, richt AZV zich in het bijzonder op zijn verzekerden die in Colombia zijn voor medische behandelingen.

Voormalig politicus Ricardo Croes, die samen met zijn familie in Colombia is, vertelde aan Bon Dia Aruba over zijn ervaring tijdens het angstige moment. Hij legde uit dat zij zich op de twaalfde verdieping van La Cardio Infantil bevonden toen de aardbeving begon. Volgens Croes maakte het bewegen van het gebouw de evacuatie moeilijk en veroorzaakte dit veel paniek onder de aanwezigen.

“Godzijdank gaat het goed met ons, maar de schrik was enorm. We waren op de twaalfde verdieping van La Cardio Infantil toen het begon. Het was erg moeilijk om te lopen en de trap af te gaan terwijl het gebouw hevig van de ene naar de andere kant bewoog. Zowel zijwaarts als naar voren en naar achteren. Veel mensen schreeuwden en huilden. Veel mensen waren zelfs niet volledig aangekleed en moesten zo snel mogelijk evacueren,” vertelde hij.

Croes beschreef de ervaring als iets volledig nieuws en emotioneels. Tijdens de evacuatie, zo vertelde hij, vielen er brokstukken terwijl zij de trap afgingen. De onzekerheid over de vraag of het gebouw de bewegingen zou kunnen weerstaan, maakte het moment nog intenser.

“Het voelde als iets uit een andere wereld, als iets wat alleen andere mensen overkomt. Het voelde alsof het gebouw elk moment kon in-

storten. Ik had mijn hand al naar mijn huis uitgestoken, God gedankt voor alles en me erop voorbereid om afscheid te nemen terwijl we elkaars handen vasthielden. Het was heel zwaar en emotioneel,” zei hij.

Ook nadat de aardbeving was gestopt, waren de emoties nog sterk. Croes gaf aan dat hij ook na het stoppen van het schudden nog steeds de emoties voelde van wat er was gebeurd. Tegelijkertijd sprak hij zijn dankbaarheid uit dat de mensen in La Cardio in orde waren. “Zelfs nu, terwijl ik dit schrijf, voel ik nog steeds de emotie en het verdriet. We zijn ontzettend dankbaar dat hier bij La Cardio iedereen in orde is,” zei hij.

Volgens Croes begrepen zij na het bekijken van video's uit andere plaatsen dat de impact in andere delen van Colombia ernstiger was. Hij noemde Pereira en Cali en vergeleek de situatie met een film.

“De chaos die de aardbeving veroorzaakt, is enorm. Elke keer dat we de trap afgingen, vielen er brokstukken. Net als in een film. Iets ongelooflijks en volledig nieuws voor mij. Zoiets hebben we nog nooit meegemaakt,” benadrukte hij.

Nog twee Arubaanse inwoners in Colombia deelden eveneens hun ervaringen. De eerste inwoner vertelde dat het de eerste keer was dat hij een dergelijke situatie meemaakte. “Het was erg beangstigend, het was mijn eerste keer. Ik heb nog nooit zoiets meegemaakt. Ik hield me vast aan een lantaarnpaal. Ik weet niet waarom ik dat deed, maar ik was zo bang dat ik zelfs heel hard moest huilen en op dat moment niet wist wat er gebeurde. Maar godzijdank is er niets gebeurd waar wij verblijven. Op andere plaatsen helaas wel; er zijn gebouwen ingestort en er zijn ook doden gevallen,” vertelde hij.

De andere inwoner vertelde dat zij normaal gesproken waren opgestaan om te gaan eten, waarna in de omgeving alarmen begonnen af te gaan. Toen hij beseftte dat het om een aardbeving ging, begonnen de mensen om hem heen naar buiten te rennen.

“We gingen ontbijten, we waren aan het lopen en plotseling begonnen alle alarmen

hier in de buurt af te gaan. Ik realiseerde me dat het een aardbeving was en iedereen begon naar buiten te rennen. Het was erg beangstigend omdat het maar niet leek te stoppen. Het duurde behoorlijk lang voordat het voorbij was. We hielden ons vast aan een lantaarnpaal terwijl het trilde, maar het was erg eng omdat het niet leek te stoppen; het voelde heel lang,” vertelde hij.

Ook AZV, dat momenteel een aanzienlijk aantal verzekerden in Colombia heeft, heeft op de situatie gereageerd. In een persbericht liet de instelling weten dat ongeveer 238 patiënten en begeleiders die aan AZV zijn verbonden zich momenteel in het land bevinden. De organisatie heeft contact gezocht met haar lokale partners om informatie te verkrijgen over hun situatie na de aardbeving.

Als preventieve maatregel moesten verschillende mensen onmiddellijk na de aardbeving gebouwen verlaten. Volgens informatie die AZV uit Colombia heeft ontvangen, mochten mensen de betreffende gebouwen weer binnengaan nadat de situ-

atie als voldoende veilig was beoordeeld.

AZV blijft de situatie van zijn verzekerden volgen en houdt rekening met eventuele behoeften die in de komende uren kunnen ontstaan. Patiënten en begeleiders die tijdens hun verblijf enige vorm van hulp nodig hebben, kunnen contact opnemen met het International Office van het ziekenhuis waar zij verblijven, zodat hun situatie kan worden beoordeeld en zij de nodige begeleiding kunnen krijgen.

Ook de regering van Aruba onderneemt actie om de situatie van Arubanen in verschillende delen van Colombia vast te stellen. Tijdens een bijzondere persconferentie legde premier Mike Eman uit dat het Crisis Management Office (CMO) en andere betrokken instanties informatie verzamelen om vast te stellen wie zich momenteel in het land bevindt.

Het werk omvat het identificeren van Arubanen die om verschillende redenen naar Colombia zijn gereisd. Niet iedereen bevindt zich in Colombia voor medische behandelingen; er zijn ook

mensen die in het land studeren, familie bezoeken of vakantie vieren. De informatie moet de autoriteiten een beter beeld geven van het aantal burgers dat mogelijk hulp nodig heeft.

De regering heeft Nederlandse staatsburgers die zich in Colombia bevinden opgeroepen hun verblijf in Colombia te registreren bij de consulaire vertegenwoordiging. Deze registratie kan lokale autoriteiten helpen om burgers gemakkelijker te lokaliseren en te contacteren als de situatie verandert of als er behoefte ontstaat om hulp te bieden. Personen die momenteel consulaire bijstand nodig hebben, kunnen contact opnemen met de Ambassade van het Koninkrijk der Nederlanden in Bogotá. Personen in de regio Cali kunnen terecht bij de Honorair Consul van het Koninkrijk der Nederlanden in Cali.

Premier Eman gaf aan dat de regering nieuwe informatie uit Colombia nauwlettend zal blijven volgen en de coördinatie met de relevante instanties zal voortzetten. Afhankelijk van hoe de situatie zich ontwikkelt, bereiden de Arubaanse autoriteiten zich erop voor om bijstand te verlenen aan burgers die dit nodig hebben.

Ondertussen geven de ervaringen van de Arubanen die de aardbeving van dichtbij hebben meegemaakt een beeld van de paniek die tijdens de meest onzekere momenten heerste. Degenen die met Bon Dia Aruba spraken, beschreven een ervaring die voor velen van hen volledig nieuw was. Gelukkig maken zij het na de schrik goed, terwijl zij de ontwikkelingen in Colombia blijven volgen.

Wat autonomie ons toestaat...*Zelf te doen...*

We verkeren in een voortdurend debat over hoeveel autonomie we bezig zijn in te leveren en hoe ver een dergelijke kwestie mag reiken. Dit heeft dus te maken met het financieel toezicht dat we van bovenaf opgelegd kregen, dus daar valt niet veel te beslissen.

We kunnen doorgaan met deze discussie, maar is het misschien een beter idee om de zaak om te gooien en onze autonomie van de andere kant te bekijken: hoeveel zaken we zelf mogen regelen en beslissen, waar Nederland noch het Koninkrijk een beslissende stem in hebben? We kunnen makkelijk tot de conclusie komen dat het om het merendeel van aangelegenheden in ons openbaar bestuur gaat. Het lijstje opstellen van zaken waarbij we gebonden zijn aan het oordeel van Nederland/het Koninkrijk is nog makkelijker, maar we kiezen voor de moeilijke weg om niet meteen weer in de voornoemde discussie terecht te komen. Laten we daarom maar bovenaan beginnen, onze overheidsstructuur. We kiezen onze eigen bestuurders, in verkiezingen volgens wetten die wijzelf kunnen wijzigen of uitbreiden. Wat we niet kunnen doen is het niet meer houden van verkiezingen of de kieswet afschaffen. Dan komen we vanzelf de macht van het toezicht van het Koninkrijk tegen, waarmee een dergelijk optreden

een halt wordt toegeroepen. Maar, dat is toch juist goed? Wie van ons wil in de richting gaan van een dictatoriale regering die geen verkiezingen meer houdt, of uitsluitend verkiezingen in Venezolaanse stijl, waar men kan vaststellen dat de huidige regering naar wens de verkiezingsresultaten kan manipuleren. Maar, of we een volledig digitaal verkiezingssysteem willen invoeren of juist ons huidige systeem willen handhaven, het is aan ons om dit te beslissen: autonomie.

We zijn vrij om de overheid te structureren zoals ons dat belieft. Niet dat het volk daar iets in te vertellen heeft, maar onze bestuurders des te meer. Zo kan er elke vier jaar een complete 'reshuffle' van de ministeries plaatsvinden, afgezien van het mogelijke debat over het aantal ministeries. Experts zullen het met elkaar eens zijn dat men beter een zekere vaste structuur voor de ministeries kan hanteren, maar onze politici hebben altijd gebruik gemaakt van hun vrijheid om te beslissen welke samenstelling de ministeries in hun regering zullen krijgen. Met het resultaat dat het opportunisme hoogtij viert in de onderhandelingen over de portefeuilles, in plaats van een zekere logica in het samenbrengen van portefeuilles die zouden kunnen zorgen voor een coherent beleid in één hand, alweer: autonomie. Op het niveau van de ministeries formuleert en voert

eenieder een eigen programma uit. Men kan gebruik maken van adviseurs van eigen bodem of van andere delen van het Koninkrijk en zelfs uit het buitenland, maar in Aruba wordt beslist wat er gaat gebeuren. Dit geldt bijvoorbeeld voor het onderwijs. De verantwoordelijke bewindspersoon beslist, samen met het parlement, wat prioriteit heeft om te financieren, wat voor instructie taal in het onderwijs wordt gebruikt en hoe het curriculum eruit ziet. Als we bijvoorbeeld druk zouden onderhouden vanuit Nederland en/of Curaçao om te komen tot een uniforme schrijfwijze voor het Papiamentu, omdat dit goedkoper uitkomt bij de productie van didactisch materiaal, zijn we niet verplicht daarmee akkoord te gaan. Als we bepaalde faculteiten binnen onze universiteit zouden willen bekostigen, die eigenlijk niet zo zinvol zijn, zijn we niet verplicht advies daaromtrent op te volgen, hoe goed en rationeel dit ook zou zijn. Als we ervoor willen zorgen dat elke school de faciliteiten heeft voor lichamelijke opvoeding of juist niet, er is geen Den Haag om te zeggen dat het niet kan; we kunnen advies krijgen, maar tot daar en niet verder: autonomie.

Ons systeem van medische zorg en de opzet van onze medische faciliteiten. We kunnen advies krijgen maar hier wordt beslist wat wordt gedaan, ook als er onnodig geld wordt verspilld aan een

dubieuze renovatie van het ziekenhuis, die qua afbetaling ons zal blijven achtervolgen tot in 2044. Advies om een eigen bijdrage in te voeren? Zeker, maar dat is ook weer een 'autonome' beslissing, men kan geen enkele regering ertoe dwingen.

Onze infrastructuur. Er was besloten dat men een containerhaven ging aanleggen in Barcadera, terwijl het al bekend was dat daar uitsluitend kleinere schepen binnen konden. Het bewijs hiervan is dat het schip dat geregeld auto's naar Aruba brengt nog altijd in de haven van Oranjestad moet afmeren omdat het de haven van Barcadera niet in kan. Nu hebben we een havenfaciliteit van de eerste orde in San Nicolas, voor echt grote schepen, maar het geld is al uitgegeven in Barcadera. Heeft goed advies ons ervan weerhouden dat te doen? Nee, want het zijn onze bestuurders die het beter menen te weten, en soms pakt dat verkeerd uit...: autonomie.

Maar het is onmogelijk het grote aantal zaken te bespreken waarin we zelf te beslissen hebben, zonder te praten over de beperking van onze autonomie. Een goed voorbeeld daarvan is de overheidsbegroting. Terwijl elk ministerie zelf kan vaststellen wat de prioriteiten zijn, of de politie een 'bodycam' toegewezen krijgt of nieuwe auto's krijgt, of andersom, het is aan onze minister om dat

te beslissen. Of alle scholen, zonder uitzondering, airco krijgen, betaald door de overheid, dat wordt hier beslist. De enige beperking die we kennen is dat de totale begroting niet de normen mag overschrijden die zijn vastgesteld door de Arubaanse en de Nederlandse regering, gezamenlijk. Daar hebben we geen autonomie, tijdelijk, tot de dag dat voldaan wordt aan de vereisten om het toezicht van het Koninkrijk op te kunnen heffen. En dan nog blijft het altijd de verantwoordelijkheid van het Koninkrijk om deugdelijk bestuur te waarborgen, zeker ook deugdelijk financieel beheer. Dit geldt ook voor de internationale verdragen die we hebben geratificeerd en waaraan we moeten voldoen. Dat heeft weinig uit te staan met autonomie, want het geldt voor alle landen binnen het Koninkrijk. Wat sommige beleidsterreinen betreft is het moeilijk discussiëren over autonomie, bijvoorbeeld over ons rechtssysteem dat strak vanuit Nederland wordt geleid en waarom dan? Om gelijke rechtsbehandeling voor alle Nederlandse burgers en ingezetenen te borgen, ongeacht in welk rijksdeel zij gevestigd zijn. Degene die problemen heeft met dit type 'niet-autonomie' ontkennt de ware betekenis van 'autonomie': het is duidelijk wat anders dan 'onafhankelijkheid'...

Persbericht van het Openbaar Ministerie

Openbaar Ministerie rondt zaak tegen echtpaar De Meza af na geaccepteerde transactie

Het Openbaar Ministerie heeft de strafzaak tegen M.E. de Meza en zijn echtgenote beëindigd. Beide verdachten hebben een transactie geaccepteerd en betaald, waardoor strafvervolgning wordt voorkomen. De zaak is hiermee afgedaan.

De heer De Meza en zijn vrouw werden verdacht van overtreding van artikel 68, eerste lid, onder a juncto tweede lid, van de Algemene landsverordening belastingen. Volgens het Openbaar Ministerie hebben zij tussen 1 januari 2009 en 31 december 2021 meerdere keren opzettelijk onjuiste en onvolledige gegevens verstrekt in hun aangiften inkomstenbelasting.

Op 10 juni 2026 vond in deze zaak een eerste TOM-zitting (Cita cu Fiscal) plaats. Tijdens die zitting bood het Openbaar Ministerie, uitgaande van een bewijsbare strafzaak, de mo-

gelijkheid om strafvervolgning te voorkomen door betaling van een geldsom. De verdachten gingen toen niet op dit voorstel in. Beide verdachten zijn vervolgens gedagvaard voor de inhoudelijke behandeling van de zaak op 24 augustus 2026 bij het Gerecht in Eerste Aanleg.

Op verzoek van de verdachten werd op 7 augustus 2026 een tweede TOM-zitting gehouden. Tijdens deze zitting stelde het Openbaar Ministerie, op basis van specifieke zaaks- en persoonsgerelateerde omstandigheden, een lagere geldsom vast als voorwaarde voor het voorkomen van strafvervolgning. Beide verdachten hebben dit aanbod geaccepteerd en de bedragen op 11 augustus 2026 voldaan.

Met de betaling van de transactie is de zaak nu definitief afgedaan en is de officier van justitie vandaag overgegaan tot intrekking van beide dagvaardingen.

3 florin per liter...Voor langere tijd...?

Benzine voor 3 florin per liter, diesel op 2,86 en het ergste is nog dat er geen uitzicht is op verbetering. De mondiale energiecrisis vanwege de oorlogssituatie in het Midden-Oosten lijkt veel ernstiger te zijn dan vijf maanden geleden bij het begin van de blokkade van de Hormuzstraat, waardoor de uitvoer van aardolie en olieproducten vanuit de Arabische landen aan de Perzische Golf, gezamenlijk goed zijn voor een vijfde deel van de dagelijkse wereldproductie, nu voor langere tijd belemmerd zal worden.

De wereldeconomie moet voorbereid zijn op zwaar weer, een crisissituatie die lang kan gaan duren. De Amerikaanse regering is op zoek naar een spoedige oplossing voor de oorlog, die men zelf is begonnen en waarin men nu vastzit. Dit is vooral van belang vanwege de verkiezingen voor het Congres in november van dit jaar, met de grote mogelijkheid dat de Republikeinse partij de meerderheid in een of zelfs beide kamers van het Congres verliest, als de oorlog nog aan de gang is. Intussen heeft Iran laten zien dat men over nogal wat gevechtskracht beschikt, hetgeen tot uitdrukking komt in hun controle over de Hormuzstraat en het vermogen om bombardementen uit te voeren op andere landen in de regio,

inclusief de daar aanwezige Amerikaanse militaire bases. Het dreigement van Iran om de olie-infrastructuur van deze buurlanden ernstig te beschadigen is een belangrijke reden voor de buurlanden om de VS te vragen de vijandelijkheden op een laag pitje te houden. Die verwoesting zou catastrofale gevolgen hebben voor de regio en voor de wereldeconomie. Maar intussen is er nog geen definitieve oplossing in zicht. In internationale media verschijnen diverse alternatieven om de aardolie via andere routes naar diens bestemming te krijgen, zoals bijvoorbeeld pijpleidingen naar andere kusten, maar dat betekent op korte termijn geen oplossing; dergelijke projecten uitvoeren kan makkelijk vijf tot tien jaar kosten. Het gevolg hiervan is dat rekening moet worden gehouden met kostenstijging in het internationaal zeetransport naar en vanuit de Golf, zeker als Iran en Oman tot een akkoord komen over het heffen van tol bij Hormuz, wat gevolgen zal hebben voor alle zeetransport. Tot nu toe hebben enkele factoren een dempende werking gehad op de olieprijsen.

Saudi-Arabië, de grootste olieproducent in de regio, is erin geslaagd een deel van de geproduceerde olie naar de westkust, aan de Rode Zee, te verplaatsen via een – al bestaande – pijpleiding. Ook heeft de tijdelijke stopzetting van de vijandelijkheden vanwege

de Memorandum of Understanding (MOU) ertoe geleid dat een deel van de olie via de zeestraat kon worden vervoerd. Ook hebben de VS en diverse andere landen hun strategische oliereserves ingezet, wat deels de vraag naar olie wereldwijd kon opvangen en ervoor heeft gezorgd dat het prijsniveau in ieder geval niet naar dramatische hoogte doorschoot. Maar nu zijn die reserves al behoorlijk geslonken en dat terwijl de situatie steeds meer een lange termijn kwestie lijkt te worden, voorlopig zonder enig zicht op onderhandelingen met een concreet resultaat.

Een andere factor in de mondiale oliesituatie is de stand van zaken in Rusland, waar Oekraïne bezig is een behoorlijk deel van de productie, opslag, raffinage en export van aardolie uit de roulatie te nemen met droneaanvallen. Rusland produceerde tot voor kort rond de 10 miljoen vaten per dag, ongeveer 10% van de totale mondiale productie, waarvan onduidelijk is hoeveel men nog in staat is te exporteren. De oorlog zelf, tussen de VS en Iran ziet er steeds meer uit als een doodlopend pad voor de VS, zonder voldoende precisieraketten voor een voortzetting van de luchtoorlog en zonder de optie van een grondoorlog, daar dit de inzet zou betekenen van honderdduizenden militairen zou betekenen, met voorstelbare kosten, ook aan mensenlevens, zonder

garantie op succes. Een onderhandelde vrede lijkt de enige oplossing, maar Iran heeft geen haast...

De geschetste internationale situatie heeft mogelijk zware gevolgen voor ons land. Allereerst een vergelijking om aan te geven wat de prijsverhoging betekent in vergelijking met andere landen. We hebben hiervoor de Verenigde Staten, Nederland en Aruba genomen. De gemiddelde prijs aan de pomp in de VS is nu US\$ 4,09 per gallon (3,8 liter). In Aruba betaalt men Afl. 2,909 per liter, in dollars/gallon zou dat US\$ 6,14 zijn. In Nederland kost een liter Euro 95 rond de 2,60 euro (US\$ 10,92 per gallon), de Euro 98 staat op 2,70 euro (US\$ 11,80 per gallon). We zijn dus niet op het eerste oog nog niet het ergste aan toe, maar ieder land heeft zijn eigen realiteit waarbinnen dingen plaatsvinden.

Het gaat niet uitsluitend om de stijging van de vervoerskosten vanwege de brandstofprijzen, maar ook om de prijzen voor zware stookolie (Heavy Fuel Oil; HFO) die onmisbaar is voor de productie van water en elektriciteit. Op willekeurig iedere dag wordt in Aruba meer dan 80% van de stroom opgewekt met stookolie. Dit zal ongetwijfeld op een gegeven moment op de rekening van de consument belanden. Maar de langdurige voortzetting van de oorlog zal

ook gevolgen hebben voor de lucht- en zeevaart in het algemeen, vanwege diezelfde brandstofprijzen die overal in doorwerken. Dit resulteert in hogere prijzen voor geïmporteerde goederen en het is te voorzien dat ook de vliegtickets hiervan de dupe zullen worden, met mogelijke gevolgen voor het toerisme. Daarnaast moet rekening worden gehouden met de situatie in de VS zelf, daar een groot deel van onze import daar vandaan komt of via dit land ons bereikt. Naar verwachting zal de inflatie niet afnemen, zeker niet als president Trump het beleid van verhoogde importheffingen blijft hanteren, wat de geïmporteerde goederen duurder maakt, zonder dat er veel te merken is van de zogeheten gepatriëerde industrie, wat uiteindelijk de strategie hierachter was, volgens Trump.

Ook kan de waarde van de VS-dollar onder druk komen te staan als het animo om Amerikaanse staatsobligaties te kopen verder terug blijft lopen. De VS heeft een publieke schuld die bijna veertig biljoen (duizend miljard) bedraagt, terwijl diverse landen, waaronder China en Japan, bezig zijn zich te ontdoen van in ieder geval een deel van hun VS-obligaties. Het waardeverlies van de dollar ten opzichte van de euro zal ook consequenties hebben voor onze import uit Europa. Voorzichtigheid is voorlopig het motto...

Benzine stijgt met 25 cent en komt bijna op Afl. 3 per liter

Vanaf vandaag, 12 augustus, betalen automobilisten op Aruba aanzienlijk meer om hun tank met benzine te vullen. De regering heeft aangekondigd dat de prijs van ongelode premiumbenzine met 25,1 cent per liter stijgt, van Afl. 2,658 naar Afl. 2,909 — bijna Afl. 3 per liter.

De nieuwe prijs brengt benzine naar een van de hoogste niveaus van de afgelopen jaren. Ter vergelijking: in augustus 2025 kostte benzine Afl. 2,289 per liter, terwijl de prijs in februari van dit jaar nog Afl. 2,136 bedroeg. Met de stijging naar Afl. 2,909 zijn de benzineprijzen in de loop van 2026 aanzienlijk toegenomen, wat extra druk legt op de dagelijkse uitgaven van gezinnen.

Diesel kent een nog grotere stijging. De prijs gaat met 29,7 cent omhoog, van Afl. 2,566 naar Afl. 2,863 per liter. Ook kerosine wordt duurder en stijgt met 19,4 cent naar Afl. 2,566 per liter. De officiële prijzen zijn inclusief de belastingen BBO, BAZV en BAVP.

De gevolgen van de nieuwe prijzen kunnen verder reiken dan alleen de kosten aan de pomp. Nu ook diesel duurder wordt, kunnen bedrijven die afhankelijk zijn van transport, bezorgingen en commerciële voertuigen te maken krijgen met hogere bedrijfskosten. De aandacht gaat nu uit naar de vraag of de stijging van de brandstofprijzen ook zal worden doorberekend in de prijzen van goederen en diensten op Aruba.

Cambio di Prijs pa Combustibel

Minister di Finanzas, Asunto Economico y Sector Primario ta anuncia cu e prijsnan di benta pa combustibel entrante 12 di augustus 2026 ta como lo siguiente:

Combustibel	Prijs (Afl.)	Belasting (ct/ltr)
Gasoline Unleaded Premium	290.9	25.1
Diesel ULS	286.3	29.7
Kerosine	256.6	19.4

E prijsnan aki riba menciona ta inclui BBO/BAZV/BAVP

DEACI
Department of Economic Affairs,
Commerce and Industry

Wisseling van de –minister - wacht’ of...*Een rijkswet zonder consensus...*

De gebeurtenis die deze week de meeste aandacht trok was de beslissing van het Openbaar Ministerie om het strafrechtelijk onderzoek vanwege het niet voldoen aan belastingverplichtingen tegen de kandidaat-minister, tevens huidig Statenlid, te beëindigen met een schikking.

Dit was van belang omdat dit verband hield met de kandidatuur vorig jaar van de parlementariër voor het ambt van minister belast met Infrastructuur, Energie en Telecommunicatie. Onmiddellijk startte opnieuw de discussie over een hernieuwde kandidatuur voor dezelfde post, maar de zaak is naar het zich laat aanzien veel gecompliceerder dan menigen zou denken. De kandidaat is nu parlementariër voor de grootste regeringsfractie, waar zijn positie ten opzichte van de lokale toezichtwet, die nog goedgekeurd moet worden, van eminent belang zal zijn. Maar laten we beginnen met enkele aspecten in deze zaak recht te zetten. De commentaren die we horen over de status van de huidige minister belast met genoemde portefeuille, is geen ‘interim-minister’ of ‘tijdelijk aangesteld minister’ die simpelweg opzij geschoven kan worden. Ons wetsstelsel kent geen tijdelijke of waarnemende ministers; alle ministers zijn dat met alle bevoegdheden en ver-

antwoordelijkheden die het ambt met zich meebrengt. Dat neemt niet weg dat er een, onderhands, akkoord binnen de partij kan bestaan waarin de huidige minister zijn ontslag indient om de gelegenheid te bieden aan voornoemde kandidaat, die al zoveel tegenspoed heeft gekend, om het ambt te gaan bekleden. Dat is best mogelijk maar het is moeilijk om uit te gaan van iets dat we niet zwart op wit hebben kunnen zien. En zelfs als er binnen de partij een zekere consensus heerst, of in ieder geval een beslissing is genomen om de kandidaat opnieuw voor te dragen, dan nog zijn er twee vereisten waaraan moet worden voldaan: 1) er moet een vacature zijn, dus de huidige minister moet aftreden; 2) er moet een – nieuwe - voordracht zijn waarvoor een nieuwe ‘screening’ moet worden gedaan. Natuurlijk zijn er zaken waarin geen wijziging is opgetreden sinds vorig jaar waardoor de screening makkelijker zou zijn, maar het zou verkeerd zijn om te denken dat de voordracht door partij en regering voldoende is voor een goedkeuring van de kandidaat bij de beoordeling in Den Haag. We hebben vorig jaar uitgebreid commentaar gegeven over dit soort procedures, vanwege de turbulentie die ontstond na de afwijzing van de kandidaat in Den Haag. Als daar obstakels opdoemen krijgen we daarniet het fijne van te horen omdat het een discrete

aangelegenheid is waarvan de details niet bekend worden gemaakt. Het is aan de premier van Aruba om in een dergelijk geval aan de kandidaat uit te leggen waarom zijn kandidatuur niet wordt gehonoreerd. De kandidaat kan ervoor kiezen die informatie publiekelijk bekend te maken, maar dit zou wel eens de slechtste optie kunnen zijn, omdat dit definitief de weg naar een ministerschap in de toekomst zou kunnen blokkeren. Van een minister wordt verwacht dat hij/zij weet wanneer te spreken maar vooral wanneer het beter is te zwijgen...

De bal ligt nu duidelijk op de speelhelft van de grote coalitiepartij, die juist nu een ander belangrijk debat moet gaan voeren, namelijk over de lokale toezichtwet die gezamenlijk met de rijkswet voor het financieel toezicht moet worden goedgekeurd en ingevoerd. De rijkswet zal hoogstwaarschijnlijk door het Nederlandse parlement worden goedgekeurd, maar de flankerende lokale toezichtwet moet door de Staten van Aruba geloodst worden, zodat de rijkswet in werking kan treden. Zonder lokale wet dus geen vigerende rijkswet. Als er nu problemen opdoemen met betrekking tot het genoemde ministerschap, betekent dat mogelijk ook problemen voor de goedkeuring van de lokale wet?

Hoewel men niet moet uit-

gaan van dit mogelijke obstakel, is het toch van belang rekening te houden met de mogelijkheid dat de lokale wet wordt verworpen, waarmee we in onbekend terrein zouden belanden. Dit omdat het nooit eerder is voorgekomen dat de inwerkingtreding van een rijkswet wordt geblokkeerd door de goedkeuring van een lokale wet die niet door de Staten heen komt. Een rijkswet dus die afhankelijk zou zijn van een lokale Arubaanse wet? Het is onmogelijk dat de juridische experts in Den Haag zich nooit hebben gebogen over deze mogelijkheid. Maar allereerst nu deze vraag: betekent de onmogelijkheid van invoering van de rijkswet dat er geen toezicht zal zijn? Nee, want er is nog altijd de huidige Arubaanse landsverordening, met dezelfde toezichtstructuur voor de overheidsbegroting, die nu wordt overgeplant naar de nieuwe rijkswet. Maar alle nieuwe aspecten die uit het recente overleg zijn voortgekomen en opgenomen zijn in beide nieuwe wetten, zijn dus niet opgenomen in de bestaande wet. Dus nu de vraag, wat te doen? Geconfronteerd met een afwijzing in de Arubaanse Staten gaat de Nederlandse regering echt niet onderhandelen om de lokale wet te wijzigen om de inhoud van de rijkswet over te brengen naar de lokale wet, met het grote risico dat ook dit in een compleet debacle zou kunnen eindigen.

Ze moeten inmiddels hun lesje wel geleerd hebben. De andere optie zou zijn om de rijkswet in te voeren, op basis van een zekere ‘consensus’. Er zal een goedgekeurde rijkswet zijn, voorgesteld door de Arubaanse en Nederlandse regering gezamenlijk. Zou het mogelijk zijn de rijkswet zodanig te wijzigen dat de gedeelten die bestemd waren voor de Arubaanse wet, alsnog in de rijkswet worden opgenomen? En vervolgens overgegaan tot de opheffing van de bestaande Arubaanse wet? Als dit een optie zou zijn, kan dan nog gesproken worden van een consensus-rijkswet? Of overweegt men op Koninkrijksniveau dat een rijkswet, met aanvulling van de oorspronkelijk in de lokale wet op te nemen aangelegenheden, een voldoende basis is om het toezicht voort te zetten? Tenslotte is er nog de optie waarvan men mag hopen dat het niet zo ver komt, namelijk de invoering van de goedgekeurde rijkswet bij Koninklijk Besluit, ter borging van deugdelijk financieel beheer...

Men kan het voorgaande als een louter theoretische analyse beschouwen, als de grote coalitiepartner tot een bevredigende interne oplossing komt. De kwestie van de ministeriële kandidatuur blijft daarbij nog altijd een onzekere factor.

Leoncita Arends meldt zich bij KIA om haar definitieve gevangenisstraf in de Avestruz-zaak uit te zitten

Maria Leoncita Arends heeft zich maandagochtend bij KIA gemeld om het onvoorwaardelijke deel van haar straf in de Avestruz-zaak uit te zitten, zo melden lokale media. Met haar opname in KIA is Arends begonnen aan het uitzitten van haar straf, nadat de Hoge Raad der Nederlanden haar cassatieberoep had verworpen en het vonnis definitief was geworden.

ister van onder meer grondzaken en infrastructuur was.

De naam van Arends werd jarenlang in verband gebracht met de grondkwestie. In 2017 meldde Bon Dia Aruba dat documenten met betrekking tot een grondtransactie waren overhandigd aan het Openbaar Ministerie, nadat er in het openbaar beschuldigingen waren geuit over mogelijke onregelmatigheden. De kwestie werd vervolgens onderdeel van een veel omvangrijker strafrechtelijk onderzoek. Arends zelf werd in april 2021

aangehouden in het kader van het Avestruz-onderzoek en verbleef meer dan 40 dagen in detentie.

In juli 2024 verklaarde het Gemeenschappelijk Hof van Justitie Arends schuldig aan fraude en actieve omkoping van een ambtenaar. Volgens het vonnis was er voldoende bewijs dat geld aan Sevinger was gegeven met de bedoeling om daar iets voor terug te krijgen met betrekking tot een erfpachtovereenkomst. Het Hof legde een gevangenisstraf op van 24 maanden, waarvan 12 maanden voorwaardelijk, met een proeftijd van drie jaar.

De uitspraak in hoger beroep verschildte van de beslissing in eerste aanleg, waarin Arends was vrijgesproken van de beschuldiging van omkoping. Het Openbaar Ministerie ging tegen dat onderdeel van de uitspraak in beroep, waarna het Hof uiteindelijk concludeerde dat er voldoende bewijs was voor een veroordeling.

Arends, Sevinger en Pieter Sussebeek gingen in cassatie bij de Hoge Raad der Nederlanden. Op 14 april 2026 verwierp de Hoge Raad echter de cassatieberoepen, waardoor de straffen die het Gemeenschappelijk Hof had opgelegd definitief werden.

Nu Arends zich bij KIA heeft gemeld, is zij officieel begonnen met het uitzitten van haar straf. De tijd die zij eerder in voorlopige hechtenis heeft doorgebracht, wordt in mindering gebracht op het gedeelte van haar straf dat zij daadwerkelijk in de gevangenis moet uitzitten. Haar opname in KIA markeert het einde van de gerechtelijke procedures in een zaak die jarenlang veel publieke aandacht heeft getrokken, vooral vanwege de betrokkenheid van overheidsterreinen, vermeende corruptie en de verantwoordelijkheid van de personen die bij de zaak betrokken waren.

Video van volwassene die met baby in autostoeltje op e-scooter rijdt zorgt voor verontwaardiging en roept zorgen over verkeersveiligheid op

Een video die onlangs door een burger is geplaatst, heeft de kwestie rond e-scooters opnieuw in de schijnwerpers gezet op Aruba. Op de beelden is te zien hoe een volwassene op een e-scooter op de weg rijdt terwijl hij of zij een babyzitje met daarin een baby bij zich heeft. De beelden hebben tot felle reacties in de gemeenschap geleid, voornamelijk vanwege het risico dat een dergelijke situatie kan opleveren voor zowel het kind als andere weggebruikers.

De reacties op sociale media kwamen onmiddellijk. Veel mensen bestempelden het gedrag als onverantwoordelijk en vroegen zich af waar de handhaving door de autoriteiten blijft. Anderen riepen op tot optreden van de politie en sancties tegen mensen die jonge kinderen aan gevaarlijke situaties blootstellen. Sommige burgers gaven ook aan dat het geen op zichzelf staand geval is, maar iets wat zij regelmatig in het hotelgebied zien.

Naast de verontwaardiging over één specifieke video heeft de situatie opnieuw een discussie aangewakkerd die al geruime tijd binnen de gemeenschap speelt. De zorgen over het gebruik van elektrische scooters, evenals elektrische scooters en fietsen, zijn niet begonnen met de recente video. De afgelopen jaren, en vooral met de toename van het gebruik ervan in het hotelgebied, hebben burgers hun bezorgdheid geuit over de manier waarop sommige gebruikers zich in het verkeer bewegen. Deze zorgen variëren van het rijden tussen auto's, het gebruik van trottoirs en het parkeren van de voertuigen in openbare ruimtes tot het vervoeren van meerdere personen op één e-scooter en het meenemen van kinderen.

Het centrale punt in de meeste reacties is veiligheid. Een e-scooter laat de gebruiker bij een val of botsing grotendeels onbeschermd. Wanneer een klein kind of een baby betrokken is, wordt de bezorgdheid nog groter, omdat een autostoeltje bedoeld is om een kind te beschermen wanneer het correct wordt geïnstalleerd en gebruikt in een daarvoor geschikt voertuig. Het gebruik van een autostoeltje op een e-scooter neemt de kwetsbaarheid die met deze vorm van vervoer gepaard gaat niet weg.

De publieke discussie speelt zich tegelijkertijd af met een juridisch en administratief proces dat de regering van Aruba eerder dit jaar heeft ingezet.

Op 21 april 2026 kondigde minister van Justitie Arthur Dowers aan dat het gebruik van e-scooters, scooters en elektrische fietsen op openbare wegen niet langer zou worden getolereerd. Hij stelde onder meer dat deze typen voertuigen niet aan de noodzakelijke eisen voldoen en een gevaar vormen voor de verkeersveiligheid. Op 29 april volgde via sociale media een laatste publieke waarschuwing en op 30 april begonnen de autoriteiten met het verwijderen van deze typen voertuigen.

De regering baseerde haar standpunt onder meer op de Landsverordening wegverkeer. Volgens officiële informatie moeten voertuigen die als motorvoertuig worden gebruikt, voldoen aan technische eisen, registratievoorschriften en verzekeringsvoorwaarden om aan het verkeer op openbare wegen te mogen deelnemen. De regering verwees ook naar de artikelen 15 en 23 van de Algemene Politieverordening met betrekking tot het gebruik van openbare ruimtes en het belemmeren van het verkeer.

De acties van de regering kwamen echter voor de rechter nadat Evikes Corporation VBA en Friendly Green Bike Company Aruba VBA, twee bedrijven die deze voertuigen verhuren, een procedure tegen het Land Aruba waren gestart. De zaak ging niet alleen over de rechtmatigheid van de situatie, maar vooral over de manier waarop de regering te werk was gegaan bij het verwijderen van de voertuigen.

In een vonnis van 22 mei 2026 bepaalde het Gerecht in Eerste Aanleg dat de regering e-scoot-

ers, scooters of elektrische fietsen niet zonder meer in beslag kon nemen of verwijderen zonder de daarvoor geldende wettelijke procedure te volgen. De rechter stelde vast dat er geen formeel bestuursrechtelijk besluit was genomen en dat de bedrijven niet de vereiste schriftelijke kennisgeving hadden ontvangen waarin de vermeende overtreding, de gevolgen daarvan en de mogelijkheid om maatregelen te nemen waren vermeld.

Het vonnis bepaalde niet dat deze typen voertuigen zonder voorwaarden automatisch zijn toegestaan op openbare wegen. Het belangrijke punt was dat de regering, net als iedere andere overheidsinstantie, de wettelijk voorgeschreven procedure moet volgen voordat bepaalde maatregelen worden toegepast. Na de uitspraak handhaafde de regering haar standpunt dat de autoriteiten bevoegd zijn om op te treden, maar dat dit via de juiste administratieve procedure moet gebeuren.

Als volgende stap publiceerde de regering op 29 mei 2026 een officiële bekendmaking in de Landscourant. Bedrijven, eigenaren en andere personen die e-scooters, scooters of elektrische fietsen verhuurden voor gebruik in openbare ruimtes zonder de wettelijk vereiste vergunning, kregen een termijn van 14 dagen om activiteiten die niet aan de wet voldeden te beëindigen of hun situatie te regulariseren. De regering gaf aan dat de autoriteiten gedurende deze periode de handhaving en onderlinge coördinatie verder zouden intensiveren.

In juli verdedigde de regering haar standpunt opnieuw en stelde zij dat het besluit over e-scooters was gebaseerd op een rapport van de Commissie Verkeersveiligheid. Het ministerie van Justitie wees op ernstige veiligheidsrisico's

en problemen bij het toezicht op het gebruik van deze voertuigen. De regering plaatste de situatie op Aruba ook in een internationale context en merkte op dat verschillende landen en steden hebben gekozen voor een verbod of strengere regelgeving voor e-scooters.

Terwijl het juridische en administratieve proces voortduurt, blijft wat er daadwerkelijk op de weg gebeurt het aspect dat de gemeenschap het meest bezighoudt.

De video uit Palm Beach laat precies het verschil zien tussen een juridisch debat over vergunningen, procedures en de bevoegdheden van de overheid enerzijds, en de praktische vraag hoe deze voertuigen dagelijks worden gebruikt anderzijds. Voor een groot deel van de gemeenschap is het niet voldoende om alleen vast te stellen of een bedrijf wel of niet een e-scooter mag aanbieden. De zorgen gaan ook over wie een e-scooter mag gebruiken, hoeveel mensen erop mogen rijden, waar ermee gereden mag worden, welke beschermingsmaatregelen vereist zijn en welke gevolgen er zijn wanneer een gebruiker zichzelf of een minderjarige in gevaar brengt.

In reacties op de video gaven verschillende burgers aan dat zij regelmatig volwassenen met baby's of kinderen op e-scooters zien rijden. Anderen beweerden dat zij soortgelijke situaties zelfs in de buurt van politieagenten hebben gezien, zonder dat daar kennelijk tegen werd opgetreden. Deze reacties laten duidelijk zien hoe de gemeenschap de situatie ervaart: de handhaving op de weg schiet tekort.

Burgers vragen ook om duidelijkere regels, waaronder een limiet van één persoon per e-scooter. Anderen zijn van mening dat de autoriteiten, ongeacht het bredere debat over de legaliteit van deze voertuigen, moeten kunnen optreden tegen gedrag dat duidelijk gevaar oplevert. De reacties weerspiegelen een frustratie die niet nieuw is en die is toegenomen naarmate e-scooters een steeds algemener beeld zijn geworden in Palm Beach en andere delen van het hotelgebied.

Tegelijkertijd voerden de bedrijven tijdens de rechtszaak aan dat hun dienstverlening bezoekers een vervoersmogelijkheid biedt en dat hun econo-

mische activiteiten werkgelegenheid ondersteunen. De bedrijven zetten ook vraagtekens bij de proportionaliteit van het aanvankelijke optreden van de regering.

Voor veel mensen nemen economische voordelen of een alternatieve vervoersmogelijkheid voor toeristen de veiligheidsrisico's echter niet weg. Wanneer verschillende soorten voertuigen gebruikmaken van wegen, trottoirs en openbare ruimtes, zijn duidelijke regels, consequente handhaving en verantwoordelijkheid van de gebruikers noodzakelijk.

De recente video onderstreept nog sterker het belang van de bescherming van jonge kinderen, die zelf niet in staat zijn om verkeersrisico's in te schatten. De verantwoordelijkheid ligt in eerste instantie bij de volwassene om het kind niet aan onnodig gevaar bloot te stellen, terwijl een duidelijk systeem van regels en handhaving moet helpen om onveilige situaties te voorkomen.

De verontwaardiging die de video heeft veroorzaakt, beperkt zich niet tot één incident. De beelden maken deel uit van een zorg die de gemeenschap al lange tijd uit over verkeersveiligheid en het gebruik van dit soort elektrische voertuigen. De rechtszaak tussen de regering en de bedrijven heeft bepaalde aspecten van de juridische kwestie verduidelijkt, maar het maatschappelijke debat is nog lang niet voorbij.

De regering en de bevoegde autoriteiten staan voor de uitdaging om de handhaving te versterken, de regels consequent toe te passen en op te treden tegen gevaarlijk gebruik, vooral wanneer kinderen of baby's betrokken zijn. Een duidelijk beleid en een actieve aanwezigheid op de wegen kunnen helpen om ongevallen te voorkomen en ervoor te zorgen dat de veiligheid van alle weggebruikers de prioriteit blijft.

Vakbonden dreigen Schiphol met protestacties van beveiligers na recente reorganisatie

(NLTimes) – Vakbonden CNV en FNV hebben Schiphol en de drie beveiligingsbedrijven die op de luchthaven actief zijn een ultimatum gesteld. Als zij vóór woensdag 19 augustus om 12.00 uur geen concrete toezeggingen doen om de arbeidsomstandigheden te verbeteren en de werkdruk van beveiligers te verlagen, zullen de beveiligers kort daarna actie voeren, aldus de vakbonden in een gezamenlijke verklaring.

Volgens de vakbonden kampen beveiligers met een buitensporig hoge werkdruk sinds Schiphol dit voorjaar zijn beveiligingsorganisatie heeft gereorganiseerd. Schiphol wijzigde het concessiestelsel, waardoor nog slechts drie beveiligingsbedrijven actief zijn — Securitas, I-SEC en Trigion. Hierdoor kregen beveiligers plotseling te maken met nieuwe werkgevers, nieuwe arbeidsvoorwaarden, gewijzigde roosters en meer onzekerheid over onder meer hun vrije dagen.

Dit heeft geleid tot een hoog ziekteverzuim, waardoor de werkdruk voor de beveiligers die wel beschikbaar zijn verder toeneemt. Volgens de vakbonden dreigt hierdoor een vicieuze cirkel te ontstaan, waarbij de werkdruk blijft stijgen en het ziekteverzuim verder oploopt. Op verschillende momenten tijdens de drukke zomerperiode ontstonden zorgen over de vraag of er voldoende beveiligers beschikbaar zouden zijn om de controleposten te bemannen en lange wachtrijen te voorkomen.

CNV en FNV hebben deze problemen naar eigen zeggen in het verleden meerdere keren bij Schiphol en

de beveiligingsbedrijven aangekaart, maar zonder voldoende resultaat.

“We zijn aan het einde van de onderhandelingen gekomen. Schiphol en de beveiligingsbedrijven erkennen de problemen, maar voelen duidelijk niet genoeg urgentie om onmiddellijk maatregelen te nemen. Wij willen dat er nu iets gebeurt, en niet pas over een jaar,” aldus CNV-onderhandelaar André Quist. “Want zoals het nu gaat, kan het niet doorgaan. Als de situatie niet snel verbetert, zullen de beveiligers deze maand actie voeren. Dan heeft Schiphol een serieus probleem.”

De vakbonden eisen betere roosters, normale pauzes, meer zekerheid over vrije dagen en maatregelen tegen de hitte. Ook willen zij afspraken over de inzet van vrouwelijke beveiligers. Er is een groot tekort aan vrouwelijke beveiligers, waardoor de vrouwen die beschikbaar zijn onder zware fysieke en mentale druk staan omdat zij alle vrouwelijke passagiers moeten fouilleren.

“Dit zorgt voor een onevenredig hoge werkdruk voor vrouwelijke beveiligers, met een groter risico op ziekteverzuim,” aldus de vakbonden.

“Alle eisen die we nu op tafel hebben gelegd, zijn zaken die we al geruime tijd aankaarten,” zei FNV-bestuurslid Serda Karabulut. “We zien niet dat de problemen daadwerkelijk worden opgelost, of er worden alleen tijdelijke oplossingen geboden. Onze leden willen niet ieder jaar opnieuw actie hoeven voeren om dezelfde problemen aan te kaarten. Er moeten nu structurele oplossingen komen.”

Consumentenstichting waarschuwt dat producten met etiketten die niet aan de wet voldoen op Curaçao worden verkocht

(Curaçao Chronicle) – Op de lokale markt worden consumentenproducten verkocht waarvan de etiketten niet voldoen aan de wettelijke eisen van Curaçao. Dat meldt Fundashon pa Konsumidó, die de kwestie onlangs heeft besproken met de Inspectie voor de Volksgezondheid.

Volgens gezondheidsinspecteur Lee is de Inspectie ervan op de hoogte dat er producten worden verkocht met etiketten in talen die consumenten op Curaçao mogelijk niet kunnen begrijpen. De Inspectie is hierover momenteel in gesprek met importeurs.

Volgens de Curaçaose etiketteringsvoorschriften moet essentiële productinformatie beschikbaar zijn in een taal die lokaal kan worden begrepen: Papiaments, Nederlands, Engels of Spaans. Dit omvat belangrijke informatie zoals ingrediënten en productie- en houdbaarheidsdata.

Fundashon pa Konsumidó stelt dat een groeiend aantal

geïmporteerde producten in de winkelschappen verschijnt met etiketten, instructies of andere informatie die veel consumenten niet kunnen lezen of begrijpen.

De organisatie waarschuwt dat gebrekkige etikettering het voor consumenten moeilijk kan maken om weloverwogen beslissingen te nemen bij de aankoop van producten en, nog belangrijker, om producten veilig te gebruiken. Dit is vooral van belang wanneer consumenten vóór de aankoop of het gebruik van een product informatie over ingrediënten, houdbaarheidsdata, waarschuwingen of gebruiksinstructies moeten kunnen begrijpen.

Fundashon pa Konsumidó heeft aangegeven te willen blijven samenwerken met de Inspectie voor de Volksgezondheid om de naleving van de Curaçaose etiketteringsvoorschriften te verbeteren.

De consumentenorganisatie roept kopers daarnaast op om etiketten zorgvuldig te controleren voordat zij een

product aanschaffen. Wanneer belangrijke informatie onduidelijk is of niet beschikbaar is in een taal die zij begrijpen, wordt consumenten geadviseerd om aanvullende informatie te vragen of te overwegen een ander product te kiezen.

Geïmporteerde producten ondergaan een eerste controle door de Douane van Curaçao. Wanneer de Douane onregelmatigheden constateert of twijfels heeft over de veiligheid van een product, kan de Inspectie voor de Volksgezondheid worden ingeschakeld voor nader onderzoek.

Als uit onderzoek blijkt dat een product niet veilig is, mag het niet op Curaçao worden ingevoerd.

Onafhankelijke commissie beslist of koloniale archieven moeten worden teruggegeven

(Curaçao Chronicle) – Een onafhankelijke commissie van archiefdeskundigen gaat beoordelen of documenten uit de koloniale periode die in Nederland worden bewaard, moeten worden teruggegeven aan hun landen van herkomst. Dit gebeurt in het kader van een nieuw Nederlands restitutiebeleid. Het beleid kan ertoe leiden dat historische documenten terugkeren naar Curaçao.

Naar verwachting wordt de commissie nog voor het einde van dit jaar ingesteld. Vervolgens zal zij criteria opstellen om te bepalen in welke gevallen koloniale archieven in aanmerking komen voor restitutie.

Daarna zal de commissie individuele verzoeken beoordelen, waaronder het verzoek dat Curaçao in 2024 heeft ingediend voor historische archieven die betrekking hebben op Curaçao, Bonaire en Aruba.

De Nederlandse regering erkent echter dat niet alle gevallen eenvoudig zullen zijn. Koloniale archieven kunnen betrekking hebben op meerdere landen en gemeenschappen. Dat betekent dat in sommige gevallen een bredere afweging nodig is om rekening te houden met de verschillende belangen.

Minister volgt naar verwachting aanbeveling

Als de onafhankelijke commissie vaststelt dat bepaalde documenten ten onrechte in Nederland worden bewaard, zal de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in principe besluiten deze terug te geven.

De aanbevelingen van de commissie zullen openbaar

worden gemaakt, waardoor het restitutieproces transparanter wordt.

Het nieuwe beleid kan belangrijke gevolgen hebben voor Curaçao, omdat een aanzienlijk deel van de gedocumenteerde geschiedenis van het eiland momenteel wordt bewaard in het Nationaal Archief in Nederland.

De documenten waarop het verzoek van Curaçao betrekking heeft, omvatten de Oude Archieven van Curaçao, Bonaire en Aruba tot en met 1828, samen met documenten over de drie eilanden uit de daaropvolgende jaren.

De regering heeft voor de uitvoering dit jaar €200.000 gereserveerd. Vanaf 2027 stijgt dit naar een structureel jaarlijks budget van €500.000.

Het geld zal worden gebruikt voor onderzoek naar de herkomst van koloniale archieven, de behandeling van restitutieverzoeken en de werkzaamheden van de onafhankelijke commissie.